Bugün Türk kadınları birlikte ikinci bir toplantı yapıyorlar. Saat 20 de Türk kadını radyoda sesini dünyaya duyuracak.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri : Siirt Meb'usu MAHMUT.

İngiltere Sarredeki inzibatı temin için iki tabur asker gönderecektir. İtalya da yardımını vadetmiştir.

FİATI 5 KURUŞTUR. | 9 uncu sene No. 3174 PAZAR 9 K. EVVEL 1934 | Tel: { Müdür : 24318. Yazı işleri müdürü : 24319. İdare ve Matbaa : 24310.

İtalya - Habeşistan harbi mi?

İtalyan Somalisi ile Habeşistan arasında kanlı müsademeler oldu 60 İtalyan tab'ası öldürüldü 400 kişi de yaralandı

Zorbalığa karşı uluslar arası bir tedbir alınması ileri sürülüyor

Yugoslav - Macar Savlağı Cenevrede

Uluslar derneği konseyi geçen gün Yugoslavya'nın savlağını dinledi. Kıral Aleksandr'ın öldürülmesinden sonra Yugoslavya, uluslar derneğine bir nota göndererek bu ölümden dolayı Macaristan'ı suçlu tuttuğunu bildirmişti. Bundan sonra da ikinci bir notaya bağlı olarak uluslar derneği genel yazıcılığına verilen yetmiş yaprakdık belge ile bu savlağını pekleştirmişti. Küçük antlaşma kurultakları da bu savlakta Yugoslavya'ya katıldılar.

Macaristan, suçu abamladı. Geçen günkü uluslar derneği konseyi bu işin duruşmasını yapmıştır. İlk önce Yugoslav dış bakanı M. Yevtiç, her iki notada da söylenen sözleri bir daha ileri sürdü. Macaristan'ın hangi bakımdan suçlu olduğunu anlattı. Sonra Romanya dış işler bakanı, M. Titülesko, küçük antlaşma kurultaklarının Yugoslavya ile birlikte yürüdüklerini söyledi.

Yugoslav dış bakanı M. Yevtiç'in sözlerini abamlayan Macar delegesi M. Eckhard, Kıral Aleksandr'ın ölümünden dolayı Macaristan'ın suçsuz olduğunu söyledi. Ancak bir ara, Yugoslavya ve küçük antlaşma kurultaklarının "sıyasal bir manevra,, yapmak istediklerini söyleyince, M. Titülesko, söze karıştı. Macaristan'ın suçsuz olduğunu göstermiye çalışan belgeler üzerinde ince uzun araştırmalar yapılmadıkça ileri gidilmemesini istedi.

Telyazılarından anlıyoruz ki iş yarınkı pazartesi gününe bırakılmıştır.

Yugoslav - Macar anlaşamamazlığı Avrupa barışıklığı bakımından çok korkulacak bir iştir. Çünkü bu, yalnız Yugoslavya ile Macaristan arasında kalmıyor. Her iki kurultak yanma bir takım kurultaklar toplanmıştır. Öyle ki Avrupa ikiye ayrılmış görünüyor. Bir yandan Yugoslavya, Küçük antlaşma ve Balkan birliği kurultakları. Öte yandan da Macaristan'a Avusturya ve İtalya yardım etmektedir.

Balkan antlaşması kurultakları için söz söyliyen dış işler bakanımız Bay Tevfik Rüştü Aras, Büyük Yugoslav Kıralı Aleksandr'ın adını ve Avrupa barışıklığı için yaptıklarını saygı ile andıktan sonra, onun ölümü ile Türk ulusunun duyduğu acıyı bir kez daha bildirdi. Bu sözleri çok yerinde söylenmiş bulduk. Çünkü Aleksandr'ın ölümü ile ne derin acı duyduğumuzu hiç birimiz unutmuş değildir. Bu acıyı ancak bu ağır suçu yapanların ele geçmesidir ki azacık giderebilecektir. Ele geçirilemezlerse de bu bayağı işin hiç bir gizli yanı kalmamalıdır. Bunun bir kez daha yapılmasının önüne ancak böyle geçilebilir.

Yugoslavya'nın bu savlağı Cenevre'ye götürmesi genelsavaştan, sonraki uluslar arası geçinmesinde yeni bir çığır açıyor. Bundan önce böyle savlaklar uluslar derneğine götürülmez. Belki de bir savaş açılmasına başlangıç olurdu.

Yugoslavya Cenevre'ye gitmekle barış severliğini göstermiş oluyor. Bunun içindir ki uluslar derneği konseyinin bu işte baştan savma bir yol gütmemesi ve araştırmayı derinleştirmesi gerektir.

A. Şükrü ESMER

Cenevrede Yugoslavya - Macaristan ihtilâfı etrafında pek hararetli görüşmeler oldu.

Tevfik Rüştü Arasta mühim bir nutukla zorbalığa karşı uluslar arası tedbirler alınmasını müdafaa etti

CENEVRE 8 (A.A.)— Uluslar derneği konseyinin, Yugoslav şikâyetini konuştuğu dünkü ilk toplantısı hâdisesiz geçmiştir. Başkan Vas Konsellos, birçok murahhas ve gazetecilerin baysağı ile toplantıyı açtıktan sonra, misakın acun barışını bozmağa müsait hallerde uluslar derneği üyesinin konseye baş vurmak hakkını haiz olduğuna dair olan ikinci maddesini okutmuş ve bundan sonra M. Yevtiçe söz vermiştir.

M. Yevtiç, Bay Tevfik Rüştü Aras

M. Yevtiçin söyledikleri

Yugoslav murahhası, talebinin ülküsü sıyasal amaçlar olmaksızın barış davasına hizmet olduğunu söylemiş ve Yugoslav muhtırasındaki Belgelere göre tesbite çalıştığı mesuliyetlerini bildirmiştir.

M. Yevtiç demiştir ki:

"Yugoslavya zorbalığın ortadan kaldırılması için uluslar arası bir mukavele yapılmasını mümkün kılmak

(Devamı 2 inci sahifede)

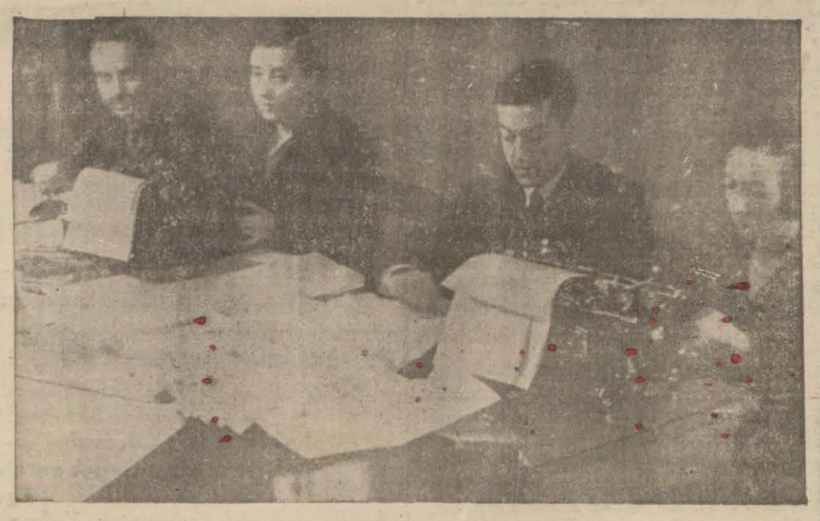

Saylav seçimi için intihap heyeti teftişiyesi emrindeki kâtipler harıl harıl çalışıyorlar

İstanbul kadınları bugünde bir toplantı yapıyorlar

Bu akşam bütün dünya radyoda Türk kadınının gür sesini işidecek

Saylav seçimi hazırlıkları da hızlanıyor

Kadınlar Birliğinde bugün de saat on altıda bir toplantı yapılacaktır. Bu toplantıya, yalnız birlik azaları değil, bütün İstanbul kadınları çağrılmışlardır. Bu toplantıda, kadınlara verilmiş olan saylav seçmek ve seçilmek hakkının Türk kadınlığının vicdanında bıraktığı derin ve yüksek izler bir defa daha ifade edilecektir. Birlik idare heyeti, bugünkü tezahürat için bir program yapmıştır. Toplantıya, bütün kadın teşekkülleri azaları da gelecektir. Ayni zamanda bu akşam saat 20 de, Türk kadınlığına verilen bu çok yüksek hakkın ve kadınlığın eriştiği merhalenin bütün cihana ilânı için, radyoda ingilizce, fransızca, almanca konferanslar verilecektir. Bu konferanslarda Türk kadınlığının heyecanı bütün dünyaya yayılacaktır. Avrupa radyo istasyonları, İstanbul radyosunu bu gece açtıkları vakit, Türk kadınlığının yükselen sesi ile karşılaşacaklardır.

Defterler çoğaltılıyor

Yeni saylav seçimi etrafında beledi

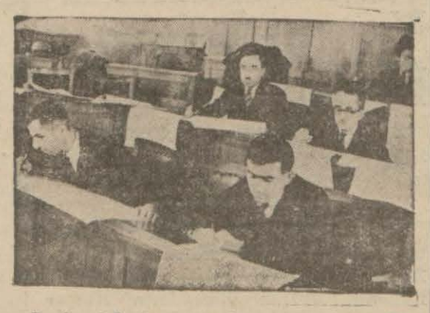

Seçim işlerine ayrılan umumî meclis salonunda çalışanlar

yede ve Cumhuriyet Halk Fırkasında hazırlıklar başlamıştır. Belediye vatandaşların isimlerini taşıyan defterlerin teksirine devam etmektedir. Bu ayın yirmisinde İstanbulda defterlerin asılabileceği ümit edilmektedir.

Vilâyette de intihap hazırlıkların da çalışan memurlar için, eski meclisi umumî vilâyet salonu ayrılmıştır. Memurlar bugünden itibaren burada def

(Devamı 5 inci sahifede)

Başbakan Edirnede

"Edirne çok Değerli Türk Varlığıdır,,

Başbakan İnönü'nün dirne kız hoca mektebinde söyledikleri

Bütün memleket Edirnelilerin nazlarını çekmekte zevk duymaktadır.

EDIRNE, 8 (Telefonla) — Başbakan İsmet İnönü bugün saat on beşe doğru şehrimize geldi. İçten gelen sevinçlerle karşılandı. Umumî müfettişlik dairesini, yeni hapishane binasını gezdikten sonra akşam yirmide kız hoca mektebinde belediye tarafından verilen konuk yemeğinde bu-

(Devamı 5 inci sahifede)

Soyadlarınızı Kütüğe yazdırınız

Şimdiden yazılmak için iç bakanlıktan buyruk geldi

Soy adı yasası, ikinci kânunun ikinci gününden başlıyacak ve o günden soy adları nüfus defterlerine yazılacaktır.

Bay Şükrü Kaya

Ancak yurtdaşların soy adı almakta yarış eder gibi büyük istek gösterdikleri görülmektedir.

Bu, büyük istek karşısında iç işler bakanlığı, dün bütün vilâyetlere ve İstanbul vilâyetine de gönderdiği buyurukta soy adlarının, nizammameyi bekleyemeden de, nüfus defterlerine tesçil edilebileceğini bildir-

(Devamı 5 inci sahifede)

Mübadele işlerinin Sonu

Bitaraf aza Cenevreye gönderilecek raporu hazırladı

M. Holstadt, M. Anderson

Kaldırılmış olan muhtelit mübadele komisyonunun işe başladığı günden kaldırıldığı güne kadar gördüğü işlere dair komisyonun bitaraf azası olan M. Holştatd ile Mösyö Anderson Milletler Cemiyetine verilmek üzere bir rapor hazırlamışlardır.

Bitaraf aza bu raporu Milletler Cemiyeti umumi kâtipliğine ve birer suretini de Türk ve Yunan hükûmetine vereceklerdir. Bitaraf aza birkaç güne kadar şehrimizden Cenevreye gideceklerdir.

Abdülhak Hâmit Tarhan

Büyük şair Abdülhak Hâmit soy adı olarak (Tarhan) ı seçmiştir. Bu seçimdeki isabeti şu suretle izah ediyor:

«Merhum Tarhanzade Yahya Naci, general Ahmet Vefikin ve babam Hayrullahın ve binaenaleyh benim de dedem olduğundan, soy ismi olarak (Tarhan) adını intihap ettim.»

Hudutta toplarla, tanklarla hakikî bir muharebe oldu

Tecavüzü kimin yaptığı belli değil

İki tarafta birbirini çok şiddetli bir şekilde protesto ediyor ve mes'uliyeti diğerine yükliyor

Dün gelen telgraflar Habeşistan ile İtalya arasında öteden beri devam eden gerginliğin feci bir şekilde patlak verdiğini bildirmektedir. Bu telgraflara nazaran İtalyan askerleri ile Habeş askerleri arasında harp dencek bir şekilde kanlı müsademeler olmuştur. Fakat henüz mütearrızın kim olduğu malûm değildir. Her iki taraf ta yapılan taarruz dolayısile diğerlerini protesto etmiştir.

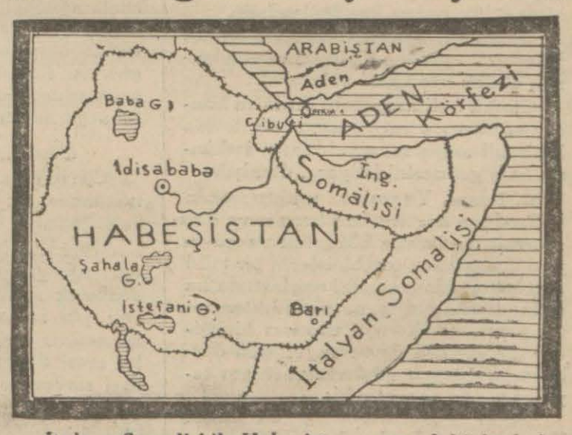

İtalyan Somalisi ile Habeşistan arasındaki hududu gösterir harita

Malûmdur ki bundan bir müddet evvel Habeşistanla İtalya arasında gene bir hâdise olmuş, İtalyan konsoloshanesi tecavüze uğramıştı Bunun üzerine Habeşistan İtalyaya bazı ağır tarziyeler vermek mecburiyetinde kalmıştı.

Son çıkan hudut hâdisesinin bu ağır tarziye meselesile alâkadar olması ihtimal dahilindedir. Bundan bir müddet evvel İtalya Kralı da Somaliye gitmiş ve İtalyanın Şarki Afrikadaki müstemlekelerini gözden geçirmişti. Üçüncü Emanuel'in Somalideki tetkik

(Devamı 5 inci sahifede)

İnkilâp dersleri

İnkilâbcı pazarlık ederse bütün elindekiler gider

Mustafa Kemale de halife olmasını teklif etmişlerdi, böylelikle bir şey koparmak umuyorlardı

Inkılâp kürsüsü derslerinin ikincisi dün Üniversite konferans salonunda C. H. F. umumî kâtibi Bay Recep tarafından verilmiştir. Dünkü derste Bay Recep perşembe günkü dersini kısaca tekrarladıktan sonra demiştir ki:

Bay Receb dünkü dersinde

Ulusal hayatta değişmeler

"Arkadaşlar

"Türk inkılâbını; inkılâp adını taşıyan hâdiseler arasında ilk söz olarak alacağım. Ulusal hayattaki değişmeler çeşit çeşit tatbik edenler olmuştur. Bu değişmeler halktan idareye karşı vuku bulduğu gibi idareden de ulusa karşı olacağı dünya ve insanlık tarihinde görülür. Otoriterlerden halk yığınına doğru gelen inkılâptaki bir kaç misalden Birinci Petro ve ona benzer Avusturya hükümdarı İkinci Jozefin teşebbüs halindeki değişimini ve ona benzer Efgan Kralı Amanullahın kendi yurdundaki değişimi ardı ardına hatıra gelir. Bu teşebbüslerden Petronunki ulusun hayatında derin bir değişme yapmağa muvaffak olduğu için diğerlerinden ayrılır.

(Devamı 5 inci sahifede)

Öz türkçe yazı örnekleri

Kurultaydaki yerin kutlu olsun!

Türk kadını, üç ay sonra Kurultaydadır. O Türk kadını ki, yakın çağlara kadar varlığı ile yokluğu belli değildi. On bir yıl var ki sırtından çarşafı, yüzünden peçeyi attı. Kafes ardından çıkıp soysal yaşayışa karıştı.

Erkeği ile birlikte gülüp erkeği ile birlikte ağlayan Türk kadınına kendi istemeden verdiğimiz bu yüksek yer, onun döktüğü alınterinin, gözyaşının karşılığıdır.

Bu eksik etekler, oğullarını Yemen çöllerinde, Havran ellerinde, Manastır dağlarında harcadılar. Kimi dul, kimi öksüz kaldı. Bir somun arpa ekmeği ile yıllar yılı, imamın, muhtarın önünde eğildikleri, elli kuruş aylık için alınteri kadar gözyaşı döktükleri oldu.

Bu eksik etek, gün geldi ki çocuğunu, toprak üstünde doğurdu. Aç kaldı amma, karnına taş bağlayıp açlığını kimseye duyurmadı. Kan kustuğu çağlarda, soranlara:

— Kızıl suyu içtim! demesini bildi. Sırtında cephane sandığı ile, yorgunluktan beli bükülerek, sınır sınır dolaştı.

Yarın, kurultaya girecek olan kadın, işte bu kadındır. Kim, bu yeri ona çok görüyorsa, kadının âhına çarpılır. Kadının âhı, ananın âhıdır. Böyle düşünenlerin ana memesinden emdiği ak sütler, gözüne dizine durur.

Anamız kadın! Yuvamızın şenliği kadın! Yumuşak elile yanık bağrımızın ateşini söndüren kadın!

Büyük Kurultaydaki yerin kutlu olsun...

M. Salâhaddin GÜNGÖR

Cenevrede Yugoslavya - Macaristan ihtilâfı etrafında pek hararetli görüşmeler oldu

(Başı 1 inci sahifede)

üzere bu uğurdaki müzakerelerin genel olmasını onaylıyacaktır.,,

Macar murahhası cevap veriyor

Macar delegesi M. Eckhardt Yugoslavyanın ileri sürdüğü bütün vâkıaları inkâr ederek demiştir ki:

"Marsilya suikasti Macaristanda hazırlanmamıştır. Kral Aleksandr, Macar toprakları dışında ihtilâlcilerin verdikleri bir kararla ölüme mahkûm olmuştur.

Suikast yalnız andlaşmaların ortaya çıkardığı ihtilâlci durumun bir neticesidir.,,

Macar murahhası, Avrupanın bölümünde barış ve uluslar arasında da iş birliğini yalnız andlaşmaların değiştirilmesi temin edebileceğini iddia etmiştir.

Murahhas, küçük tilâfın ithamlarını red ve bunları sıyasal manevre diye söylemiştir.

Bundan sonra Romen dış bakanı M. Titülesko söz alarak: "Madem ki, M. Eckhardt küçük itilâf muhtırasını sıyasal manevre olarak tavsif etmiştir, o halde konuşmanın Macar muhtırasında neşredilmiş olan red belgelerinin araştırılmasından önce kapanmasını isterim.,, demiştir.

Tevfik Rüştü Arasın sözleri

Reis, alâkadar bütün devletlerin Macar muhtırasına pazartesi günü cevap vereb leceklerini temin eylemiştir.

Türkiye dış bakanı Tevfik Rüştü Aras, aslı daha aşağıda yazılı olan söylevinde, zorbalık kuralma uluslar arası tetbirlerle engel olmağa çalışırken alâkadar hükûmetlerin zecri tetbirler alması lüzumunu kaydeylemiştir.

Sonra M. Benes, Çekoslovakyanın Yugoslav talebine niçin tamamen iştirak etmek istedi'gini anlatarak:

Çünkü hali hazırdaki ihtilâfın konsey vasıtasıyle yatırılmasını ve ileride bu kabil anlaşamamazlıkların imkânsız hale gelmesini istiyor.,, demiştir.

M. Benes, Yugoslav muhtırasında bahsedilen hareketlere benzer ve Çekoslovak devletinin bütünlük ve güvenini amaç tutan teşebbüslerin bir müddettenberi Macar şimal sınırlarında hazırlanmakta olduğunu söyledikten sonra, yeni orta Avrupa ulusları birliğinin tarihî yürüyüş ve engell'gini durdurmak isteyen güçlerin varlığını teyit etmiş ve demiştir ki:

"Eğer ileride herhangi bir kimse Yugoslav - Çekoslovakya veya Romanya birl'gine dokunmak isterse bir felâket, içtinabı imkânsız olarak doğacaktır.,,

Ulusal derneğinin barışın yürümesi yolundaki rolünü gösteren M. Benes "bu mühim noktayı bilhassa kayıt ve işaret ederim,, demiştir.

Konsey bugün saat 15 te tekrar toplanacaktır.

Tevfik Rüştü Aras'ın nutku

Türkiye Dış Bakanı T. Rüştü Arasın yukarıda geçen bildiriminin aslı şudur:

"Bagatır ve mümtaz kral Aleksandr ve asil çehresi ile daha dün bu meclisi aydınlatmakta olan büyük devlet adamı reis Bartu'yu vurmak suretiyle Marsilyada işlenen menfur cinayet, Evrensel vicdana en haklı ve en ürpertici nefret ve hiddet uyandırmıştır.

Kral Aleksandrın zıyaı önünde, kendisinin en yüksek erdemliklerini tecessüm ettirdiği Yugoslav ulusunun hissettiği derin acıyı duyuyoruz. Onu tanımıştık, onun eserini biliyorduk ve onun şahsında, ulusların barış havası içinde âhenk ve karşılıklı güvenme ile yaşayabildikleri yeni Balkan acununun kurucularından birini hayranlık ve takdirle görüyorduk. Barış için olan çalışmanın ön sırasında Kral Aleksandr, Balkan anlaşması ve öbür uluslar anlaşması ile Avrupa barışma varacak yeni bir yol çizmeğe özlü bir surette çalışıyordu. Bu şerefli vazifede olanca kuvvetini sarfediyordu. Ülkesinin birleştiricisi olan Kral Aleksandr ayni zamanda büyük bir Avrupalı idi. Onu bu çalışmasında yalnız vahşicesine feci olan ölüm durabildi. O, büyük önderim K. Atatürk'ü görmek için İstanbula da gelmişti. Uluslar arasında barış ve anlaşma için olan sıcak ve arı isteklerinde her ikisi biribirini ne kadar iyi anlamışlardı. Ve ne kadar kendiliğinden sağlam bir dostluk düğümlenmişti.

Onu tanmış olan bizler, onun derin ve samimi bir dostlukla bağlı bulunduğumuz ulusunun acılarını bütün şiddetiyle anlıyoruz. Daima duyduğumuz bu büyük acıyı burada bildirirken yalnız Türk ulus ve hükûmetinin duygularını anlatmakla kalmıyarak ayni zamanda Yugoslav ulus ve hükûmetinin de hislerine tercüman olduğuma kaniim.

Reis Bartu'nun ölümü de bizde ve barışa, düzene susamış bütün kalpler de ayni acılıkla duyulmuştur. Müttefikan takbih edilmiş olan bu cinayetlerden sonra, Yugoslavya bize bir muhtıra sundu. Bunu özenli bir surette okuduk. Bu muhtıra, teşrih ettiği hâdiselerden dolayı bizi mütehayyir ve müteellim etmetken hali kalmadı. Bazı makamların muhtırada tebarüz ettirilen mesuliyetleri okuyucu üzerinde şiddetli bir intiba yapmaktan hali kalmamaktadır. Macar ulusunun başında bulunan hükûmetin, mesulleri haklı ve şiddetli bir surette tecziyeden geri kalmıyacağından bir dakika bile şüphe edemem.

Bu, hepimizin güttüğümüz âhenk eserine karşı değerli bir yararlık olacaktır. İşte bu düşünce iledir ki, Türkiye namına ve bunda dahi barışın pek iştirilmesi eserimize iştirak eden Balkan uluslarının duygularına tercüman olduğum kanaatiyle, aşağıdaki bildirimi yapmakla şeref bulurum:

Müsalemetperver tesanüt eserimizin büyük kurucusu Bagatır, Yugoslav Kralı Birinci Aleksandrın ölümü ile Avrupa düzeninin enerjik koruyucusu Fransa Cumhuriyeti Dış işleri bakanı M. Bartu'nun ölümü, uluslarımızı pek acı bir surette müteessir etmiş ve bu uluslar nezdinde müttefik bir takbih hissi uyandırmıştır. Birçok zorba hareketlerine katılarak Avrupada bir anarşi ve güvensizlik durumu yaratan bu çifte suikast karşısında, uluslar derneğinin şimdiki müessif durumu husule getiren son ahvali aydınlatmağa ve zorba hareketlerinin tekrarlanmasına engel olmaya mahsus tetbirlerin kabulü ve uluslar arasında güvenin iadesi için uluslar arası iş birliği kurallarının araştırılmasına tevessül etmesi gerektiği kanaatini izhar ederken uluslarımızın duygularına sadık tercüman olduğumuzu idrak ediyoruz. Bu aydınlatmanın amacı mesuliyeti sabit olacak makam ve şahıslara karşı icap eden zecrî tedbirlerin alınmasıdır.

Balkan anlaşmasını imza etmiş olan dört memleketin Belgrada neşredilen tebliğe daima sadık olduklarını ilâveye lüzum görmüyorum.,,

Evrensel zorbalık hakkında rapor

PARIS, 8 (A.A.) — Fransa âyân meclisi dış işleri encümeni, üyeden M. Plaisantı Balkanlarda bir dolaşma yaparak son kânunda evrensel zorbalık hakkında encümene bir rapor vermeğe memur etmiştir.

M. Sabrousse'de parlâmentolar konferansının son toplantısı dolayısile Türkiyede ve Balkanlarda yaptığı dolaşmada edindiği fikirleri anlatmıştır.

M. Sabrousse'ün teklifi üzerine, encümen başkanı M. Berenger, yakın şarktaki Fransız diplomatik faaliyeti hakkındaki düşünceleri M. Lavala bildirmeğe memur edilmiştir.

Uluslar arası tedbirler

CENEVRE, 8 (A.A.) — Macar murahhası M. Eckhardt'ın konseyde antlaşmaların değiştirilmesi yolundaki bildirimi dün M. Benes tarafından kaydedildiği gibi bugün de M. Laval kaydedilecek ve M. Laval Marsilya cinayeti gibi zorbalık hareketlerinin yenilenmesinin önüne geçilmek üzere uluslar arası tedbirler alınması gerektiğini ileri sürecektir.

M. Yevtıç ve M. Benes te dün ayni fikirde bulundukları için, konseyin müzakere sonunda bu fikri kabul edeceği anlaşılmaktadır.

Yugoslav - Macar ihtilâfı

SEGEDIN, 8 (A.A.) — Daily Telegraph muhabirinden: Burada ve Budapeştede, mülteciler için iane açılmıştır.

Her iki tarafta gittikçe büyüyen düşmanlık yüzünden Macar - Yugoslav hududunun kapanması ihtimali vardır.

Buraya gelen mülteciler, Yugoslavyanın, toprakları içinde bulunan 30 bin Macarı çıkarmak niyetinde olduğunu söylemektedirler.

BELGRAT, 8 (A.A.) — Pravda gazetesi yazıyor:

Bir kaç gündenberi Novisada gelen trenler Macaristandan çıkarılan Yugoslavlarla dolu gelmektedir. Bunlar bilhassa Szeged ve Budapeşte mıntakalarından gelmektedir.

Kıyafet yasası Ve Yunanlılar

Katemerini gazetesinin bir yazısı, Venizelosun dedikleri

ATINA, 8 (A.A.) — Katemerini gazetesi, Yunan efkârı umumiyesinden dinî kisvelerin giyilmesinin memnuiyeti meselesi üzerinde tehlikeli münakaşalardan vazgeçmesini ve bu meselenin halli hususunu iki hükûmete bırakmasını istemektedir.

Bu gazete diyor ki:

Çünkü bir çok fedakârlıkların mahsulü olan Türk - Yunan dostluğunun yaşaması ve ileri gitmesi lâzımdır.

Diğer gazeteler, M. Venizelosun uzun beyanatını neşretmektedirler. Yunan hükûmetinin icap eden bütün faydalı teşebbüsleri yapmış olduğunu ve ayni zamanda Türk hükûmetinin de dini elbiseler meselesini halletmeye hakkı bulunduğunu teslim eden mumaileyh, bununla beraber Türkiye reisicumhurundan, başbakanından ve hariciye bakanından Rum patriğinin dini elbiseyi taşımak için kendisine verilecek müsaadeyi tecdit etmek mecburiyetine tabi tutulmamasını ve bu müsaadenin kat'i olmasını rica etmektedirler.

M. Venizelos, diyor ki:

Eğer Türk zimamdarları Papa Eftim rezaletine bir nihayet vermek suretile Türk - Yunan dostluğunun kıymetini takdir etmekte olduklarını münakaşa götürmez bir surette isbat için bu fırsattan istifade etmek istiyecek olurlarsa, onların bu hareketi, Yunan efkârı umumiyesinde hasıl olmuş olan infialı yavaş yavaş ortadan kaldıracak ve bu suretle Türk - Yunan dostluğu sarsılacak yerde bu hâdiseden yalnız iki milletin devamlı menfaatlerine değil ayni zamanda bütün yakın şarkın sulhuna hadim olmak için yepyeni bir kuvvetle çıkacaktır.

Dinî elbise geymek katiyen akidevî bir mesele teşkil etmemekte olduğundan meselenin kati bir hal şekline doğru istikamet almış olduğu zannedilmektedir.

(Atina ajansı)

HARİCİ HABERLER

Deniz görüşmeleri ne âlemde?

Japonya silâh yarışına girmeyeceğini söyleyor

VAŞINGTON, 8. A.A. — Amerika hükûmeti, M. Norman Davis'in netayici Japonya üzerine atan ihtarına rağmen Japon hükûmetinin iki hafta içinde Vaşington antlaşmasından çekileceğini bilmekle beraber bir yönden Amerika-Japonya münasebatını tehlikeye düşürebilecek ve diğer yönden de acunun bütün memleketlerinde genel silâhlanma yarışı doğurabilecek mahiyette vakıtsız bir harekete girişmemeği hararetle ister görünmektedir.

Resmî mahafil, deniz üstünlüğü gerekliği üzerinde ayak diremekle beraber Londra ve Vaşington antlaşmalarının müddeti bitmeden önce daha iki sene geçeceğini hatırlatmaktadırlar. Hariciye ve deniz işleri bakanlıkları bu iki seneyi inşaat için bir mütareke devresi olarak telâkki etmek istiyorlar. Bu müddet zarfında deniz güçlerinin tahdidi prensipini kurtarabilecek bir esas bulden önce Japon programlarının belli mağa çalışacaklardır. Amerika gemi yapma programları hakkında karar vermeolmasını bekliyeceklerdir.

Japon büyük elçisi M. Saito'nun, Japonyanın silâh yarışına girişmiyeceği hakkındaki bildirimi kıvançla karşılanmıştır. Çünkü, sefir hiç olmazsa bu uzda Japon inşaatının Amerika' inşaatını geçmiyeceğini söylemek istemiştir.

Bundan başka Amerika hükûmeti, konuşmalara daha elverişli şartlar içinde 1935 de tekrar başlanabileceğini ummaktadır.

Söylendiğine göre, M. Ruzvelt'in yakinleri meclis deniz komisyonu başkanı M. Kuinson'un üç Japon gemisine karşılık beş gemi yapmak suretiyle 5-3 nisbetinin korunmasını istiyen bildiriminden çok memnun değillerdir. Işten çıkarılacak gemilerin yerine konulmak üzre 78 geminin yapılmasına şimdiden başlanması mümkün olmakla beraber, kongrenin son kânun toplantısına mühim hiç bir yeni gemi yapma programı verilmiyecektir.

Deniz bakanlığının şimdiki programında yalnız 24 geminin yapılması vardır. Fakat, Reisicumhura, deniz bakanlığının istediğini değiştirmek için her halde çok çalışmak gerektir.

Amiral Yamamoto diyor ki :

LONDRA, 8.A.A. — Japon amiralı Yamamoto Havas ajansına şu beyanatta bulunmuştur :

" Genel bir anlaşmaya varmak için çalışacağım. Amerikalların aldıkları son hattı hareketi bir türlü anlayamıyorum. Bunlar Vaşington muahedesi fesih edilir edilmez konuşmalardan çekileceklerini söyliyorlar. Halbuki Japonların bu bapdaki kararı biz daha Tokyodan ayrılmadan evvel belli idi ve bunu konuşmalara başladığımız zaman da resmen bildirdik. Şimdilik işlerimize devam ediyoruz. Henüz bir toplantı kararlaştırılmamış ise de teknik konuşmalara tekrar başlanması herhalde geçikmiyecektir. Vasington muahedesinin feshinin bir faldasını da müzakerelere Fransız ve Italyanın da girebilmesi olacaktır. Bu münasebetle şunu teessürle kaydetmeliyim ki bu hususta yapılan teşebbüslere ne Paristen ne de Romadan henüz cevap alamadık.,,

Sarre'de inzibat

İngiltere Sarre'a İki tabur Gönderiyor

LONDRA, 8. A. A. — Milletler cemiyetinde Ingilterenin askeri mümessili olan General Temperley, Sar hükûmeti komisyonu âzaları ve Milletler Cemiyeti konseyi üçler komitesi ile, nisbet ve teşkilâtı Milletler Cemiyeti konseyi ile Sar mümessilleri tarafında tasdik edilmesi icap eden beynelmilel Sar polis kuvveti teferruatı hakkında görüşmelerine devam etmektedir.

Ingiltere hükûmeti bu mesele hakkında bir çok hükûmetlerle hususî görüşmeler yapmıştır. Italya, Sar beynelmilel polis kuvvetleri teşkiline yardma hazır olduğunu bildirmiştir.

Holandanın da bunu kabul ettiği, fakat Isviçrenin redettiği teyit edilmektedir.

Polis kuvvetine nisbet itibarile en çok Ingiltere iştirak edecek ve Sar'a iki tabur gönderecektir.

ROMA, 8.A.A. — Istefani ajansı tebliğ ediyor :

M. Mussolini, Almanya büyük elçisini kabul etmiştir. Büyük elçi M. Mussolini ye Italyan hükûmetinin Sar reyiâmı meselesindeki çalışmasından dolayi teşekkür eylemiştir. Ingiltere büyük elçisi de aynı suretle kendi hükûmetinin teşekkürlerini bildirmiştir.

M. Mussolini aynı zamanda Cenevreden M. Laval'den de bir tel yazısı almıştır. Bu telyazısında M. Laval, "neticesi itibariyle barışın sürmesine yeni bir zaman getiren üçler komitesinin müzakerelerine başkanlık ederken M . Aloisi tarafından temsil olan Italyan hükûmetinin göstermiş olduğu yüksek bitaraflıktan dolayi gerek kendisinin gerek Fransız hükûmetinin minnettarlığını bildirmektedir.

Sar'a gönderilecek askerler

CENEVRE, 8. A.A. — Meclis üçler komitesini genişleterek Sar'a asker gönderecek olan her devletten bir mümessilin komiteye girmesini kararlaştırmıştır.

Sar'a gönderilecek kuvvetler iki Ingiliz ve iki Italyan taburu ile Holandalı ve Isveçli karışık bir taburdan ibaret olacaktır.

Komite bu kuvvetlerin teşkiline ait teferrüatı tesbit ederek raporunu meclise verecektir.

Japonyadan Amerikaya telefon

TOKYO, 8 (A.A.) — Japonya ile birleşik Amerika arasında telefon mükâlemeleri M. Hirota ve M. Hull arasında yapılan bir görüşme ile açılmıştır.

Bu görüşmede M. Hirota, bundan 81 sene evvel Vaşington ile Tokyo arasında resmî bir muhaberenin ancak yedi ayda yapıldığını hatırlatmıştır.

Romanyada ecnebiler gizlice telefon konuşmaları dinliyorlarmış

BUKREŞ, 8 (A.A.) — Görüşmeleri dinleme için gizli bir teşkilât keşfedilmesi üzerine, idarecilerinin ekserisi Amerikalı olan Romanya telefon şirketinin işleri yarından itibaren Romanya mülkî ve askerî memurlar tarafından kontrol edilecektir.

Sovyet Rusya - Fransa anlaşması

M. Litvinof'un anlaşma hakkındaki sözleri

CENEVRE, 8. A.A. — 5 binrici kânunda Cenevrede Fransa ile Sovyet Rusya arasında imzalanan anlaşma hakkında M. Litvinof Tass ajansının muhabine şu beyanatta bulunmuştur :

" Imzaladığınız anlaşma, Sovyet ve Fransız hükûmetlerinin biribirine yaklaşmak ve sulh için uluslar arası çalışmayı yaratmak yolundaki şaşmaz ve sarsılmaz sıyasalarının yeni bir belgesidir. Yine bu anlaşma her iki hükûmetin de şark antlaşmasını gerçekleştirmeğe bütün gayretleriyle çalışmaya devam edeceklerini gösterir. Biz bu antlaşmayı Avrupada sulhun istikrarı için zarurî addediyoruz. Bugün sulh için bir tehlike olan şeyler şu veya bu devlet adamının sözleriyle, beyanatiyle ortadan kaldırımaz. Gözle gözükür ve el ile tutulur teminat lâzımdır.

Fransa ile yaptığımız anlaşma iki memleketin aralarında daha bir takım anlaşmalar yapmalarına mani değildir ve bu baptaki protokol böyle bir şeyi ihtimal haricinde bırakmıyor. Bu anlaşmalar aslâ başkalarının aleyhinde olmıyacaktır. Tecavüze uğradığımız takdirde vaziyet değişir.

Ben o kanaattayım ki, bu anlaşmalara başka devletlerin de girmesi bu anlaşmalar imzalayanlar arasında ayni münasebetleri kuracaktır.

Sovyet Rusya Almanya ile ötedenberi eyi münasebetlerde bulunmayı istemiştir. Şark antlaşması gerek Fransa, Almanya ve Rusya gerek bu antlaşmayı imzalayacak diğer devletler arasında böyle çok eyi münasebetleri kurabilir ve Avrupada uluslar arasında o kadar özlenen sükûneti iade eder.

Fransız-Sovyet antlaşması, Sar meselesinin hallinde olduğu gibi, tek bir maksad takib etmektedir: o da, sulhun muhafazasıdır.,,

Nasıl anlıyorlar

CENEVRE, 8.A.A. — M. Litvinof'un Fransız-Sovyet anlaşması hakkındaki beyanatı bu anlaşmayi Sovyet Rusyanın nasıl anladığını göstermek için yaptığı suretinde tefsir edilmektedir. Iki hükûmetin bu anlaşma metnini olduğu gibi neşretme khususunda pek yakında uyuşmaları muhtemeldir.

Yunan - Bulgar Hudud hâdisesi

Bulgarlar hayret ediyorlarmış

SOFYA, 8 (A.A.) Bulgar ajansı bildiriyor: Bulgar efkârı umumiyesi 29 ikinci teşrinde Yunan - Bulgar buhudunda Bulgar pomaklarla Bulgar hudut muhafızları arasında vukua gelmiş olan hâdise dolayısile Türk matbuatının ittihaz etmiş olduğu hattı hareketten dolayı hayret içindedir .

Bazı türk gazetelerinin edasını hayali haberlerini ve hususî maksatlara müstenit matbutını izah etmek müşkûldür.

Çünkü mevzuu bahis hâdise, iki alâkadar tarafça bir kaç gündenberi tasfiye edilmiş bulunmaktadır. Ve muhtelif Yunan - Bulgar komisyonu tarafından tanzim ve neşredilmiş olan protokol teessüfe şayan olan bu hâdisenin ne gibi ahval ve şerait altında vukua gelmiş olduğunu tenvir etmiştir.

SON DAKİKA

"Papasların elbiseleri işi çok fazla büyütüldü,,

Eski Yunan başbakanı M. Papanastasyo Yunan gazetelerinin işi fena idare ettiklerini söyleyor

ATINA, 8 (Milliyet) — Papasların kisvesi etrafındaki neşriyat devam etmektedir. Bu mesele hakkında bugün sabık Başvekil M. Papanastasyu gazetelere beyanatta bulunarak demiştir ki:

— Bu mesele lüzumundan fazla büyütüldü. Gazeteler de bunu fena idare ettiler. Hükûmet te acemilik gösterdi.

Türk - Yunan kardeşliği ve iki hükûmet arasındaki samimî münasebat elbette bu işi de halledecektir. Bu kanun Türkiyede şimdiye kadar yapılan inkılâbın zarurî bir neticesidir. Benim gibi Ankaraya gidip gelenler Türklerin samimiyet ve ciddiyetinden şüphe edemezler.

Halk boş yere heyecana kapılmıştır. Bu kanunun ahkâmından haberi yoktur. Bunu anlatmak lâzımdır. Ve bu anlatıldıktan sonra suitefehhüm de kalmaz.

M. Papanastasyu sözlerini bitirmeden evvel şunları da ilâve etmiştir

"Yunan hükûmetinin bu kıyafet meselesi etrafındaki teşebbüslerine acaba Patrikhane razı olabilir mi?. Kısaca gerek iki tarafın gazetelerden ve hükûmetlerden bu anlaşamamazlığın yok edileceğinden şüphem yoktur.,,

Meclisin seçimi yenileme kararı

ANKARA, 8 (Milliyet) — Büyük Millet Meclisinin seçimi yenileme kararı yarınki Resmî Gazetede çıkacaktır. Dahiliye Bakanlığı bu kararı yarın akşam valiliklere tebliğ edecektir.

Metr Salem ve Leon Faracinin muhakemelerine yeniden başlandı

ANKARA, 8 (Milliyet) — Metr Salem ve Leon Faracinin muhakemelerine bugün birinci asliye ceza mahkemesinde tekrar başlanmıştır. Mahkemenin evvelki kararını nakzeden Temyiz mahkemesinin bu husustaki kararı okunmuş ve iddia makamının söyledikleri dinlenmiştir.

Temyiz mahkemesi karara usul cephesinden ve müşahit dinlenmemiş olmasından itiraz etmekte idi. Iddia makamı Temyizin itirazlarından bir kısmının kabulünü maznun vekilleri ise hepsinin kabulünü istemişlerdir. Muhakeme ayın yirmi ikisine bırakılmıştır.

Meclis başkanının kadınlara telyazısı

ANKARA, 8. A.A. — Türk kadınlarına saylav seçilmeleri ve seçmeleri hakkını veren kanunun kabulü dolayisiyle Büyük Millet Meclisi riyasetine memleketin her yanındaki kadın teşekkülleri tarafından yüzlerce telyazısı gelmiştir ve gelmektedir. Büyük Millet Meclisi başkanı bu telyazılarının hepsine ayrı ayrı cevaplar vermektedir. Yazılan cevabın sureti aşağıdadır :

" Türk kadınlarının saylav seçmeleri ve seçilmeleri için onaylanan yasadan ötürü gösterdiğiniz bu canlı kalkınma güvençle karşılanmıştır. Kadınlarımızın ülke için her asığlı işi olduğu gibi bu en yüksek sıyasal yürüyüyü de kolaylıkla onaracakları bayıktır.,,

Yeni bir üçler antlaşması mı?

PARİS, 8.A.A. — Jurnal gazetesinin Berlinden aldığı bir telgrafa göre eyi malûmat alan mahafilde şöyle bir rivayet dolaşmaktadır M. Hitler Fransa, Almanya ve Lehistan arasında bir üçler antlaşması yapmak fikrindedir. Önümüzdeki hafta sonlarında M. Von Ribbentroop ile M. Hitler'in adamı olan M. Hes Paris'e gönderileceklerdir.

Bükreşte avukatlar grev yaptılar

BERLIN, 8. A.A. — Mahkeme harçlarının artırılması hakkındaki kanunu protesto için Bükreş barosu umumî grev ilân etmiştir. Bir kaç avukat baronun kararı hilâfında mahkemeye girmek istediklerinden bazı hadiseler olmuş ve zabıta işe karışmıştır.

On ve beş kuruşluk ufak paralar

ANKARA, 8 (Telefonla) — On ve beş kuruşluk ile yüz, kırk 20, 10 paralık basılacak ufaklık paraların pulları hazırlanmıtşır. Paraların nümuneleri Maliye Bakanlığına gelmiştir. Bakanlık nümuneleri esas itibarile muvafık bulmuştur. Yalnız paraların vezinlerinin kanuna uygun olup olmadığı tetkik edilecektir.

Maliye mütehassısı raporunu verdi

ANKARA, 8 (Telefonla) — Maliye mütehassısı M. Alfan raporunun birinci kısmını bakanlığa vermiştir. Mütehassısın bu raporunda umumî teşkilâtın manazrası, teşkilât münasebetleri, umumî teşkilâta ait esaslar vardır. Alınacak tetbirlerin ne olacağı tesbit edildikten sonra bakanlık lâzımgelen hazırlıklara başlıyacaktır. M. Alfan yılbaşını Pariste geçirmek üzere buradan ayrılacak ve avdetinde raporunun ikinci kısmını hazırlamağa başlıyacaktır. Ikinci kısım Maliye kadrolarına ait olacaktır. Mütehassısın Paris seyahati iki hafta sürecektir.

Mecliste onaylanan yasalar

ANKARA, 8.A.A. — Büyük Millet Meclisi bugün Hasan Saka (Trabzon) un başkanlığında toplanarak eylül-teşrinisani 933, kânunuevvel 933 şubat 934 aylarına ait divanı muhasebat raporu üzerinde görüşmenin bir hafta sonraya bırakılmasına karar vermiş, Kütahya mebusu Merhum Rasih'in oğlunun parasız okutulması hakkındaki kanuna teklif ile askerî hastahanelerde hastaların iaşe ve idarelerine ait kanunun birinci müzakerelerini yapmıştır.

Meclis pazartesi günü toplanacaktır.

Avusturalya ile İngiltere arasında hava postaları işliyor

LONDRA, 8 (A.A.) — (Imperial Airways) in bir tayyaresi bugün Kroydon hava meydanından kalkacak ve Avusturalya hava hattını açacaktır.

Tayyare iki tonluk posta götürmektedir. Bu mektuplar arasında kral, kraliçe, Gal prensi ve nazırların mektupları da vardır.

Karşı taraftan gelecek olan tayyare Brisbane'den pazartesi kalkacaktır.

Gluçester dükası tayyarenin kalkışında hazır bulunacaktır. Bu tayyarede de Avusturalya postası vardır.

Uluslar arası meclisi gizli toplantısı

CENEVRE, 8. A.A. — Meclis bugün öğle üzeri gizli bir toplantı yaparak Sar'da asayişin muhafazası ve ecnebi kuvvetleri işini görüşmüştür.

Italyan cenerali Viskonti ve Ingiliz Cenerali Temperley, Milletler Cemiyeti erkâniyle konuşmak üzere dün akşam buraya gelmişlerdir.

Havanada bombalar

HAVANA, 8 (A.A.) — Alman şiddetli tedbirlere rağmen son günlerde bir çok şakavet ve katil hâdiseleri olmuştur. Enkanto tiyatrosunda bir bomba patlamıştır. Hasar çok mühimdir.

ŞEHİR HABERLERİ

FELEK

Sınırlar!

— Gezgin yazıları —

(Şark Semplon katarı) İstanbuldan Parise giderken Türk - Yugoslav, Bulgar - Yugoslav, Yugoslav - İtalyan, İtalyan - İsviçre ve İsviçre - Fransa sınırlarını deler geçer. Trende olanlar eğer dikkat etmezlerse bunun hiç farkına varmazlar.Gerçi gümrükçüler ve pasaport yoklayanlar vardır ammâ onlar tam hudut üzerinde gelmezler, daima hududun öte tarafındaki ilk istasyonda belirirler. Sınır değişince neler değişir?..

Her şeyden evvel candarma ve asker kılıkları, dil, ilânlar ve toprağın ekim biçim sistemi... Biraz da evlerin yapısı.

Ben sınır üzerinde veya yakınlarında oturanlarda içten gelen bir kaygu var sanırdım. Bir harp olursa ilk ateş altında kalacak yerdir diye belki oraları şenlendirmek istemezler diye düşünürdüm. Düşünürdüm değil, eskiden hudut civarında karakol kulelerinden başka bir şey bulunmazdı da.

Bu sefer hudutları geçerken bilhassa dikkat ettim. Ve gördüm ki; her memleket hudut üzerini boş bıraka - cak yerde inadına dolduruyor. Böylece oralarda her şeyden evvel kendi ırkının çoğalarak başka ırkın göz koymasına ve imrenmesine artık yer bırakmıyor. Memleketin bu kenarları kalabalıklaştıkça halkın da emniyeti artıyor.

Ben bunu bir fiziyolocya hâdisesine benzetirim. Vücudün en çabuk ilti - haplanan yerleri el ve ayak parmaklarıdır. Yani merkezden en uzak yerleridir. El ve ayak parmakları nasıl olursa olsun yaralanır da hemen tetbir alınmazsa iş büyür. Bir ufak yara (septi semi) dediğimiz bütün vücudün zehirlenmesini doğurabilir. İşte ülkelerin de sınırları herhangi devlet tetbirleri ile kuvvetlendirilmezse oradan gelen zehirlerin bütün memleketi kaplaması tehlikesi vardır. Her yerde hudut boylarının kalabalık halk kümelerile doldurulması işte bu fiziyolocya hâdisesinden alınmış bir dersin neticesidir.

Onun içindir ki; bu yazımı yazarken daha geçen gün Edirnemizde yapılan bayram ve toplantıyı, Trakyadaki ümran ve kalkınma işlerini sevinçle ve inançla andım.

* * *

Bu gümrükçüler gelip giderler, ne sorarlar, ne ararlar? bilmem. İtalyanlar bizim arabada yalnız bir Bulgar şantözüne bir şeyler sordular, alt tarafına dokunan, bakan olmadı. Bulgarları hiç görmedim.

Yugoslavlar sade üstümüzdeki parayı sorup bir kâğıda yazdılar ve imzaettirdiler. Yugoslavyadan çıkarken bu kâğıtları onlara tekrar verdik.. Biz vermedik ya! Kondöktör verdi. İtalyanlar bir şey sormadılar. İsviçre de gümrük var mı yok mu bilmem? Fransızlara geilnce; daha İtalyada iken üstümüzdeki sigara adedini soran basma bir kâğıdı kondöktör imzalattı.

Biliyor musunuz? Bu gümrük işi garip bir şeydir. Ekspresi yani biraz hali vakti yerinde olan yolcuları araştırmazlar da konvansiyonel trenindeki fakir yolcuları didiklerler... İnanmak lâzım ki; gümrükçülerin de kendilerine mahsus bir mantığı var.

* * *

İstanbuldan Parise kadar lokanta vagonu fiyatları hep değişir... Bizde 175 kuruştur. Buna iki defa yüzde on eklemeliyiz ki 210 kuruş eder. Bulgaristanda 150 levadır. Yüzde on servis ile 165 eder. Altmış paradan hesap etsek 250 kuruş yapar. Halbuki onlar para değiştirirken daima yabancı parayı ucuz hesaplarlar. Yugoslavyada 66 dinardır. Servis ile 72 dinar eder. Buna yüzde on da vergi koyarlar 80 yapar. 250 kuruştur. İtalyada dehşettir. Bir yemek, servis ayrı olarak 23 lirettir. Servis ile birlikte 26 eder, bir Türk lirası 8,5 liret hesabile üç liradır. Bir öğün yemek üç lira... Bir de hayat pahalıdır derler. Artık buna da pahalı denir mi ya?. Hiç te insaf kalmadı...

* * *

Neden bilmem. Semplon tünelini geçerken mutlaka uyanık bulunmak isterdim ve öyle de oldu. Bu Avrupanın en uzun tünelini 14 dakikada geçtik ammâ sıkı yolla... Eğer birisine:

— Ben bir çeyrek toprak altında kaldım, diye yemin etsem başım ağrımaz.

* * *

Saatlerimizi Yugoslav hududunda altmış, Fransız sınırında da altmış dakika geri almıştık. Parise bu hesapla sabah saat dokuzda vardık. Islak ve çipil idi.

B. FELEK

VİLAYETTE

Heyeti mahsusanın tebliğ olunamayan kararları

Heyeti mahsusalarca aleyhlerine verilip kendilerine tebliğ olunmıyan kararlara karşı alâkadarların itiraz edebilmeleri hakkındaki kanun vilâyete bildirilmiştir.

* Bey ve Paşalığın kaldırılması — Efendi, Bey, Paşa gibi lâkap ve ünvanların kaldırıldığına dair kanun vilâyete gelmiştir.

* Büyükada tapu sicil muhafız muavini Bay Baki İstanbul kadastrosu birinci komisyon tapu memurluğuna tayin edilmiştir.

* Polis tetkikatından dönüş — Polis işlerini tetkik etmek üzere hükûmetçe Avrupaya gönderilmiş olan emniyet müdürlüğü altıncı şube seyrüsefer müdürü Bay Faik, emniyet müfettişlerinden Suat ve Tahsin, Fahri Kemal ve Mehmet Ali bu ay ortasında dönecekler...

ÖKONOMİ

Tutum haftası Başlıyor

Bu seneki hafta içinde bir çok yenilikler var

Tutum haftası önümüzdeki çarşamba günü başlıyacaktır. Tutum ve ökonomi kurumu, hafta için düşünülen yeniliklerin çoğunu tamamlamıştır.

Büyük ve başlıca caddelere asılacak olan propaganda bezleri, bugünden itibaren gerilecektir.

Duvar afişlerinin asılmasına başlanılmıştır.

Maarif müdürlüğü ilk ve orta mekteplerde yapılacak yazı müsabakaları için bir tamim göndermiştir. Müsabakalar, mekteplerin bütün sınıflarındaki talebeler arasında yapılacak, her sınıfın birincisi ayrıldıktan sonra, her mektebin birincisi seçilecektir. Bu birinclere, yerli malından güzel hediyeler verilecektir.

Egede tütünler satıldı

Ege mıntakasındaki tütün mahsulü tamamile ve değer fiatile satılmıştır.

Tütün ekiciler vaziyetten memnun görünmektedirler. Onümüzdeki sene, ulu orta tütün ekilerek rekoltenin değerini düşürecek şekilde yüksekliğe mâni olmak için gerek inhisar idaresi gerek Türkofisçe tedbirler alınması kararlaştırılmıştır.

Odada aza intihabı

Ticaret odası meclisi azalığı intihabı aym 17 sinde başlıyacaktır. Intihap komisyonu, muntazaman toplanarak hazırlıkları bitirmeğe çalışmaktadır.

Bu arada, mevcut sicil kayıtlarının tetkiki suretile, intihaba iştirâk edemiyecek aza da tefrik edilmektedir.

Bulgaristanda kendiri himaye

Bulgaristan, bir takım yerli mahsulleri himaye için yeni tedbirler almağa karar vermiştir.

Kendir ve pamuk himaye görecek mahsullerin başlıcalarındandır. Bulgar Ziraat bankası, bu maddeleri müstahsili koruyacak fiatla alacaktır. Çuval ve saire imalâtında yüzde 35 nisbetinde kendir karıştırılması mecburiyeti de koşulmuştur.

Telefon şirketi ile müzakere henüz başlamadı

Telefon şirketinin hükûmetçe satın alınması için yapılmakta olan tetkikat henüz bitmemiştir. Bu sebeple müzakereye başlanmak üzere şirkete tebligatta bulunulmamıştır.

Şirket müdürü Mösyö Anderson'un şimdilik Ankaraya gitmesi de mevzuu bahis değildir.

Oturan bir vapur kurtarıldı

On gün evvel Romanyadan Filistine giderken Gelibolu karşısında Zincirbozan mevkiinde sis ve fırtına yüzünden yarı devrilmiş bir vaziyette karaya oturan 410 vagon kereste yüklü Yunan bandıralı Aeolof vapuru Türk gemi kurtarma anonim şirketinin Alemdar ve Lâmia kurtarma vapurları tarafından muvaffakıyetle kurtarılmıştır.

Kurtarılan Aeolof vapuru, Geliboluya getirilerek demirlenmiş ve evvelce kısmen çıkarılmış olan hamulesini bir iki güne kadar tekrar yükledikten sonra Filistine kendi vesaiti ile gidecektir.

(Meşrıkı Âzam Balosu)

Türk Yükselme Cemiyetinin bu yıl da tertib etmekte olduğu (Maşrıkı Azam Balosu'nun 17 Ikincikânun 1935 perşembe akşamı Maksim salonlarında verilecektir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

8 K. Evvel 934

AKŞAM FİYATLARI

İSTIKRAZLAR		TAHVILAT	
Istikrazı dahili	94,50	Rıhtım	17 50
1933 Ergani	97	An. Mümessil	49,70
Kuponsuz	27,60	An. Tahvili I,II	45,40
» II	26,45	An. Tahvili III	46
» III	26,60		

ESHAM

Iş Bankası Nama	10	Reji kuponsuz	2,20
» » Hamiline	10	Telefon	10
» » Müessis	95	Terkos	18,75
Türkiye Cumhuriyet Bankası	58	Çimento	13,10
Tramvay	30,50	Ittihat dey.	13
Anadolu Hisse	27,85	Şark dey.	0,85
Şir. Hayriye	16	Balya	1,55
		Şark m. ecza	4,65

ÇEK FİYATLARI

Londra	624	Prağ	19,00,75
Paris	12,06	Belgrat	35,04,10
Milâno	9,33,72	Moskova	10,86,50
Nüyork	79,44	Berlin	1,98
Cenevre	2,45,36	Varşova	4,20,81
Atina	83,89	Budapeşte	4,21,93
Brüksel	3,40,36	Madrit	5,82
Amsterdam	1,17,62	Bükreş	79,32,42
Sofya	66,22,41	Viyana	4,30,—

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
0 F. Fransız	169	20 I. İsviçre	815
1 Dolar	125	1 Pezeta	18
1 Kur. Çek	98	1 Mark	43
1 Şile Av.	23,50	1 Zloti	22
1 İsterlin	625	20 Ley	18
20 Liret	216	20 Dinar	54
20 Leva	23	1 Çernoviç Altın	9,23
20 F. Belçika	115	Mecidiye	36,50
20 Drahmi	24	Banknot	237
1 Florin	83		

ŞIRKETLERDE

Denizyolları Seferleri arttırılıyor

Bazı mühim iskelelere seferler çoğaltıldı

Iki gün evvel Ankaraya giden kabotaj umum müdürü Bay Ayet Altuğ, şehrimize dönmüştür.

Denizyolları idaresi ile vapurculuk şirketinin önümüzdeki yıl içinde dahili kabotajda yapacakları sefer adedini ve uğrayacakları iskeleleri tesbit için seçilen komisyon da Bay Altuğun reisliğinde dün yeniden toplanmıştır.

Deniz ticaret müdürlüğünde yapılan bu toplantıya deniz ticaret müdürü Bay Müfit Necdet, denizyolları idaresi müdürü Bay Sadettin, vapurculuk şirketi müdürü Bay Mustafa müdür muavini Burhanettin de iştirâk etmişlerdir.

Öğrendiğimize göre, yeni yıl için vapur işletilecek olan hatların miktarı, içinde bulunduğumuz yıla nisbetle biraz daha arttırılmıştır.

Belli başlı olarak Mersin, Mudanya ve Bandırma hatlarındaki sefer adedi çoğaltılmıştır.

Buna rağmen, ziyan eden bir kısım hatlardaki seferler hiç kısılmamış, olduğu gibi bırakılmıştır. Dünkü toplantı ile, esasları çizilmiş bu bölüm, bugünkü içtimada, son defa olarak gözden geçirilecek ve kat'i şekil verilecektir.

Rıhtım şirketinin Hükûmete geçmesi

Tahvilât sahipleri dün toplandılar ve kararlarını ittifakla verdiler

Rıhtım Şirketinin tahvilât sahipleri dün öğleden evvel Fransız tiyatrosunda toplanmıştır. Bu üçüncü içtima da nisabı ekseriyet fazlasile mevcut olduğundan celse açılmış, müzakere cereyan etmiş, neticede şirket ile hükûmet arasında takarrür edecek şerait dairesinde şirketin hükûmete intikalinde kendilerinin şirketten alacaklarının ayni şerait dahilinde hükûmete intikaline ittifakla karar verilmiştir. Celseyi dün Ankaradan gelen fırka umumî idare heyeti azasından Bay Cevdet Kerim idare etmiş ve netice usulen hükûmete de arz ve iblâğ edilmiştir.

Çarşamba günü de hissedaran içtimaı yapılacak ve bu suretle birkaç gün içinde şirketin hükûmete intikal muamelesi tamamlanmış olacaktır.

Bu şirket müdürü M. Canonge evvelki gün İstanbula gelmiş ve dünkü toplantıda hazır bulunmuştur. M. Canonge satmalma mukaveelsini imza etmek üzere tekrar Ankaraya gidecektir. Mukavelename bir iki güne kadar imza edilecektir.

Banker İnsull'ün burada bıraktığı borçlar

Amerikada iflâs ve dolandırıcılık suçundan dolayı zannaltına alınmış olan banker Samuel Insull, şehrimizde tevkif ve Amreika hükûmetine teslim edildiği zaman bir gün Beyoğlunda Londra otelinde kalmıştı.

Amerikalı banker buradan giderken her nasılsa otele borcu olan 830 kuruşu ödeyememişti. Bankerin bu defa Amerikada beraet etmesi üzerine otel müdürlüğü kendisine bir mektup göndererek kendisini tebrik etmiştir. Ve bu vesile ile otel defterinde 830 kuruşluk küçük bir hesabın açık kaldığını hatırlatmıştır.

BELEDİYEDE

Yenibahçe Stadyomu

İstimlâk bitti. Proje için müsabaka açılacak

Yenibahçede yapılacak stadyum yerinde lâzım gelen istimlâkâtın hepsi bitmiştir. Belediye stadyomun projesi için bir müsabaka ilân edecektir. Müsabakada kazanacak plân kabul edilecek ve stadyum ona göre yapılacaktır.

Taksim apartımanları arasındaki sokaklar

Taksim meydanında, son dört sene içinde yükselen apartımanlar arasında, sokaklar nazarı dikkati celbedecek kadar dar bulunmaktadır.

Bu hususta belediyeye itiraz edenler olmuştur. Fakat bu arsanın plânı ve haritası çok eskiden yapılmış ve tasdik edilmiştir. Onun için yeni bir plân yapılıp tatbikatına imkân kalmamıştır.

Yeni vücuda getirilecek arsalarda daha mükemmel plânlar tatbik edilecektir.

Tayyareye yardım

Rum yurttaşlarımız da kendilerini gösteriyorlar

Beyoğlunda Balıkpazarında yeni pazar (Nea Agora) mağazaları sahipleri Katanos biraderler dün Tayyare cemiyetine müracaatla Atatürkün büyük büstlerinden bir tanesini 150 liraya satın almak suretile büyük bir hamiyet eseri göstermişlerdir. Tayyare Cemiyeti Katanos biraderlerin bu hareketini takdir ederek kendilerine bir teşekkürname göndermiştir.

* Bakırköyündeki akıl hastalıkları hastahanesinin kütüphanesi için müdür Dr. Bay Mazhar Osmanın delâletile Tayyare Cemiyetinden Atatürkün büyük bir büstü 150 liraya satın alınmıştır. Ayni zamanda müdür Bay Mazhar Osman da dahil olduğu halde hastahane memurları ve müstahdemleri maaşlarının bir mikdarını Tayyare Cemiyetine terketmeğe karar vermek suretile hamiyet göstermişlerdir.

MAHKEMELERDE

Türklüğe hakaret davası

Türklüğü tahkir ettiği iddiasile kibrit şirketi müdür muavini M. Hümans aleyhine açılan davaya dün üçüncü ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Sorguya çekilen M. Hümans, Türklüğü tahkir etmediğini, vaziyetin müsaadesizliği yüzünden çıkarılan bir kâtibin igbirarı dolayısile iftiraya uğradığını söylemiştir.

Mahkeme, şahitlerin çağırılıp dinlenmeleri için duruşmayı bu aym 21 ine bırakmıştır.

Kaçakçılık davaları

Dün sekizinci ihtisas mahkemesinde Yaşova Beharın davasma devam edilmiştir.

Bazı şahitler dinlendikten sonra fabrikadaki muhasebe defterlerile maliye tetkik memurlarının fabrikada tuttukları defterlerin celbine ve ehli vukufun tetkikine verilmek üzere davanın bu ayın 25 ci gününe bırakılmasma karar verilmiştir.

Küçük haberler

* Kadastro başmüfettişi mühendis Bay Halit Ziya ile tapu ve kadastro müfettişlerinden Bay Sıtkı dün Ankaradan Istanbula gelmişlerdir.

MAARIFTE

Öztürkçe Mektep isimleri

Vekâlet listeyi yakında alâkadarlara bildirecek

Mekteplerin isimlerini öz türkçe olarak değiştirmeleri için, Maarif vekâleti, bir liste hazırlamaktadır. Vekâlet yakında mekteplere öz türkçe isimlerini bildirecektir.

Pr. Nissen İtalyaya gidiyor

Tıp fakültesi profesörlerinden M. Nissen vuku bulan hususi bir davet üzerine Italyaya gitmiştir.

Aldığımız malûmata göre, profesör M. Nissen Italyada mühim bir ciğer ameliyatı yapacaktır. Profesörün bir hafta sonra Istanbula dönmesi beklenmektedir.

Tatbikat dersleri sabaha alındı

Dünden itibaren, hukuk fakültesinde, öğleden sonra yapılan tatbikat derslerinin sabahları yapılmasına başlanmıştır.

Bu şekilde, dışarıda vazifeleri olan talebeler himaye edilmiş olacaktır.

Üniversite hayatı filme alınacak

Universitede fakültelerin, enstitülerin faaliyeti ve inkilâp tarihi dersleri filme alınacaktır.

* Becayiş istiyen muallimler — Bazı muallimler maarif idaresine müracaat ederek nakil ve becayişlerini istemişlerdir. Sene ortası olduğu için buna imkân bulunmadığı alâkadarlara bildirilmiştir.

POLİSTE

Tramvaydan atlarken

Tophanede karyolacılık yapan Ahmet Celâlin karşı Nazmiye, Galatada Necati caddesinde tramvaydan atlamak istemiş, fakat düşerek ağırca yaralandığından Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Kumarbazlar

Sürmeneli Ahmet, Yusuf ve Ismail isimlerinde üç kişi Rumelikavağında kumar oynarlarken iş üstünde yakalanmışlardır.

* Caddede iki sarhoş — Yani ve Yakoş isminde iki adamın sarhoş olarak Istiklâl caddesinde dolaştıkları ve nârâ attıkları görülmüş ve bunlar yakalanmıştır.

* Yankesici — Mehmet isminde biri Beşiktaşta cumartesi pazarında dolaşırken Bayan Sıdıka isminde bir kadının yankesicilik suretile 4 lirasını çalmış ve kaçarken yakalanmıştır.

Camilerde ramazan

Dün ramazanın birinci günü olduğu için camilerde müftülük tarafından tayin edilen vaizler dün ilk vaazlarını Beyazıt, Ayasofya ve Fatih gibi büyük camilerde vermişlerdir.

Evkaf müdürlüğü camilerdeki temizliğe azamî dikkat ettiği gibi, ibadete gelen müslümanların şapka, ayakkabı ve saire eşyasının kaybolmaması için de polisçe tertibat alınmıştır.

Müftü Bay Fehmi dün bazı camileri gezerek teftişlerde bulunmuştur.

Kültüral bir toplantı

C. H. F. Kasımpaşa merkez ocağında her onbeş günde bir yapılmasına söz kesilen Kültüral toplantıların ilki evvelki gece büyük bir kalabalık önünde yapılmış ve Bay Sait Bilâl Baysal «Lozan ve Sevr » antlaşmalarının soysal ve sıyasal yapmız üzerindeki tesirlerine dair bir saat süren bir konferans vermiştir.Bu konferanstan sonra Bay Selahattin Arslan «Doğu müziğinden batı müziğine geçerken» adlı, temamen öztürkçe bir «konuşma» yapmış ve batı müziğinin yüksek varlığını canlı bir şekilde anlatmıştır.

Bundan sonra Bay Nabi havayin kitarla solo konser vermiş ve dinleyicilere ulusal müziğin güzelliğini tatlı nağmeler halinde tattırmıştır.

Son olarak Nahiye başkanı Bay Etem Izzet Benice söz almış, bu kültüral toplantıdan duyduğu kıvancı anlatmış, son inkilâplardan, özdil atılışından uzun uzun bahsederek, kadınlara saylav seçme ve seçilme hakkının verilmesindeki soysal mânaya geçmiş, onu da izah ederek toplantıyı kapamıştır.

Basım kurumu balosu

Her yıl büyük bir özen ile düzülen Başın kurumu (Matbuat) balosunun bu yıl da parlak olması için çalışılmaya başlanmıştır. Kurum evinde dün bir toplantı yapılmış ve bu işin yüksek varıklar alması için bir çok sözler kesilmiştir. Balo önümüzdeki ay içinde yapılacak, her yıldan daha üstün olmasma çalışılacaktır. Bu ve gelecek ay içinde başka dernek ve kurumların baloları da varsa da Basın kurumu balosu kertesinde onlarm eğlenceli olması beklenemez. Basın balosu yurdumuzda şimdiyedek verilen baloların en üstünlüğünü her kurun için kendisine alıkoymuştur.

Tırpan

Din ve dünya

— İç Bakanımız Bay Şükrü Kayaya —

Bir gece yarısı!

Kafasının fosforunu, gözünün ışığını, bileğinin zorunu harcayıp çalışanlar kan uykudadırlar.

İşçi zedelenen ve aşınan kemiklerinin acısını, kültür adamı yıpranan, gerilen sinirlerinin ağrısını dinlendiriyor.

Kemikler ve sinirler yarın gene başlıyacak hayat boğuşması için hazırlanıyorlar.

Tam bu sırada derinden bir gümbürtü.

Köpekler havlıyor. Gece kuşları vahşi seslerle kaçışıyor. Ve daha yatışmayan sinirler oynuyor. Acısı dinmeyen kemikler çatırdıyor.

— Dan, dan, dan!

1935 yılının eşiğinde davul çıktı. Bu tıpkı inkilâptan evvel hacı ve hoca kafalarına çarpan:

— Deccal çıktı!

Vahimesinin bir eşidir.

Türkiye sınırları içinde hiç kimse bir başkasının din inanışlarına dil uzatamaz. Bir adama niçin ibadet etmiyorsun. Denemediği gibi niçin ibadet ediyorsun da denilemez. Yalnız hayhuylu ibadet şekli yasaktır. Çünkü bu biçim tapış yasanın âmme dediği halkı rahatsız eder.

Bugünün hükûmetleri göklerin ve habercilerin emir ve nehilerini yer yüzünde yürütecek birer jandarma olmaktan çıkmışlardır.

Ve cumhuriyetin teşkilâtı esasiye kanunu da bütün dünya gibi bunu böyle bilmiş ve tanımıştır.

Bütün bunlara mim koyduktan sonra gene davulun tokmağına dönersek işi daha canlı yerinden yakalamış oluruz.

Gece yarıları sokaklarda davul çalıp halkı kaldırmak için sebep nedir?. Ben oruç tutacaksam komşumun uykusunu altüst etmeğe ne hakkım vardır. Yok eğer Tanrının her emrini yerine getirmek, vergi alır, ceza alır, asker alır gibi böyle davullar çıkarmak lâzımsa neden öteki farzlar için de bando muzikalar çıkarılmıyor.

Yok eğer hükûmet böyle ruhanî bir jandarmalık vazifesini üstüne almıyorsa ki büyük yasamız böyledir, neden gece yarıları masum ve yorgun adamların uykuları davul tokmaklarile bombardıman ediliyor?!

Saygılarımın duygularım gibi özlü ve candan olduğuna kuşkunuz yoktur sanırım.

Burhan Cahit KÖROĞLU

Günün Gölgesi

Belediye memurları ve küçük esnaf

Geçen gün gazetelerde okuduk: Küçük esnafın umumî yerlerde, caddelerde, ve sairede dolaşmasını menetmek için bir sivil belediye memuru teşkilâtı yapılacakmış. Bu suretle küçük esnaf hiç farkında olmadan birdenbire tepeden inme yakalanacak; ve icap ederse memur hüviyetini göstererek hakkında muameleye tevessül edecekmiş.

Belediye dilinde "hakkında muameleye tevessül,, demenin, esnaf diline tercümesi "ceza kesmek" demektir. Işte küçük esnaf bundan korkacağı için umumî yerlerde dolaşamıyacak halkın gelipgeçmesini ihlâl etmiyecek, huzurunu bozmıyacaktır.

Bu haddi zatında belediye bakımından iyi bir karardır. Çünkü bir takım küçük esnafın izaçlarından halk kadar dükkân sahibi esnaf ta müştekidir.

Bu sermayesiz denecek kadar masrafsız rekabet, birçok mağaza dükkân sahiplerinin ticaretini de öldürmekle kalmıyor, ayni zamanda şehrin manzarasını ve temizliğini de katlediyor...

Ötedenberi sokaklarda işittiğimiz bir parola vardır:

— Geliyor!..

Bu "geliyor" sözü, caddenin bir ucunda bir belediye memuru görül dü mü, caddenin öbür ucuna kadar zincirleme ağızdan ağıza dolaşır, ve ondan sonra her esnaf, işportasını, küfesini, mangalını, maşasını yakaladı mı kaçacak delik arar...

Çünkü belediye memuru geliyor... Yazacağı ceza beş liradır... Şimdi sivil belediye memuru teşkilâtı ile sokaklardaki bu esnaf ricati nihayet bulacak, esnaf, memuru görmeden kendi kendisini zaptu rapt altına alacak.

Fakat bunun bir mahzuru vardır:

Esnaf nihayet, kendisini tehdit eden bu tehlike karşısında tetbirlerini alacaktır. Evvelâ memurları tanıyacaktır. O memurun artık sivil dolaşmasına hacet yoktur. Zaten birçok belediye memurları sivil de dolaşsalar bugün esnaf kendilerini uzaktan bilirler.

Nihayet bir belediye dairesinde mahdut memurlar vardır. O daire dahilinde satış yapan gezici esnaf bunların hepsini birer birer tanır. Hariçten başka memur getirseniz de bunlar da beş on gün içinde tanınacaktır. Nihayet memurların her gün tebdili kıyafet ederek dolaşmaları da imkân dahilinde değildir. Bununla beraber ne de olsa, esnaf gene bir müddet için korka içinde yaşayacak. Hiç olmazsa sivil memuru resmî elbiseli memur kadar süratle uzaktan farkedemiyecektir.

Fakat işin bir de esnaf cephesi vardır:

Belediyenin, beldenin menfaatini düşünmekle beraber bir de esnafın rahatını ve huzurunu da düşünmesi icap eder. Bunlar da bu yurdun evlâtlarıdır. Onların da refahı ve kazancı da yurdumuzun refah ve kazancına hizmet eder.

Mademki ellerinde bir seyyar esnaf vesikası vardır. Bunların satış yapmalarına müsaade edilmiştir. Bu takdirde onların vaziyetini gözetmek te lâzımdır.

Evet, anlıyoruz. Büyük caddelerde dolaşmasınlar, fakat onların da her mahallede satış yapacakları umumî yerler olsun...

Vakıa şehrimizde Aksarayda, Beyoğlu Balıkpazarında, İstanbul balıkpazarında bunların dolaşmasına müsaade edilmiştir. Fakat bütün şehir için, bütün esnaf için bu kâfi değildir. Avrupa şehirlerinde olduğu gibi seyyar esnafın satış yapabilmelerini ve halkın da kolayca aradığını bulması için her mahallede muayyen saatlerde toplanacak pazarlar kurulması icap eder. Bu pazarlar gene sokaklarda olmamalıdır. Çünkü sokak ne de olsa sokaktır. Bunun için şehrin muhtelif yerlerinde muhtelif mahallelerde pazar yerleri açmalı ve seyyar esnafı buralara toplamalıdır.

Mümtaz FAİK

ÇAMAŞIRINIZ İÇİN

Havagazı ütüsü kullanınız. Az sarfeder. İyi ütüler.

BENCE

Edebiyata karşı alakasızlık

Bizde son zamanlarda edebiyata karşı olan alâkasızlık hemen hiç bir devirde görülmemiş bir dereceye varmıştır desek yanılmış olmayız. Biliyoruz dert evrenseldir. Her ölkeden ayni sikâyet yükseliyor. Hemen her istikametten edebiyatın ve umumiyetle sanatın S.O.S. işaretleri geliyor. Bununla beraber, ileri kültü. ölkeleri pek çok olan okurlarından bir kısmını kaybetseler de, kendilerine kalanlarla bir dereceye kadar tehlikeye göğüs gerebiliyorlar. Halbuki bizde okur sayısı, en fazla olduğu çağlarda bile geniş bir edebiyat havası yaratacak derecede değildi. Bugün ise elde kalan beş on okuyucuyla, hususî veya resmî yardımlara güvenmeden neşriyat yapmak hemen imkânsız bir hale gelmiştir. Ve her şeyden kötüsü, edebî eserlerin, satılmamasından başka, münevverler kütlesince bir sükût ve kayıtsızlıkla karşılanmasıdır. Bu yüzden, edebî çalışmalarından maddî ve manevî bir menfaat ümidi kalmayan muharrirler de günden güne bu sahadan çekiliyorlar.

Geçenlerde Bay Peyami Safa, Varlık mecmuasının açtığı bir anketteki altı sorgunun her birine mecmualar dolusu cevaplar vermek icap edeceğini ileri sürerek, bir ankete bu kadar fazla sual sıkıştırılmasını doğru bulmayordu. Halbuki mecmua müracaat ettiklerinin çoğundan hiç bir cevap alamadığı gibi bu zahmete katlanan bir kaç yazıcının altı suale verdikleri cevapların topu birden mecmuanın bir sayfasını dolduracak uzunlukta değildi. Bu örnek te gösteriyor ki, mecmua, edebiyatçılar arasında hüküm süren dipsiz alâkasızlık karşısında suallerinin sayısını çoğaltmakla değil, daha fazla çoğaltmamakla hata etmiştir.

Tanılmış edebiyatçılarımızdan pek çokları son zamanlarda susmayı tercih ettiler. Haklıydılar, çünkü kimin için ve ne için yazacaklarını bilemiyorlardı. Son yılların mahsulleri arasında gerçek bir sanat değeri olan roman, piyes ve tetkik yok gibidir. Muharrirler uzun eserlere girişmekten son derece çekinir görünüyorlar. Sırf yazıcılığı meslek edinmiş oldukları için gazetelerin tefrika sütunlarını doldurmak üzere yazanların romanları ve hikâyeleri arasında edebî değerde bir tanesinin çıkması âdeta bir hâdise olacaktır.

Nurullah Ataç, Son Posta gazetesinde Varlık'ın niçin ölkenin tek edebiyat mecmuası kaldığını araştırırken bir mecmua başına geçen edebiyatçıların, edebiyat hareketleri yaratmak için ellerine geçen bu fırsat ve vastıadan faydalanmadıklarından şikâyet ediyor. Halbuki beş on yıl içinde biribiri ardından çıkıp batmış nice mecmuaların âkibeti bence bu düşünceye en kestirme cevaptır. Bugün bütün edebiyat okurlarımız memlekette bir edebiyat mecmuasısını bile yaşatacak çoklukta değildir. Şu halde bir ikincisinin veya üçüncüsünün çıkması topunun birden ziyan ederek kapanmasından başka bir netice veremez. Bir muharririn memurluk, bir diğerinin muallimlik yapması kabilinden, Bay Peyami Safa da, hayatını kazanmak için edebiyatla alâkası olmayan bir mecmua çıkarıyorsa, kendisi sanırım, Nurullah Ataç'ın iddia ettiği gibi, bundan mes'ul tutulamaz.

Kültür savaşına girişmiş ve bu yolda almacak pek çok yolu bulunan bir ölkede, bilhassa yeni dil özleşmesi işinde edebiyatın oynayacağı büyük rol gözönünde tutulunca, edebiyatı bu korkulu hareketsizlikten kurtarmak için karşıdan seyirci kalmamız doğru olmayacağı kendiliğinden meydana çıkar.

Dert meydandadır, çarelerini aramak gerek. Her şeyden önce, edebî mecmuaların ve kitapların okunması için şöyle veya böyle olmaları gerektiği yolundaki akıl öğretmelerden vazgeçmeliyiz. Çünkü alâkasızlık sanatin şu veya bu şekline karşı değil, doğrudan doğruya sanatedir ve alâka ancak sanattan uzaklaşılmak nisbeti içinde arttırılabilir. Bu çareye baş vurmayı tavsiye edemeyeceğimizse aşikârdır.

Edebî neşriyat büsbütün okunmayor mu? hayır okunuyor, fakat parasız olmak şartile. Resmî kütüphanelerde, halkevlerinde, mekteplerde böyle eserlerin pek çok okuyucuları vardır. Bizde sanat eserinin ancak bedava olursa okunabileceği kanaati yeretmiş, ve bu kanaat ökonomik krizle mütenasip bir şekilde artmıştır. Şu halde edebiyat okurlarını arttırmak, edebî hareketler uyandırmak, edebî neşriyatın büsbütün sönmesinin önüne geçmek için şimdilik bir tek çare vardır. Okuyucuların arzusuna uyarak bedava okutmak. Bu da, ancak, kültür bakanlığının değeri tasdik edilmiş olan mecmua ve eserleri satın alarak ölkenin bütün kitaphanelerine, mekteplerine, umumî okuma yerlerine geniş ölçülerde yaymasile temin edilebilir. Bakanlık hesabına okuyan talebelerle, muallimler ve bir kısım memurların değerli görülen mecmualara ve yılda muayyen bir nisbeti geçmiyecek kitaplara abone olmaları mecburiyetinin konulması da, neşriyata bakanlık bütçesinden çıkmayacak ayrı bir yardım kaynağı bulmak bakımından hatıra gelen bir çaredir.

Her halde kültür bakanlığının ölkenin bu mühim meselesini değerli olduğu özenle ele almasını bekliyoruz.

Yaşar Nabi NAYIR

TEPEBAŞINDA ŞEHİR TİYATROSU

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Bu akşam Saat (20) de

HAMLET

5 perde

Yazan: *W. ŞEKSPER*

Tercüme eden: Ertuğrul Muhsin

9778

* * *

Eski Fransız Tiyatrosunda

ŞEHİR TIYATROSU OPERET KISMI

Bu akşam saat 20 de

BU BIR RUYA

Operet 3 perde

Pek yakın DELİ DOLU Büyük opereti

9698

KULAK MİSAFİRİ

Toprak!

Maarif kütüphanesi sahibi Bay Naci Kasım'la konuşuyorduk. Bir aralık bana dedi ki:

— Ne dersin, toprağı soyadı aldım!

— Toprak mı?

— Beğenmedin, sanırsam..

— Beğenmedim değil ama şey... Toprak, biraz ölümü hatırlatıyor da...

— Yanlışlığın var...Hayat, toprak tadır. Toprakta ölümü değil, hayatı hatırlatmalıdır.Topraktan geldik, toprağa gideceğiz. Kökümüz, özümüz toprak... Her şey toprakta biter, her şey toprakla birlikte biter.

Bunu söyledikten sonra, cebinden bir kâğıt çıkardı:

— Şunu oku bakalım...

Okudum:

Biz, ne demir, ne taşız,
Ne de çelikten başız,
Bildiğimiz toprağız!
Bir takımı diyor ki :
—" Bizim babamız toprak,
Öyle ise deyin ki :
Biz, ta kökten toprağız!
Bir takımı diyor ki :
"— Bizim dedemiz maymun,,
Öyleyse deriz ki:
— Mademki bütün acum,
Ergeç toprak olacak,
Demek sonumuz toprak,
Biz, şimdiden toprağız!

Sordu:

— Nasıl buldun?

— Güzel, dedim, yalnız kafiyeler o kadar kuvvetli değil!

Güldü:

— Biz kafiyeyi gökyüzünde dolaşan şairlere bıraktık. Toprak şairinin şiiri bu kadar olur..

Kulakmisafiri

RADYO

Bugünkü program

ISTANBUL:

18: Çay saati: Otel Tokatlyandan nakil. 19: Jimnastik: Selim Sırrı Bey. 19,30: Dünya haberleri. 19,40: Havayan kitar takımı. 20,10: Konferans: Solucanlı çocuklar hakkında doktor Ali Şükrü bey tarafından.) 20,45: Plâk. ses musikisi. 21,15: Anadolu ajansı: Borsalar. 21,-30: Orkestra 22: Radyo orkestrası caz ve tango orkestrası.

545 Khz. BUDAPEŞTE, 550 m.

17,50: Saksofon. 18,20: Konferans. 18,50: Budapeşte. Salon orkestrası. 20: Spor haberleri. 20,10: Stüdyo tiyatrosu. 21,45: Son haberler. 22: Şarkılar ve 22,40: Orkestra. 24: Heinemann caz takımı.

686 Khz. BELGRAT, 437 m.

19: Kilise şarkıları. 20,05: Sözler. 20,10: Reklâmlar. 20,20: Plâk. 20,30: Milli neşriyat. 21: Sözler 21,30: Keman konseri. 22: Radyo temsili. 23: Haberler. 23,20: Radyo orkestrası.

223 Khz. VARŞOVA, 1345 m.

18: Popüler havalar. — Muhtelif sözler. 20: Hafif musiki. 20,45: Sözler. 21: Senfonik konser — Sözler. 22: Şen program. — Haberler. 23: Konserli reklâmlar vesaire. 24,05: dans musikisi.

Khz. LEIPZIG, 382 m.

19: Ev hayvanları hakkında. 20: Romantik bir piyes: "Daleichte glück,, 21,35: Reportaj 22,30: 8 inci şahesor konseri. 23,10: Haberler. ve spor. 23,40: Dans musikisi.

Khz. PRAG, 470 m.

16: Iki perdelik "Baiser,, operası. 18,15: Konferans. — Musikili almanca neşriyat. — haberler. 20,30: Operet 23: Haberler. — Plâk. 23,25: Sözler. 23,30: Hermann Schrammel orkestrası.

MOSKOVA, (Stalin) 361 m.

18: "Geçici kuşlar,, isimli piyes. 18,25: Bir operanın nakli. 22,30: Dans musikisi ve karışık musiki.

Khz. STOKHOLM, 420 m.

18,30: Sözler. 19: Muhtelif. 20,30: Piyano konseri. (2 piyano ile) 20,45: Tiyatro. 21,15: Mozartın eserlerinden harp ve flüt konseri. 23: Radyo orkestrası.

ROMO - NAPOLI - BARI

18: Senfonik konser. — Plâk. — ve sözler. 21,45: Bando nıızıka. 23: Varyete. 24: Son haberler.

841 Khz. BERLIN 357 m. :

19 : Musikili skeç ,19,30 Şarkılar, Spor, 21 Şen musiki, 22,30 8 inci şaheserler konseri, 23,15 Haberler, 23,40 Dans musikisi.

HİKÂYE

Sevimli paralar

Enıştem Hüdai'nin daveti üzerine Izmire gittiğim zaman kendisi de Muazzez de beni cıvıl cıvıl şakıyan kuşlar gibi sevimli karşıladılar. Hüdai yaman eniştelerdendir. Kendisini pek satar, pek kurulur ama hâlâ karantine memurluğundan kurtulup terfi edememişti. Bizim iki üç senedir bir meselemiz vardı: Kordonboyundaki eski evi satmak.. Evde hemşire de hissedardı. Izalei şüyu davası açıp beni kırmak istemiyorlardı. Nihayet sözlerine kandım. Evi bin sekiz yüz liraya satacaktık. Haneye talip olan Süreyya bey isminde bir mütekaitti. Pey akçesi olarak üç yüz lira aldık. Ve hemen vergi dairelerine tapuya koşarak muameleyi bitirdik. Ben, çok yufka yürekli bir adamım. Anadan kalma bu eski, harap evi bir zamanlar sıhhiye müdürüyetine kiralamıştık. Bir aralık ta evkaf dairesi olmuştu. Bu eski hatıra elden gidiyordu. Onun için son olarak evi bir akşam ziyaret ettim: Elektrikleri yakarak odalarda, sofalarda dolaştım. Ah... şu küçük oda... Benim çocukluk hayatım burada geçmişti. Derslerimi burada okur, vazifelerimi şu asmalı pencerenin yanına konulmuş masada yazardım. Hiç unutmam, annem bazı bana yün dittirir, sebze ayıklatır, geceleri çeşmeden su taşıttırırdı. Hele bir gece ertesi günü çamaşır yıkayacağı için tam yirmi dört teneke su getirmiş, sonra.. ıslanmış şam pestili gibi yatağa serilmiştim.

Ah... Onlar da bir gündü. Nadir amcam, Seniha ablam haftada bir gece gelir, bizde misafir kalırlardı. O gece utçalar, türkü söylerdik.

Hattâ bazan beni kışkırtırlar:

— Haydi Hikmet, bir çifte telli oyna derlerdi. O zaman gecelik entarimin eteklerini belime sokarak coşar, mükemmel göbek kıvırırdım.

Şu kiler odasında ben ne kadar reçel yedim. Sabahleyin mektebe gitmeden dadımın yaptığı kuru köfteleri tel dolaptan aşırarak tıkınırdım. Hele anamı hatırladıkça içim fena oluyor. Kalbimin kızdırılmış bir maşa ile dağlandığını, kabahat yaptığı için ağzına biber sürülmüş çocuklar gibi gözlerimden yaşlar akacağını sanıyordum.

Anacağım, benim kınalı saçlı, şeker anacığım. Doğrusu ya.. ben dadımı da severdim. O da benim bir anam demekti; fakat annemin saçları hamama gidip boyadığı zaman düğün zerdesi gibi parıldardı. Dadımınkiler ise bilâkis ıslatılıp tarandıkça biribirine dolaşır, Adeta palto yakası astrgan gibi kıvır kıvır kıvrılırdı.

Bunun için, hey gidi çocukluk hey... Annemin saçları düz, dadımın dolaşık kıvırcık, diye annemi daha çok severdim. Benim ton ton anneciğim. Hâlâ da seni çok seviyorum; çünkü başında kör düğüm gibi dolaşmış saçlarla içinin karası dışına vurmuş bu Arap karısı yanımda püskülü bir belâ gibi dolaşır, vara yoğa haykırır, sebepsiz yere beni paylar, babaları tuttuğu zaman eline ne geçerse kafama indirirdi. Bu evi sattığıma hiç müteessir olmamalıyım. Iyilerden çok fena hatıraları var.

Elektrikleri söndürdüm. Kapıyı çekerek evi son bir kere daha süzdüm .Ve yavaş yavaş yürümeğe başladım. Eve girdiğim zaman kederli vaziyetimi, asık yüzümü gören Muazzez sordu:

— Ne o ağabey.. dedi. bir şeyemi canın sıkılıyor?

— Hiç... ev meselesi..

O sırada Hüdai içeri girdi :

— Çocuklar size müjde... Maaşıma beş yüz kuruş zamla Istanbula sıhhiye müdüriyetine tayin edildim.

Eniştenin bu müjdesi beni sevindirmişti. O geceyi hemşiremle beraber Istanbula gideceğimi düşünerek rahat geçirdim. Artık Izmirle alâkamız bütün bütün kesilecekti.

Ertesi sabah tapu dairesinde takrir verdik. Paraları cebimize indirdik. Bir kaç gün sonra Istanbula gelmiş ve paraları bankaya istif etmiştik. Insanın bankada parası olması ne kadar iyi... Hem faiz alıyor, hem de emniyet altında bulunuyor. Sonra ev gibi yıkılması, dökülmesi, tamiri vergisi vesairesi yok. Doğrusu çok üzüntüsüz bir iş.. Enişte ile canımız sıkıldıkça ufak tefek çıkarıp bar âlemleri yapıyoruz. Kâfir Muazzezin paralarını o de kendi namına koymuş... Şimdi, ben evden bahsedip üzüldükçe o, dadımın zulmünü ortaya koyuyor ve:

— Hikmet.. paralar... sevimli pagala.. diye beni oyalıyor, tilki herif.

O. N.

YENİ NEŞRİYAT

Moda Albümü

Memleketimizde birinci defa olarak kadını çok yakından alâkadar eden bu eser, içi dışı renkli olarak 40 zengin sayfa ile çıkmıştır. Ideal Türk kadınına yeni modanın çizgilerini anlatacak olan bu eserde, Fegara, Emilia, Cemal, Marinet gibi büyük terzilerimizin mankenleriyle çekilmiş fotoğrafları. Beyoğlunun büyük moda müesseselerinin şapka, kumaş eldiven modelleri ile Tokatlıyan salonlarında terzilerin sergisinde görülen elbiseler. Saç modelleri. Biçkileri hazırlanmış elbise, manto ve tuvaletlerin patronları ve daha bir çok zengin münderecatla çıkmıştır. Okurlarımıza tavsiye ederiz.

Büyük gazete

Büyük gazetenin 7 ci sayısı bugün çok zengin yazılar ve güzel resimlerle çıkmıştır. 24 sahife olan Büyük Gazetenin kapağı, iki tarafı, hakiki birer tablodur. Bu sayıda, cihan güreş şampiyonu Kara Ahmedin Paristeki aşk maceralarına dair olan yazı ve resimler kayda şayandır. Bundan başka, bu sayıda muhtelif müsabakalar, bilmeceler, meraklı tefrikalar, kadın, moda, spor, sinema sahifeleri, dünya vukuatına dair entressan yazılar vardır.

Deniz yolları İŞLETMESİ

Acenteleri : Karaköy Köprübaşı

Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel. 22740

İSKENDERİYE YOLU

EGE vapuru 11 Birinci Kânun SALI 11 de İskenderiye'ye kadar. (8384)

OZAN OPERETİ

(Eski Süreyya opereti)

Şehzadebaşı Ferah tiyatrosunda Ramazanda her gece Muhlis Sabahattin Fahri Gülünç, İsmail Dünbüllü. Bu gece

DİLEYİNE ERENLER

Öz Türkçe ile Bilmecemiz

Osmanlıca karşılıklarını y kelimelerin öz türkçe mu bularak şeklimizin boş hane leştirip kesiniz ve "Milliyet memurluğuna gönderiniz". I zi doğru halledenler arasın çekiyoruz ve kazananlara veriyoruz.

Bilmecemizin müddeti: günü akşamına kadardır.

Bilmecemiz

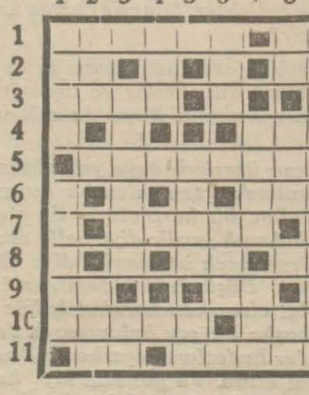

Soldan sağa

1 — Fahr, haz, mesruriyet mer (2).

2 — Alâ. mavera, meşakka şaret sıfatı (2).

3 — Pens, ateş tutmağa m (4), Hane, sakaf (3).

4 — Cezire (3).

5 — Sonradan ilâve olunan mek (2).

6 — Fiil (2).

7 — Idam etmek (5).

8 — Genişlik (2). Mayi (4

9 — Tenha, üzmekten emir mer (2). Bey (3).

10 — Ham, olmamış üzüm maktan emir (3).

11 — Nota (2), acele etmek

Yukardan aşağı

1 — Halk, Hepsi (4). B lis, musaffa (5).

2 — Farika, karakter, (3), bir (3).

3 — Alkıştan çıkan ses (6)

4 — Cet (3).

5 — Büluğ, idrak, vusul edatı (2).

6 — Çıkmaktan emir (3) V

7 — Cevval (4). Yummaktan

8 — Genişlik (2), dendan mekten emir (2).

9 — Dahi (2), Pipo (5).

10 — Amca (3,) Beyaz (2).

11 — Emir, hizmet, vazife, yet (5). His (5).

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET"

ABONE ÜCRETLE

	Türkiye için H L. K.
3 aylığı	4 —
6 „	7 50
12 „	14 —

Gelen evrak geri verilmez.— geçen nüshalar 10 kuruştur.— G matbaaya ait işler için müdiriyet cast edilir. Gazetemiz ilânların m tini kabul etmez.

Harik Hayat Kaza ve Otomob

Sigortalarınızı Galatada Ünyon Hanında Kâin

ÜNYON SIGORTASINA yaptırınız.

Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan

ÜNYON

Kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız

Telefon : 4.4888. 95

Millî tefrika: 38

Katran Kazanı

Müellifi: Nazmi Şehap

Doktor durmamış, yürümüştü. Müddeiumumî muavini,

— Bir defa komisere sorunuz...

Diyerek arkasından gidince taşlıkta kapısına ser komiser yazılı bir levha taklımış odaya doğru yürüdü.

Kafileyi mukayyitlerin odasına sokmuşlardı. Onlarla beraber gelen polislerden biri bu kapının önündeduruyordu; ona yaklaştı. Müddeiumumî muavinile konuştuğunu gördüğü için polis onu bir sivil memur zannetmişti galiba ki gülümsedi ve meslekten bir arkadaşa karşı gösterilen lâubalilikle;

— Karacaahmet "selvi,, si Nezahetle kumpanyasını yakaladık. — dedi — kaltak az kalsın içimizden bir ikisini harcayacaktı.

Nazmi kulaklarına inanamamıştı;

— Şimdi getirdiğiniz kül rengi çarşaflı kızdan mı bahsediyorsunuz? — diye sordu — peki ama ne yapmış bu kız?

Polis "nasıl oluyorda sen bilmiyorsun,, gibilerden hayretle ona bakarken, başını uzattı. Şeker sandıklarından yapılmış bir bank üzerinde oturan kül rengi çarşaflı kadını gördü. Ellerine kelepçe takmışlardı. Kıyafeti yanındaki adamların sefaletile hiç te uygun değildi. Çok şık giyinmişti. Fakat yüzü o-kadar değişmişti ki...

Gözlerinde bir parmak, kuyruklu, kuyruklu sürmeler vardı. Biran Nazmi ile gözgöze gelince yüzü kızarın gibi oldu. Fakat bu kızarıklık işte o kadar, ancak biran sürebildi, başını başka tarafa çevirdi:

— Hayret! — diye mırıldandı genç — Hayret! kim ümit ederdi... beni tanımak istemiyor.

Polis;

— Evet beyim — dedi — kim ümit edebilir ki Karacaahmetteki o soyguncukları yaptıran bu olsun!. Evvelce çok güzel bir kızdı. İki sene evveline gelinceye kadar ona avuç dolusu para verenler vardı. Frengiye tutulunca..

— Ne?..

— Evet.. o zaman da muayene kaçağı dolaşıyordu. Yakalandı. Hasta olduğu anlaşıldı. Hattâ raporunu ben kendi elimle aldım, götürdüm. Hastahaneye yatırdım. Sonra bir gizli ev işletmeğe kalkıştı, söktüremeyince bir eyyam izi kaybolmuştu. Geçen kış Karacaahmet soyguncukları başlayınca bir adam onun eşkâlini vermiş, tevkif edilmişti, fakat bir şey tutturulamadı. Şahit yok, isbat yok.. hâkim neyapsın?

Polis işini bitirmiş olacaktı ki palaskasını düzelterek kapıya doğru yollandı. Bir taraftan da hâlâ söyleniyordu:

— Ama bu sefer.. Güç kalkar bu yükün altından. Beş seneden aşağı kurtulursa öpsün başına kosun!

Nazminin kafası allak bullak olmuştu. Dört sene... dört senecik bir insanı bu kadar nasıl değiştirebilmişti.? Fikir tepesinden ziverağa ya doğru insanı çıldırtacak bir tatlılıkla şarkı söyleyen o güzel Nezahet bu hale düşecekti ha?

Başını bir defa daha, kapıdan uzattı. Şimdi o, yanında oturan polis kıyafetli bir adama en ağza alınmayacak küfürleri savurarak;

— Namussuz herif! — diyordu — Bizi sen sattın galiba..

Sırtının terlediğini hissetti. İğrenerek geriledi. Başı önde, sağa sola bakmadan deli gibi karakoldan çıktı. Deniz kenarına doğru yürürken, sinirli sinirli;

— Evvelâ kendi kendini satıyormuş — diye söylendi — şimdi de başkaları onu satıyor... Ne hayat! Çengelde bir et gibi yaşıyor.. zavallı.. zavallı Nezahet!

Sandalcılar kahvesinden bisikletini aldı; bahçenin önünde duran arabalardan birine soktu, kendi de girince ;

— Çek bakalım babalık! — dedi — Divanyoluna..

Hâdiselerin ne tuhaf bir seyri oluyordu. Bazan bir tesadüf insanı yakasından kavrıyor, birden yere vuruyordu. Vücudunu yemyeşil eden bir ölüm, imdadına yetişmezse saçlarının bir dokunuşu senelerce hatıralarda tatlı ürperişler uyandıran bir genç kız, eli kelepçeli bir Karacaahmet soyguncusu olabiliyordu .

Acaba Cavidin korkunç âkibeti bir hafta daha gecikmiş olsaydı, bu mehtaplı gecelerden birinde bir başka tesadüf, pantalonunun arkacebindeki tabancaya korkunç vazifesini hatırlatmayacak mıydı?

Mavzerin ucundan hızla fırlamış deli bir fişeği bazan, çarptığı bir ot nasıl hedefinden şaşırtıyor, aksi bir istikamete sevkedebiliyorsa, kanı kaynayan, tecrübesiz bir genç te her halde, ileriye doğru atıldığı hızla yanlış yola sapıyor, belki de süratini gitgide arttırarak düştükçe düşüyordu. Kim bilir o güzel, o tatlı, o sakin, o rüya içinde yaşar gibi gözleri hayalle dolu Nezaheti tesadüf hangi ota çarpmıştı!

Beyni uğuldayordu. Araba sarsıldıkça sallanan bisiklet dizlerine vuruyordu. Körükle arabacının sırtı arasındaki boşluktan kâh bir ev bir dükkân kâh bir sokak başı bir insan gözüne çarpıyordu. Bir aralık Beşiktaşa geldiklerini farkeder gibi oldu. Sonra gözkapakları yavaş yavaş kapandı. Arabanın yaylı ve yumuşak kanapesi hünerini göstermeğe başlamıştı. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

— Hişst... bey! bey!

. . . . . .

— Hişst! Ammada uyuyor be! Bey! Bey!

— Hımh!

Arabacı, Fındıklı sarayının önünde gemleri kasmış, arkasına dönmüş, sesleniyordu. Öyle bir yerde de durmuştu ki güneş tam ortasına vuruyordu. Arabac uyanmadığını görünce kan dürterek sesini yükseltti:

— Heey... Bey! Uyan ba istiyorlar.

Ve gözlerini oğuşturarak

— Ne var be?

Diye homurdanınca gene sile üç dört metre ötede, a kamete doğru giderken dur laşılan bir arabayı sezdi:

— Onlara sor... günah gitti.

Öbür arabadan "Nazm mi!,, diye muttasıl sesleniy bakınca Ulviyi tanıdı. İçin küfür savurarak;

— Şimdi gidiyorum... O diyorum... — diye bağırdı ama daha vaktimiz var.

Ulvinin yüzünde bir rah neşe vardı:

— Lüzum kalmadı! Lüz madı.. — dedi — gel buray

Bisikleti dizlerinden itti ye istemiye arabadan indi. luktan dizler tutulmuştu. A aksaya yürüdü;

— Ne var?

— Bak!

Arabanın içinde fıkır fık dayan mavi çarşaflı bir kad termişti.

Bitmed

ARİHİ TEFRİKA: 26

İttihad ve Terakki!

(BAHAEDDİN ŞAKIR BEYIN BIRAKTIGI VESIKALARA GORE)

der hakkı mahfuzdur. Yazan : A. C.

ndide Tokatta Sısalı Hoca Mehmet isminde birisi peyda oldu

Bir kaç gün evvel Ankaralılar- mürekkep bir heyet memleke- menafiine taallûk eden bir kaç delik bir istida ile valiye müra- ettiler. Vali onlara:

"Bu arzühali evvelâ cemiyete rdünüz de sonra mı bana geti- rsunuz? Yoksa bundan cemi- n haberi olmadı mı?,,

valiyle karşıladı. Müstediler, is nın mündericatı hakkında cemi malûmat verilmediğini söyle- e vali:

"Hah şöyle, eğer cemiyete git- olsaydınız, size pek fena ha- t edecektim. Çünkü ben hura- afermanı âlişan bir vali bulu- en beni bırakıp ta İttihat ve kki cemiyetine gitmek yakış- ,, cevabını verdi.

azım bey iki aydanberi Anka- geldiği halde henüz işe başla- mış gibidir. Mevsukan işitildiği- öre vali, istipdat idaresinin ge- lmesi her zaman mümkün, da- muamelelerde icraat gösterme- beklemek lâzımgeldiği kanaa- e imiş.,,

alilerden bazıları böyle düşü- erse taassubun en menfur, un- arı olan cahil hocalar neler yap- lardı? Bunların vilâyetlerdeki ve nüfuzları, vaziyeti bilme- halkı aldatmak hususundaki aretleri cemiyet için en büyük ikeyi teşkil ediyordu. Tokat- ukua gelen bir hâdise bu tehli- pek güzel gösteriyordu. Ora- İttihat ve Terakki cemiyeti - si tarafından umumî merkeze an bir raporda deniliyordu ki: stipdat taraftarlarından olmak ihret kazanan Tokat mutasarrı- elâl bey, kanunu esasinin ilânı- r hafta gizledikten sonra yapı- azyik üzerine ilâna mecbur ıştı. Şimdi ister istemez meş- et taraftarı görünmek isteyor- a inzibat işlerinde gösterdiği ydlik geçen gün bir ihtilâl çık na sebep oluyordu.

mdi Tokatta Sısaslı hoca Meh efendi isminde birisi peyda ol- Mutasarrıfın emellerini terviç n fesat ahlâklı bazı memleket fı ki her işlerini fakir ahaliye en ve meccanen gördürmekle tebit hükûmetin zulmü saye- e servet yapmağa muvaffak ol- lardır, Şimdi bu hoca Mahmut dile beraber hareket ediyor- Hoca, camilerde vesair yerler- ürriyetin şeriate mugayir oldu- , geçen karışıklıklarda müslü- nların analarını, babalarını öl- n Ermenilerle kardeşlik yapı- yacağını ve hele hıristiyanlarla avatın şeran caiz olmadığını tti.

k çoğu hürriyetin, meşrutiyet sinin neden ibaret olduğunu z anlamayan ve maariften pek um bulunan cahil halkta bu en şimdiki idare aleyhine ce- lar hasıl oldu. Hoca Mehmet di meşrutiyet idaresini tesise ffak olan genç Osmanlıların z olduklarını, onun için şer'i- e mugayir ahval ve efale mey- vereceklerini ve hepsinin sün- z olduklarını anlattı ve bu su- efkârı galeyana getirdi.

katta bir tiyatro oynatılacak- nun için hükûmetten müsaa- nmıştı. Tiyatronun ilânı soka- pıştırılırken hoca Mehmet ef ilânı asmakla meşgul olan dövdü ve ilânı yırttı. Ondan Ermenilere hitap ederek:

"Ermeniler, siz de benimle er tiyatroya mâni olmazsanız nde beş yüz kişi var, başınıza olurum!,, diye bağırdı. Onun reketine mâni olmak isteyen dahi dövdü.

canın bu harekâtına mâni ol- için hükûmet tarafından hiç y yapılmadı. Hattâ mutasarrıf rtesi günü tiyatroyu menetti. an yüz bulan Hoca Mehmet i Müftüyü sokaklarda tahkir umumî galeyanı arttırmak asabanın kalabalık yerlerin - ğırıp çağırmış, İstanbula gön n mebuslara ehliyeti olmadı- öyliyerek ötedenberi zulüm- la evet temin eden ümmî met Bey isminde birisine rey nesini istemiştir. Intihap olu- nebuslara karşı rüşvet alınmı- lâflar söylenmiş, onun çıkar u gürültü üzerine hine yakın tal çıkmasına az kalmıştır. Böyle olduğu halde ne zabıta, ne hükûmet memurları buna mâni olmağa çalışmamışlardır. Yapılan ihbar üzerine polis ve jandarmalardan bazıları cemiyetin muavenetile cüret kâr hocayı Ermeni gazinosunda tutmuşlardır. Hoca elindeki asasile polisin başını tehlikeli surette yaralamıştır. Hoca zorla yakalanarak götürülürken "ne duruyorsunuz?" diye bağırmış ve herkesi hükûmete karşı kıyama teşvik etmiştir. Bundan başka yolda götürülürken de: Mehmet Bey, Mehmet B., beni kurtar!,, diye feryat edip durmuştur.

Bunun üzerine eski hafiyelerden ve istibdat komiser ve polislerinden bazıları koşarak hocayı kurtarmışlardır ve onu yakalayan polisi de tahkir etmişlerdir. Fakat hocayı neticede hapse koymak mecburiyeti hâsıl olmuştur. Ertesi günü müddeiumumî muavini hoca hakkında yalnız zabıtaya muhalefet maddesinden dolayı dava açmış ve kendisinin de dahil olduğu bir fesat komitesini adliyece yapılacak tahkikata karşı gizlemiştir. İttihat ve Terakki Cemiyeti tarafından yapılan ihzarat mutasarrıf tarafında katiyen nazarı itibara alınmamıştır.,,

Bu hâdiseler, İttihat ve Terakkinin Meşrutiyetin ilânından sonra memlekette tutunmak için icap eden tetbirleri almayı ihmal etmiş olduğunu göstermeğe kâfidir. Vilâyetler cemiyetine karşı bu surette hareket ederken İstanbul efkârı da gittikçe daha ziyade cemiyet aleyhine dönüyordu. Cemiyetin nâşiri efkârı olan Şûrayi Ümmet gazetesi hükûmet tarafından kapatılıyordu. Ne mal olduğu tâ cemiyetin ilk tesis zamanlarından bilinen Ali Kemal en menfur bir tarzda cemiyete hücum etmek cesarettini gösterebiliyordu. Ali Kemalin kim ve ne tıynette bir adam olduğunu Türk efkârı umumiyesi o zamanlarda tabiî bilemiyordu. Gazetesindeki hücumlarından dolayı Dr. Bahaettin Şakir Beyle Ali Kemal arasında dava çıkınca Ali Kemal hakkında Baha Beyin söylediği sözler Türk efkârında hayret le karşılanmıştı. Hattâ bazı İttihat ve Terakki klüplerinden İstanbul heyeti merkeziyesine gönderilen mektuplarda deniliyordu ki:

— *Bitmedi* —

Başbakan Edirnede

(Başı 1 inci sahifede)

lundu.

Başbakanın sözleri

EDİRNE, 9 (Telefonla - Sabah saat 2) — Bu akşam saat yirmide kız hoca muallim mektebinde İsmet İnönüne belediye tarafından 300 kişilik bir konuk yemeği verilmiştir. Yemekten sonra kendilerine hoş geldiniz diyen belediye reisinin heyecanlı ifadelerinden sonra söz alan vilâyet fırka başkanı Bay İbrahim Akıncı halkın ve fırka mensuplarının duydukları heyecanı anlatmıtşır. İsmet İnönü kendisini selâmlıyan hatiplere sıcak bir surette teşekkür ettikten sonra bilhassa demiştir ki:

— İki gündenberi Trakyanın Yeşil ve bereketli ovalarında çalışkan ve kudretli vatandaşlar arasındayım. Bir iki seneden beri memleketin Bayındırlık yolunda kazandığı geniş meydanı yakından gördüm. Gençlik hâtıralarımla dolu olan Edirnede, yanımızda bahtiyarlık duyuyorum.

Dikaktimi çeken bir nokta Edirnelilerin çalışkanlıkta azim ve kudrette yüksek canlılıklarıdır.

Edirneliler bütün ölkenin kendilerini ne kadar yakından gözledikleri - ni bilerek biraz nazlıdırlar.. Bütün memleket bu nazı çekmekte zevk duymaktadır.

Buradaki kütlür müesselerini memnuniyetle gezmek isterim. Büyük yurdun her yerinden aileler evlâtlarını edirne mekteplerine göndermektedirler.

Edirnenin bütün memleket gözünde en sevgili ve en emin bir yer olduğuna daha ziyade inandırıcı bir delil olur mu?

Trakyanın baymdırdığı için memleket hususî bir özen göstermektedir. Trakya ve Edirne bizim için Istanbuldan eski ve çok değerli Türk varlığıdır. Bu sözlerimle Trakyanın imarında bütün yurdun alâkadar olması sebebini izah etmiş oluyorum.

Atatürk için gösterdiğiniz engin bağlılığı onun yüce katına götürmek benim için mutlu bir vazifedir.

Gelecek görüşmelerimizde imar tedkürlerimi ve saygılarımı kabul buyurunuz.,,

Bundan sonra kız muallim mektebi talebesinden bir müsamere verildi. Müsamereye istiklâl marşile başlandı. Ve Kastamonu zeybeğile nihayet verildi.

EDIRNE, 8. A.A. — Başbakan Ismet Inönü beraberindeki baylarla birlikte bugün saat 14,45 de Edirneye varmıştır. Başbakanı umumî müfettiş Ibrahim Tali Çerkes köyünde, Edirne valisi Bay Ozdemir Salim ile Edirne saylavları vilâyet hududunda karşılamışlardır.

Belediye reisi Bay Ekrem ile Belediye erkânı, fırka reisi Bay Ibrahim Akıncı ve fırka idare heyeti azaları, bütün memurlar, birlikler ve kurumlar, mektebliler ve halk özleme ile bekledikleri büyük başbakana şehrin dışında kavuşmuşlardır.

Burada otomobilden inen başbakan bütün karşılayıcıların hatırını sormuş, selâm duran asker, polis, jandarma kıtalarının önünden geçmiştir. Başbakan şehre vardıktan sonra umumî müfettişlik dairesini, yeni yapılan hapishaneyi ve şehrin başka yerlerini gezdikten son-

İtalya - Habeşistan Harbi mi?

(Başı 1 inci sahifede)

seyahatinden henüz avdet ettiği bir sırada böyle bir hâdisenin vuku bulması şayanı dikkattir.

Bu acaba Afrikada başlayacak bir harbin mukaddemesi mi yoksa ale lâde bir hudut hâdisesi mi? Bu hususta henüz kat'i bir şey söylenemez. Henüz İtalyan Somalisi ile Habeşistan arasındaki hudut ta kat'i surette tesbit olunmuş değildir. Dün bu hususta aldığımız telgraflar şunlardır:

ROMA, 8 (A.A.) — İstefani Ajansı tebliğ ediyor: Habeşistan ordusundan mitralyözlerle ve bir topla müceh hez bir kıt'a bu aym beşinde İtalyan Somalisinde Ualual kuyuları yanındaki bir İtalyan yerli karakoluna birdenbire saldırmıştır. Karakol imdat yetişinceye kadar tecavüze karşı durmuştur. İmdadın gelmesi üzerine müteharrızlar mühim mikdarda silâh, cephane, çadır ve hayvan bırakarak mın takadan 15 kilometre uzaklaşmışlardır. Bu sınır üzerinde bundan sonra böyle hâdiselere mâni olmak için gereken tetbirler alınmıştır.

ADDIS-ATABA, 8. A.A. — Röyter ajansı muhabirinden:

Romada bulunan Habeş maslahatgüzarı, Italyan kıtaatı tarafından Habeş topraklarmı muhtelif noktalarmın işğali için Italya hükûmeti nezdinde şiddetle le protesto etmeğe ve izahat istemeğe memur edilmiştri.

Burada bildirildiğine göre, Italyan zabitlerinin kumandası altında bulunan Italyan Somalisinin yerli kıtaatı tank, tayyare ve topçu himayesile, Ualual'da bu aym beşinci günü Ingiliz Habeş komisyonunun Habeş maiyyetine hücum etmiştir. Bunun neticesinde Habeş ve Italyan kuvvetleri arasında Italyan Somalisinde bir muharebe olmuştur. Altmış Italyan tabaası öldürülmüş ve 400 ü yaralanmıştır.

100 Habeşin ölüp veya yaralandığı zannediliyor.

Hududu geçen kim

LONDRA, 8. A.A. — Romadan gelen haberlere göre, Italyan hükûmeti Habeşistan hükûmeti nezdinde protestoda bulunmuştur.

Romada iddia edildiğine göre, bundan iki gün evvel, mitralyöz, tüfek ve küçük Sahra topları ile mücehhez bir Habeş kuvvetinin hududu geçerek Italya muhafızlarına hücum etmiştir.

Habeşler Italyanları hududu tecavüzle ittiham ettikleri için biir müddetten beri Italya ile Habeşistan arasında bir asabiyet vardır.

Bir başka asabiyet menbai da Italya ile yapılmış olan anlaşma hilafına Habeşistanın, pamuk ziraati için Japonyaya geniş imtiyazlar ve daha başka iktisadî tefevvukler vermiş olmasıdır.

İtalyanlar ne kadar ilerlediler

ADDIS-ABABA, 8. A.A. — Röyter muhabirinden:

Şimdi yapılan iddialara göre Italyan kuvvetleri Habeş topraklarında 75 mil ilerlemiştir. Yalnız şurasını da hatırlatmak lâzımdır ki, Habeşistan ile Italya Somalisi arasında hudud henüz tayin ve tahdid edilmiş değildir.

Soyadlarınızı Kütüğe yazdırınız

(Başı 1 inci sahifede)

miştir.

Şöyle ki: Soy adı seçmiş olanlar, bugünden itibaren bunu tescil ettirebileceklerdir. Bunun için herkes, (soy adı koymak salâhiyetini haiz olanlar) bağlı olduğu nüfus memurluğuna gidecek ve bir yazılı kâğıt verecektir. Bu kâğıda pul yapıştırılmaz. Ve ayrıca da her hangi bir şekilde para alınmaz.

Bir nüfus memurluğu mıntakasında iki soy adı yazılamaz. Bir soy adını almak istiyenlerden önce gelenin isteği kabul edilecektir. Ikinci gelen tescil edilmiyecektir.

Bunun için nüfus yerlerinde listeler tutulacaktır.

Okurlarımıza bir kolaylık olmak üzere bir müracaat örneği yazıyoruz. Okurlarımız bu örnek gibi pulsuz istida yazarak nüfus memurluğuna verebilirler. Ornek:

« .... Nüfus memurluğuna

Memuriyetinizdeki sicilin . . . mahallesinin . . . sokağında . . . hanesinde yazılıyım . . . . soy adını seçtim. Kendimin . . . . adlı karımın . . . evli çocuklarımın bu soy adile tescilini isterim.

«imza»

İnkilâbcı pazarlık ederse bütün elindekler gider

(Başı 1 inci sahifede)

İkinci Jozef nazariyelerini koyduktan sonra ulusal hayatın derinliklerine aşılayamadan ölmüştür. Amanullah ileri bir fikirle batı dünyasının fikirlerini kendi yurdunda aşılamağa teşebbüs etmiş ise de muvaffakıyet elvermemiştir. En muvaffak olması lâzımgelen Petronun ki bile haksızlığa karşı halk bakımından yapılmış şekline göre ehemmiyetli sayılır.

Bunun yalnız sıyasal ökonomi bakımından olması gene Türk inkılâbına göre bir hiç sayılacak derecededir. Fakat Petronunki tesirli sayılırsa da bu hakların; hakları idare edenlere karşı vaziyeti düzeltmiş değildir. İçtimaî hayatta batı âleminin aldığı hıza yaklasma bakımından bir vaka diye bakılabilir. Değişmeler ve inkılâplar değer kıymetini alabilmek ve o kıymette görülebilmek için değil hâdisenin kıymet ve kudsiyetinden halktan yayılmış ise daha ileri sayılmalıdır.

Halbuki Türk inkılâbının başka değerli farikası vardır. Türk inkılâbını Türk istiklâlini alma hareketi ayrı ayrı güçlük ârızaları karşısında birden göğüslenerek bir hareketle başarılmıştır.

Bugünkü Türk mevcudiyetini dünkünden ayıran bu iki vasfı. inkılâbı, istiklâli, kıymeti Türk inkılâbına mahsus bir kıymet. bir üstünlüktür. deriz. Inkılâp, bir millî sınır içinde yaşayan bir ulusa iç hayatın değişmesi ve bunu dışarıdan gelenlere karşı koymuş olması mânasına göre, bunun beraber başlamı iç ve dış ile düşmanlara karşı aynı zamanda vuruşmayı göze almak demektir. Taktiki göze alırsak düşmanları evvelâ bulup, yenip diğerlerinin karşısında cephe almak lâzımgelir.

Fakat Türk inkılâbı doğuştan evvelki dünya halindeki vaziyeti her ikisini de birden başarmak mecburiyeti arzetmiştir.

İçtekilerle savaş

İnkılâpta muvaffakıyet için bütün eskilikleri, onu müdafaa eden unsurları boğuşarak yenmek lâzımgeliyordu. Saray ve onun gerilik unsurlarını, alışık ve ananeye göre bunların peşinden giden cahillerle boğuşmak icap ediyordu. Diğer taraftan Türk toprakları yaban askerlerin ayakları altında idi.

Bunlara karşı cephe almak için iç hayatta padişahın emrine muti kalmak icap ediyordu. Halbuki Padişah düşmanın memlekette bulunuşunu kabul ve daha ileriye giderek tasvip ediyordu.

Bu nisbeten çokluk sayılan anlayamıyanların kafasını değiştirmek müşküldü. Bugün apaçık bir hakikattir ki bunlar o zamanlar bir zehirli vaziyet idi.

Batı Türklerinin şeref için istiklâl ve inkılâp cephesinin birlikte çalışması icap ederdi.

İstiklâl ve inkılâp her yerde, her ulusun içinde bulunan vaziyete boyun eğdiren beka şartıdır.

İstiklâl ve inkılâp mânada biribirinden ayrılmıyan iki hemşire ve hayatta da biribirinden ayrılmıyan iki hayat mefhumudur.

İstiklâl ve inkılâp ayrılamaz

İstiklâl ve inkılâbın biribirinden ayrılmadığını gösteren bir iki misal arzedeceğim:

Biz bu yaptığımız inkılâbı bugünkü hızda yapmış ve tatbik etmemiş olsaydık, fakat Osmanlı imparatorluğu vaziyetinde bulunsaydık neye yaradı?

Müstakil bir devlet, yani Osmanlı devletinin yer yüzünün savaşından evvelki vaziyetinde olaydık, o zaman bir hayat ifade eden insan yığını olur mu idi?

Bugünkü hayat içinde kadın yurttaşı bir arada millî mecliste bir rey sahibi kılarken, adaletimizin dağılması ecnebi kontrolü altında olsaydı bitaraf bir gözle bakan biri bize şerefli bir heyet diyebilir miydi?

Gümrüklerimiz açık, yabancı ve yerli malları milli pazarlarda olsaydı, milli sanayii parlak bir şekilde gösterebilir miydik? Bu şartlar i le milli hayatın ökonomisini tanzime imkân olurmuydu? Arada ölçüye sığamıyacak derecede fark vardır.

Öte bakımdan Lozan, büyük bir istiklâl âbidesi olarak Türk ufuklarına dikilmişti.

Tekyeler, üfürükler, an'ane, âdet, kalsaydı, hayatı realite bakımından gören vaziyet olmasaydı ve devletlerin üzerinde tesir yapan ve şekilden şekle girmiş olan dinî müesseseler devletin kanunlarında delâlette bulunsaydı, insan kıymet ve kudretinden istifade eden bir halk yığını olabilir miydik?

Türk inkılâbı ve istiklâlinin biribirinden ayrılmıyacağından ve bir ârıza da her ikisinin de şerefsiz bir surette düşüp mahvolacağından şüphe etmemeliyiz...

Korunması için varlığımızı her gün vereceğiz. Bu iki mefhum biribirinden ayrılmaz. Bunu kafamıza sindireceğiz. Onları yaşar kılmak için yaşayacağız ve bizden çok oğullarımızın oğullarına, nesillerin zincirlemesine yüce fikri, yüce mefhumu teslim etmek için yaşayacağız.

Dünyadaki inkılâpların ana çeşitleri

Sıyasal anlayış ve söyleyiş yönünden birçok şekiller, çeşitler söylenebilir ve düşünülebilir. Fakat gerek hâdiselerin akışı, gerek içtimaî muhitlerde canlanışı noktasından dünyadaki inkılâp hareketlerine toptan bir göz atarsak, ana inkılâpları iki görürüz:

1 — Halk ve hürriyet inkılâbı

2 — Sınıf inkılâbı.

Bu tiplerden birincisi üzerinde şöylece meşgul olalım:

Dünya insanlık bakımından karanlık devreler geçirmekte iken insan yığınlarını idare edenlere karşı; zulümlerine karşı korunmaları noktasından bir takım fikir cereyanları doğuyor. taplardan, matbuattan, tek uluslardan kendi sınırları arasında tesir ediyor, sınırları aşıyor, fikir hareketlerinin genişlemesi üzerine fikir adamları kendi idarelerine karşı boyun eğdirmek isteyenlere, her türlü zulme karşı çalışıyorlar. Zehirlerin zehirleri azalıyor ve bu vaziyet insanların haklarını kazanmaları için insan yığınlarını ayaklandıracak bir şekil alıyor.

Bütün bu duyuş ve ayaklanışın düşmanı en önde saraylar olmak üzere, tabii müttefiki din müesseseleri, hanedan, zadegân, eşraf, hep birden düşman sınıfı teşkil ediyorlar. Sözler, ifade ile küçük ve yarım iken silâh kullanarak insan yığınları tam harekete geçiyor ve bir takım müşterek ve belli mefhumlar ortaya çıkarıyor.

Hakikî inkılâp, halk yığınalrının insan olarak yaşayıp, tam şartlı şerefli bir ulus olmak için yaptığı inkılâp hareketidir.

Hürriyet inkılâbı da bir bakımdan dünyaya yeni yeni şeyler getiriyor. İnsanların konuşma, yazma, matbuat hürriyeti dediğimiz yazışma, ticaret, kazanma hürriyeti mülkiyet ev sahibi olmak, mal sahibi olmak hürriyeti, can masuniyeti, ırz masuniyeti, şeref masuniyeti asıl manaları ile insanlara nefes aldıran değişiklik oluyor.

Can, mal, ırz, bu mefhumlar ve bunların masuniyeti pek yakın geriye bakışta 100 yılı geçmiyen zamanda, idare edenlerin tasarrufu altında idi.

Bugün için tabii olan, bu hakları getiren inkilâp hürriyeti ve halk yığınlarının keyfemaşaa idarelere karşı ayaklanmasının neticesidir.

Hürriyet inkılâbının getirdiği netice liberal bir hayat anlayışı oldu.

Esaretten çıkmak ve insanların hayatta serbest olması halk inkılâbı ile temin edilmişti.

Bu bütün yurtta yaşayan bütün ulusun ayni şeylerden istifade ediş hakkı, mefhum olarak anlayışta esaslı ve derin suiistimallere uğradı.

Bu uğrayış hali hürriyet inkilâbını getirdiği esas yeni rejimleri doğurmak esasını gösterdi.

Liberal hayatın bozuluş vaziyetini gösterecek birkaç misal söyliyeyim.

Birincisi, hürriyet her şeyde hürriyet, kazançta, ticarette ve sanayide hürriyet davasını beraber getirdi.

Parlmantarizm

Ticaretin serbest olmasını ileriye sürerek ilk doğuşunda hiç bir sınıfın faydasını göze almaksızın ulusun menfaati olan taraf, ticaret ve sanayi sahipleri kendinden başka ulusun fertlerinin zararına istismarcı bir yola girdiler.

Politikanın muhtelif kısmları, liberal telâkki, yeni bir düstur meydana getirdi. İnsan hayatın her safhasında serbesttir. Biz de kazanmada serbestiz. Her kes istediğini yapsın dendi. Bu hürriyet nazariyesinin ilk tatbik devirlerinden sonra, kendi hususî kazançları için meydana çıkmış bir mektep oldu.

Hürriyet nazariyesi herkesin her iş yapmasında, cemiyetler, içtimalar yapmasında da istifade temin ediyordu.

Yurdun politikasını elinde tutmak istiyen parlâmantarizm cephesi de meydana çıktı. Insanlar partiler altında birleştiler. Neticede devletin idaresini kuvvet halinde ileriye götürücü olması lâzım gelirken, kayrarak ziyade zarar verici, telâkkileri yıpratıcı akımlara başladılar.

Bu yol demokrasi telâkkisinin idare içindeki kuvvetini o kadar yıprattı ki, bugün bile parlâmantarizm halk hükûmeti fikrinin mevcudiyeti namma meydana çıkan şekli faydadan ziyade zararlı bir şekil olarak meydana çıktı.

Oyle parlâmentolar ortaya çıktı ki her ulus işini yeter bir hale sokmasının imkânı kalmıyordu.

Devlet idaresi baştan sonuna kadar felce uğramış bir hal alıyordu. Bunlar karşısında kurulan hükûmetlerde muhtelif fikirdeki politikacıları bir mesuliyet altına konulması üzerine koalisyon hükûmeti çıktı. 12 kişiyi geçmiyen bakanlar meclisinde bile muhtelif fikirler ortaya çıktı. Nihayet bir kanun projesi yapmak bile gayri mümkün oldu.

Bir maddeyi kullanan bir kanun lâyihasına karşı diğer partinin adamı bunu kendi fikrine karşı bozuk bularak değiştiriyordu. Yasalar yapılamıyordu.

Bunların neticesinde bir takım idare tipleri doğmasına sebebiyet verildi.

Sosyalizm

Harbin neticesinde doğan fikirlerden biri de sosyalizmdir. Sosyalizm yurt içinde ulusun bir parçası olan, kol emeği ile çalışanların sınıf hakları üzerine doğmuş, mücadele etmiş inkilâp tipidir.

Sosyalizm, hürriyet, ihtilâl hareketlerinin getirdiği neticelere bir bakımdan taban tabana zıt fikirleri ihtiva eder.

Sosyalizm ulus tanımaz. Bir parçanın şuurlanıp beslenmesini kendisinden başka meslek vaziyetinde olanlara karşı mütemadi mücadeleyi emreder.

Bütün dünyada müşterek bir sınıf tanır. Müşterek seviyedeki insanlara karşı olanları her yerde düşman tanır.

Bu hürriyet ihtilâlinin sonunda meydana çıktı. Eğer hürriyet ihtilâlinin getirdiği haklar, her türlü hak ve masuniyetler olmasa idi, sınıf mücadelesi fikrini selbeden bir ekalliyet parçasının bir ulusu ana ulusa karşı mücadelesinin doğup büyümesine imkân veren hal ve vaziyet hürriyet ihtilâlinin getirdiği taassuplu hürriyet telâkkisinin sonunda olurdu.

Hürriyet ihtilâli başlıca saraylara ve kiliselere karşı yapılmıştı. Din ve hanedana karşı idi.

Hürriyet bütün ihtişamı ile tadını insanlara tattırırken köşeye bucağa saklanmış olanlar, davanın başındaki şünce düşmanlar hürriyet teessüsünün içine sokuldular.

Oyle devir oldu ki, parlâmentolarda kontlar, graflar, papaslar tek tek mebus, âyân olarak bulundular. Bugün bile dünyanın bir çok yerlerinde din fırkaları kurulmağa başlandı. Bugün bile bunlardan vardır.

Biz daima takip ettiğimiz ana fikre, sadık kaldığımız esasa göre gördüklerimizi, duyduklarımızı sadık olarak söylemek mecburiyetindeyiz.

Evet takdir etmek etmemek, beğenmek beğenmemek bizim dersimizin haricindedir. Biz burada ders veriyoruz. İşlerimizi derinleştirirken kendi bakışımızla etrafı göreceğiz. Yoksa başkasına tariz yoktur. Bu da aklımızdan geçmez.

Parlâmento koridorlarında kilise fikirleri, kilisedeki kararların parlâmentodaki akisleri bugün hâlâ vardır.

Bir yurt dışı gezintisinde gördüklerimi nakledeyim ;

Büyük harpten sonra kurulmuş bir devletin toprağında bulunuyordum. Bazı liderlerle konuştum. Bu arada konuştuğum parlâmentonun başlıca mebusu olan bir fırkanın reisine sordum:

— Insan bakımı noktasından büyük bir savaştan sonra yeni bir devlet olarak kuruldunuz. Bunda ulusal fikir en ileridir. Siz böyle olduğu halde kokmuş bir an'anesi olan, din kokan bir sıyasal fırkayı kurdurmamak için içinizden bir millî varlık göstermediniz.

Bu adam cevap olarak dedi ki:

— Bu sualinize utanmadan cevap vermek zordur.

Avrupa haklar için ana inkilâp doğuşunun günden güne zayıflaması devirlerinde, beşeriyetin mümkün olduğu kadar geri kalmasında en büyük tesiri yapanlar imkân ve fırsat bulmuşlardır. Bunun sebebi halk tarafından alınan hürriyet telâkkisini şümullendirip, ona, düşmanlara karşı kendi mevcudiyetlerini kuvvetlendirmiş olmasıdır.

Hürriyetin getirdiği neticeler yoluna hızla devam etmelidir. Olmazsa müvazaalar başlar ve yeni hayatın vaziyetini hırpalar.

Bize yakın olan batıdaki örnekler bize bunu gösteriyor. Türk inkilâbı haşli hızını almıştı. Saray yıkılmıştı, halife, Osmanlı imparatorluğunun merkezi olan İstanbuldan çıkarılmıştı. Memleket ufuna doğru hızını almıştı. Bu esnada yeni Türkün kurtarıcısı Onder Atatürke bir teklif yaptılar:

— Halife olmasını istediler.

Bu vaziyeti görünce tahlil edelim; netice olarak pazarlığa yanaşmamızı istiyorlardı. Inkilâpçı pazarlık etmez. Karşısından bir şey almak ona bir şey vermek demektir.

Inkilâpta pazarlığa girişenler her şeyi vermeğe mahkûm vaziyete düşer. Karşımızdaki inkilâbı yapamadığı, kuvvet alamadığı için sizlerden ne koparsa, kârdır. Işte böyle taktik ile Atatürke hilâfet verilmek istenmişti.

Atatürk son Osmanlı halifesi ve batı Türklerinin kurtulduğu esnada birleşmiş olanlarla Vahdettinin kafası ile hareket edenlere karşı, kuvvayi milliyenin taşı toprağı ve tozu ile mis gibi kokan Mustafa Kemal kalpağını hepsine tercih etti.

Bu taş kalpak işi değildir. Bunu şimdi biz her dakika böyle bir vaziyete düşeceğimizi unutmamalıyız.

Lâyık devlet hayatında din müesseselerinin tesirleri kaldırılmıştır. Aleyhlerinde bulunduğumuz soysal vaziyette bulunuşların aleyhindeyiz. Şunu söyliyeyim ki, aramızda hatip, müftü, kadı olan yurttaşlar vardır. Bunların şahsı üzerinde davamız yoktur. Onlar devletin umumî gidişine dışlarına uyarak içten bize bağlı olanlar bizim en iyi yurttaşlarımızdır.

Zayıflaşmış unsurlarımızı şahsî olarak düşman tanımıyoruz. Parlâmantarizmden istifade edenlerden saydığım noktalardan birisi daha izah edeyim.

Anarşizm

Hürriyet ihtilâli bir sıyasal kurum telâkkisini daha getirmiştir. O da (anarşizm) dir.

Herkesin nihayetsiz hürriyet davası hükûmet telâkkisini selbedici şekle girmiştir.

Bunların bir çok edebiyatı vardı. Bu yürüyüş ve bu inanış hayatta muhit bulamamış ve sönmüştür. Yer yer buna inanmış insanlar vardır. Idealist insanlar da vardır. Fakat bugün bunlardan fayda almağa ve yahut kıymet almağa değmez.

Anarşizm Rusyada dağılmış bir heyet oluşu anarşizmi nihlizm şeklinde genişletmiştir.

Rusyadaki anarşizm mektebi birden bire çok ilerlemiştir. Almanyanın kuvvetlendiği devirlerde nihlizm geniş bir fırka halinde idi. Fakat sonra Rusyada mukabil hareket ile bu da söndürüldü.

Bugünkü dersimiz bitti.

İstanbul kadınları

(Başı 1 inci sahifede)

terlerin yazılmasına başlayacaklardır.

Vilâyetlerde sevinç

Aydın, Muğla ve Kayseriden aldığımız telgraflarda Türk kadınına saylav seçmek ve seçilmek hakkının verilmesi üzerine Bu şehirlerde tezahürat yapıldığı büyüklerimize sevinç ve minnet telyazıları çekildiği bildirilmektedir.

İzmirde

IZMIR, 8.A.A. — Izmir kadınları saylav seçmek ve seçilmek hakkının verilmesinden doğan kıvançlarını gösteriyor-

Yazan: *Marthe Richard* Tercüme eden: *M. F.*

Alman tahtelbahirleri her günetrafı kasıp kavuruyorlardı

Hülâsa

[Marthe Richard Fransa casusluk teşkilâtı tarafından Ispanyaya gönderilmiştir. Vazifesi orada Alman casus teşkilâtına girmek ve iki cihetli casusluk yapmaktır. Marthe bir sürü maceralardan sonra Alman casus teşkilâtı reisi Baron Fon Krohn ile tanışmıştır. Bundan bir çok malûmat almış Fransaya gitmiş tekrar İspanyaya dönmüştür.

Şimdi Marthe Pirenedeki gizli yoldan Fransaya dönmektedir.]

Demek bütün gece yol almıştık. Kılavuzun bir iaşretile anladım ki artık dağ yolları bitmişti bir şehire gelmiştik. Bana uzaktaki bir oteli işaret etti. Ondan sonra bavullarımı yere koydu. Ve geldiğimiz gizli yoldan dönmek için acele acele yola düzüldü.

Biraz ötede temiz bir çay akıyordu. Gittim elimi yüzümü yıkadım. Vâdide, dağlardan daha az bir soğuk vardı. Çayın en derin yerini hesapladım ve iki mürekkepli kalemi içine attım. Ve bu iş te bittikten sonra köpeğimle beraber otelin yolunu tuttum. Sonradan öğrendim ki burası Boulou idi, Perpignan yirmi kilometre uzakta idi.

- Ilk işim Parise telgraf çekmek oldu. Akşama aldığım cevap şu idi: "Gelin". Derhal trene binip gitmem imkânsızdı. Gelirken soğuk almıştım. Her tarafım kıyım kıyım kesiliyor bütün vücudüm ateş içinde yanıyordu. Boulou'da kalmağa mecbur oldum.

Belki de Fransaya ilk Ispanyol nezlesini ben getirmişimdir!...

Altıncı kısım

Buenos-Aires Yolunda

Takma Sarı saç

Pariste kaldığım müddet zarfında Barona — tavsiyesi mucibince — iki zarf içinde yazıp duruyordum. Ve bu mektuplarda Pirenedeki gizli yoldan dönmek istediğimi söylüyordum. Bundan maksadım, Fransada gûya saklanmış bir halde oturduğumu isbat etmek içindi. Halbuki mektupları ben annemle Nancy'den gönderiyordum. Trenle döneceğimi, beni tevkif edeceklerini yazdığım halde cevap alamıyordum.

Acaba onunla olan maceramızı burada kesmek mi istiyordu?

Bana göre hava hoştu. Fakat yüzbaşım, yerinize artık dönmelisiniz. Orada buradan fazla iş görebilirsiniz demişti.

Nasıl olsa İspanyaya dönecektim. Fakat nasıl?.. İşi Baronun çakmaması lâzımdı. Zozo'nun tanıdığı Rus bir hastabakıcı kadın vardı. Onun pasaportunu değiştirerek kendi namıma yapacaktım. Bütün saçlarım zaten İspanyol nezlesinden dökülmüştü. Başıma bir sarı takma saç takınca ve kıyafetimi de değiştirince tanılmıyacak bir hale geliyordum.

Madritte geldiğim zaman güzellik müessesesinin semtine bile uğramadım. Civarında bile dolaşmağa çekiniyordum. Doğruca bir otele gittim. Bu otele Almanların tanınmış simaları gelir giderlerdi. İşte bu otelden Barona telefon ettim.

— Kimsiniz diye sordular. Sadece:

— Marthe dedim.

Birkaç saniye bir fısıltı oldu ondan sonra:

— Baron burada değil diye cevap verdiler.

Üç gün sabrettim. Bu üç gün zarfında her telefon edişimde ayni cevabı alıyordum:

— Baron burada değil.

Bu işin içinde muhakkak bir iş vardı. Bunu anlamalı idim. Çünkü yüzbaşım vazifeme başlamamı emretmişti. Her ne pahasına olursa olsun Baronun yanındaki işime devam etmek için oraya gitmem lâzımdı. Halbuki Baronun hakikaten Madritte olup olmadığını bilmiyordum. Evvelâ bunu öğrenmem icap ediyordu. Onun için Alman sefaretinin bulunduğu yeri sıkı bir göz hapsi altına almağa başladım. Eğer Baron seyahatte değilse günde bir defa muhakkak buraya gelecekti. Çünkü şifreli telgraflarını her gün kendisi almağa gelirdi.

Onu pek çok beklemedim. Baron göründü. Kendisine doğru ilerledim. Muhakkak kendisini görmek, iç yüzünü anlamak istiyordum. Beni görür görmez başını çevirdi tazı gibi koşmağa başladı.

Neoluyordu?... Son geçen vakalardan sonra artık galebe her şeyi kesip atmağa mı azmetmişti. Hiç şüphesiz tekrar bir maceraya atılmaktan korkuyordu. Belki de ondan bir çocuğum olduğunu istiyorum zannediyordu.

Fakat ben onu rahat bırakmıyacaktım. Her hafta otelde danslı bir müsamere vardı. Öğrendim ki gelecek haftaki müsamereye Alman sefaretinin bütün erkânı davetli idi.

Akşam saat ona doğru... Otelin yemek salonuna indim. Salon hınca hınç dolu idi. Kadınlar gece elbiselerini erkekler smokinlerini giymişlerdi. Ortadaki masaların birinde, Almanyanın Madrit sefiri prens Ratibor oturuyordu. Sağında da Von Krohn yer almıştı.

Ben dış salondan onları seyrediyordum. Onların bulunduğu yere de girmek memnu değildi. Bu akşam için tuvaletime bütün itinamı sarfetmiştim. Kendime en yakışan elbisemi giymiştim. Fazla nazarı dikkati celbediyordum. Kadınlar beni hafif bir kıskançlıkla süzüyor erkekler gözlerini üzerimden ayırmıyorlardı. Kendime öyle bir masa intihap ettim ki hem Almanların masasına hem de kapıya yakındı. Almanların biri gitmeğe kalksa onu muhakkak görecektim.

Beni tetkik edenlerin tecessüsüne aldırmadan yemeğimi yedim. Almanlar da yemeklerini yiyorlar şampanya kadehlerini avizelerin salkımlarma kadar kaldırıyorlardı. Bana arkası dönük olan Almanların kim olduğunu tahmin etmeğe çalışıyordum. Başı kabak olanları tanırdım. Şu iri kemikli yüzlü, uzun burunlu adamı da görmüşlüğüm vardı.

(Bitmedi)

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye mütehassısı

Cumadan başka günlerde saat (2,30 dan 6 ya) kadar İstanbul Divanyolu No. 118.

Muayenehane ve ev telefonu: 22398 yazlık ikametgâh telefonu: Kandilli 38, Beylerbeyi 48

9560

İstanbul asliye ikinci ticaret mahkemesinden :

Yervant Pekmezyan tarafından Aram Karakaş aleyhine 1635 liranın tahsiline mütedair açılan davada dava olunan ikametgâhını terkeylediği ve hali hazır ikametgâhının da meçhul bulunduğundan ilânen tebliğat ifasına ve tahkikatın 3-1-935 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 de bırakılmasına karar verilmiş olmakla keyfiyet tebliğ makamına kaim olmak üzre ilân olunur. (5633)

İstanbul as. 3 üncü hukuk mahkemesinden : Nebiyenin Beyoğlunda Tarlabaşında Fıçıcı Abdi sokağında 29 numaralı hanede mukim iken halen ikametgâhı meçhul bulunan Bürhanettin aleyhine açtığı boşanma davasının icra kılınan tahkikat ve muhakemesi neticesinde taraflar arasında müşterek hayatı çekilmez bir hale getirecek derecede geçimsizlik bulunduğu ve bundan sonra geçinmelerine imkân kalmadığı şehadetten sabit olduğundan kanunu medeninin 134 ve 138 inci maddelerine tevfikan boşanmalarına ve masarifi muhakeme ile 20 lira ücreti vekâletin müddeialeyhten alınmasına 28-11-934 tarihinde ittifakla karar verilmiş ve tebliğ makamına kaim olmak üzere ilânın bir sureti divanhaneye asılmış olmakla ilân olunur.

(5624)

MÜTEFERRİK HABERLER

Yeni soyadı alanlar

Herkes öz Türkçeden beğendiği güzel bir yeni soyadı alıyor

* Üçüncü kolordu levazım riyasetinden mütekait kaymakam Mehmet Emin ile oğulları: Iş Bankası murakibi Zeki Emin, inhisar idaresi Tekirdağ şarap fabrikası makine ve elektrik şefi Ibrahim Emin ve Kâmuran Emin (Aykan), Şirketi Hayriye memurlarından mütekait Eşref, Fen sanat topçu kaymakamlarından Ibrahim, topçu kaymakamlığından mütekait Remzi (Acar), askeri kaymakamlığından malûlen mütekait Remzi (Onen), Veznecilerde hallaç Mansur sokak 22 numarada Cavit (Yalçın), Nişantaşı kız orta mektebi türkçe maulimi Zeki (Aksoy), Caddebostanında arabacı Devriş (Demirtaş), eski Antalya mebusu Ahmet Saki (Derin), Fener Tahtaminare caddesi No. 28 evde Burhan (Ertunç), Ipekiş idare merkezi muhaberat memuru Selâmi (Aksoy), Komik Fahri (Gülünç) soy adlarını almışlardır.

* Albayrak çay ticarethanesi sahibi ve ailesi Mustafa Nezih (Albayrak), Riyaseticumhur kalemi mahsus mütercimlerinden Zühtü Nuri, babası Mehmet Nuri, anası Hatice Nuri, kardeşleri Semiha Nuri, Saim Nuri, Fazlı Nuri, Güre Nuri, Alp Nuri (Uray), Müşür Hakkı oğullarından inhisarlar takıbat muhasibi Nurettin ve mütekait zabitandan Haydar ve oğlu Yavuz gemisi zabitlerinden Reşit ve aile ve çocukları (Demirkol), Kadastro mektebi muallimlerinden ve kadastro mühendisi Abidin (Yuru), K. mühendislerinden Ahmet Hamdi (Oztürk), K. fen memurlarından Hüseyin Hulki (Pişkin), Ist. tapu memurlarından Münir (Genç kurd), Eyüp T. memurlarından Mustafa (Tiğ), Eminönü T. memurlarından M. Orhan (Sakarya), Ist. T. memurlarından Sabri (Duro), kadastro mahkemesi tahrir heyetinden Mehmet Rüştü (Oztan), Sıhhat M. hükûmet hekimi Feyzi (Olçüm), Sıhhat M. muamelât müdürü Hüsamettin (Kok), Çenberlitaşta Turan kıratanesi sahibi Şeyhettin eski aile ismi olan (Akidilurel), Kadıköy polis M. memuru Hidayet (Koçak), Kumkapı N. birinci komiseri Mehmet Ali (Ozkul), Kumkapı nahiyesi belediye hekimi Hasip (Akyokuş), E. M. santral memuru Abdürrahman (Onat), E. M. üçücü ş. 3 cü kısım memurlarından Osman (Unal), E. M. kaçakçılık bürosu komiserlerinden Emin (Tekin), E. M. 2 ci şube kalemi komiserlerinden Şükrü (Dilkiç), Eminönü P. M. santral memuru Izzet (Tunca), Kabataş keritabadu tütün deposunda istifçi Mehmet (Yılmaz), askeri tekaüdü M. Ali (Tapdık), askeri mütekait Kemal (Konuk) soy adlarını almışlardır.

* Bay Dr. Rusçuklu Hakkı kendisine soy adı olarak (üzel) i seçmiştir.

* Turhan Paşayiğit — Ikinci ticaret mahkemesi reisi Bay Turhan, soy adı olarak kendi ailesi soy adı olan (Paşayiğit) i muhafaza etmiş ve sicil muamelesine başlamıştır.

* Samatya birinci komiseri Bay Ibrahim Fevzi (Bozkurt), 2 ci komiser Hayrettin (Çandarlı), Ist. da gümrük memurlarından mütekait Hayri, kardeşi Galata gümrük muayene memurlarından Tahsin, kardeşinin oğlu Ankara devletdemir yolları hareket dairesi memurlarından Muvaffak, Istanbulda komisyoncu Muhip (Soykan) soy adlarını almışlardır.

Seçme Soyadları

ANKARA, 8 .A.A. — Türk dili araştırma kurumunun soyadları hakkında bildiriği S, Ş ve listesi şunlardır :

— S —

Sabak, Sadak, Saganda, Sakar, Sakur, Salancı, Salçuk-Selçuk, Salduz, Salık, Saltık, Samar, Sambirgam - Zambirgam, Samsa, Sançar, Sanca, Sariboğa, Sarık Batur, Sarkus, Sarsu, Satı, Satık Barlas, Satık Boğra, Savcı, Savtekin, Sabiboğa, Saday, Sağanak, Sakın, Salam, Salar, Salçukbegüm, Salgar, Salıkutlu, Salur, Samaras, Sambur, Samsavacı Sançarbarlas, Santalu, Sarıca -ka-, Sarık Boğa, Sarkutnabik -ka-, Sasa, Satibik, Satık Buğra Satun, Savtak, Say, Saçu, Sadi, Sağanaktekin, Sakman, Salamış, Salcan, Saldık-Saltık, Salguz-Salar, Saltan, Salurkazan, Samançı, Samgar Samuk, Sandayuk, Sarak, Sarıgimü-Sarıge, Sarı Saltık, Sarman, Sasıboğa, Satık, Satılmış, Sava, Saftak, Sayan, Sayhan, Sayın, Batur, Sebek Gül Irkız, Selçuk-Selçik, Semetey, Sercan -ka-, Sarcan, Sevincek, Sevülmüş-Sevilmiş, Silanar, Sıvgartmış, Sıvamık, Soğumcak, Solmaz -ka-, Songurtekin, Sudun, Suktu Bava, Sumer, Suncak, Sungur, Tekin, Suntay Oğul, Susan, Sutay Aktacı, Suyla, Sükyen, Süsünbige -ka-, Sayım, Sayır, Sebüktekin, Seldüz, Sencer-Sancar, Serguteni -ka-, Sevinç, Sevindik, Sevük, Sıma ka-, Sıvgurtmuş, Siylüşü -ka-, Sokman Somay, Soptar, Sugurtin, Sulak, Suna -ka-, Sungun, Sunkak, Surha, Sutay, Suvan, Suyurgamış, Sükmen, Sayın, Sazan, Sekin, Semen, Sengü, Sevim Bige -ka-, Sevindik, Sevimdük Sigak, Sıtacı, Sivuran, Sobutay, Soku, Songur, Söniş, Suka Tutun, Suluhan, Sunça, Sungun Apsa, Sunkar, Suri, Sutmak, Suvay, Suyungutmuş, Süsenbek -ka-.

— Ş —

Şabahat, Şamasas, Şapulu-Süpu, Şahbudak, Şancı, Şapulyo, Şem, Şanda -ka-, Şası, Şavran, Şayır, Şelimen, Şengel, Şeyhun, Şaybak, Şebü, Şelupuçin, Şeyben, Şeyremün - Şiramun, Şayhan-Şeyin, Şele, Şemin, Şeyde.

Şmay, Şmır, Şıramun, Şiri, Şit, Şorman, Şu, Şur, Şut.

Yunanistanda

Atina Elçimiz M. Maksimosla Konuştu

ATİNA 8 (Milliyet) — Türkiye sefiri Bay Ruşen Eşref dün üç günden beri evinden çıkmayan Hariciye Nazırı M. Maksimosu ziyaret eylemiş ve uzun süren bir mülâkatta bulunmuştur. Sefirden sonra Başvekil de Hariciye nazırına gidip Türkiye sefiri ile görüştüklerinden haberdar olmuştur.

Sovyet Rusyada yakalanan beyaz Ruslar

MOSKOVA, 8 (A.A.) — Beyaz Rusyada Sovyetlere karşı bir kurum hazırlamakla suçlu olarak son günlerde yakalanan 12 beyaz Rus fevkalâde mahkemenin askeri kollejine gönderilmiştir.

M. Laval yakında Romaya gidecek

CENEVRE, 8 (A.A.) — Fransız - İtalyan konuşmaları hayli ilerilemiştir. Ve M. Lavalin yakında Romaya gelebileceği anlaşılmaktadır.

Cenevrede gözüken uzlaşma düşüncesi gerek M. Lavalin gerek M. Mussolininin istediği bu görüşmeyi hazırlar mahiyettedir.

İtalyada askerlik terbiyesi

ROMA, 8 (A.A.) — Ayan meclisi kış toplanma devreşini ikmal ederken tali ve yüksek mekteplerde askeri kültür ihdası ve askerlikten evvel ve sonra hazırlıklar hakkındaki kanunu kabul etmiştir.

Cenubi Amerikadaki harp için tavassut

VAŞINGTON, 8 (A.A.) — Haber verildiğine göre, Amerika hükûmeti, diğer Amerika cumhuriyetlerile birlik olarak, Bolivya ile Paraguay arasındaki harbe nihayet vermek için tavassutu kabul etmiştir.

Öz türkçe

Yörük kızı

ÇORUM, (Milliyet) — İkinci teşrinin ılık güneşi, Köse dağlarının, köseleşmiş kanatlarında damla damla, eriye eriye kızıllaşıyor..

Çetin, yorucu bir gezişten ötürü, yürüklerin çadırında tüneyoruz...

Bize, misafir ağırlmanın özenli örneklerini gösteriyorlar. Kat kat, çatılmış çıraların titrek aydınlığında yağız yüzleri, gür kalın kaşları güçlükle seçebiliyoruz.

Dirgi, yenteklerle dolu... Oflaz Toyga çorbası, dağarcık peyniri, kekimsi kekimsi burculanan yağ, sıcacık sıcak bazlama... İstekli istekli atıştırıyoruz. Bir teviye çekingen çekingen söyleniyorlar:

Kusura kalmayın, Gayri...

* * *

Selman ağa, tevatür saz çalıyordu... Oba, arasında ünlenmiş sevdalı bir ihtiyardı. İri, kara gözlerinin yengin bir otu vardı. Sazına sarıldığı çağ, güneşten pul pul, yapmış özütlerde kıvançlı kutlu kalığı enginleşti.

Bütün yeğitler, bir yalvaç saygısiyle onu dinliyorlardı.

Gönülden, gönüle çeşit çeşit ışıklar yanıyordu.

Gözlerim, yön yön, çevrelendi.

Bu, bizim olan kalıklarda kendi benliğimizi, kendi kendimizi görür gibi olduk. Ve bu coşkunlu danmaklığınca:

— Çal - dedik - Selman ağa, çal..

* * *

Çadırın içi, bir gez ışıklaşır, renkleşir, boranlaşır gibi oldu!

Baktım, bu, bir YÖRÜK KIZIYDI.. On beşini yeni sürüyordu. İnci düzenli, ak ak, dişleri kor gibi yanan kızıl dudakları vardı. Süzgün gözlerinde sevdalı menekşeler titreşiyordu.

Batur delikanlılar onu, esenliyerek yükündüler...

Yönlerine bakına, soysal bir ilellemeyle:

— " Sağlıcakla gelmişsiniz. „ etti.

Ono ,dil ve gönülle, ısı, yanıt verdik :

— Sağlıcak bulduk...

* * *

Erten belirmeden atlarımızın ter kisini onarıyoruz.

Dalga dalga, esin var..

Kırandan kırana at koşturuyoruz...

Anağımda yörük kızının menekşeler uçuşan sevdalı sanı tineliyor.. Yadellerde Aslısını bulmuş Kerem gibi gönençleniyorum.

* * *

Gönlümde katmerleşen köyünkler çevreleniyor.

Biz, yörük kızı, bu; toprağın kızlarına vurgunuz..

Bir İsveçli kadın romancı geldi

Isveç muharrirlerinden Matmazel Vilmo şehrimize gelmiştir. Matmazel Vilmo şarka ait bir roman yazmaktadır.

Bu romanın bazı kısmları Türkiyede geçmekte olduğu için Isveçli muharrir memleketimizi görecek ve romanın bazı kısmıları hakkında buradan malûmat toplıyacaktır.

Dinamitle balık avlıyanlar yakalanacak

Pendik, Kartal, Samatya açıklarında dinamitle balık avlandığı haber alınmıştır.

Deniz ticaret müdürlüğü, müddeiumumiliğe müracaat ederek dinamitle balık avlıyanlar hakkında takibat yapılmasını istemiştir.

Halkevinde konferans

Tıp talebe cemiyeti umumî kâtipliğinden : 11-12-934 salı günü saat 19,5 da Istanbul Halkevi salonunda yıllık konferans serimizin ilki Dr. Prof. Mazhar Osman tarafından özenik doğumlar hakkında verilecektir. Istiyenler gelebilirler.

M. Venizelosa karşı yapılan suikastın maznunları

ATİNA, 8 (Milliyet) — Venizelosa suikast maznunlarından jandarma Çamalukas Oderof hapishanesinden çıkarılarak askeri hapishaneye nakle dilmiştir. Bu naklin sebebi Çamalukasın suikast meselesine dair yapacağı ifşaat dolayısile mevkuf eski emniyeti umumiye müdürü Bolihropulosun adamları tarafından hapishanede katledileceğinden korkarak müddeiumumiye müracaatı sebep olmuştur.

Hükûmet bu davanın Atina ve Pireden başka bir yere naklini düşünmektedir.

Yeni mektep

TEKİRDAĞ, 8 (A.A.) — Bu sene Ağustostan itiabren vilâyet dahilinde başlıyan 16 yeni mektebin inşaatı devam etmektedir.

İzmir valisi Ankarada

ANKARA, 8 (Milliyet) — İzmir valisi General Kâzım bugün şehrimize gelmiştir.

Kilisin kurtuluş günü

KILIS, 8 (A.A.) — Dün Kilisin kurtuluş bayramı idi. Bayram coşkun bir sevinç içinde kutlulandı. Bu mutlu günü kazandıran ulus lusları şükran ve minnet duygularile anıldı.

İrtifa rökoru

BARTESVIL, (Amerika) 8 (A.A.) — Tayyareci Viley Post, yükselme rekorunu bir daha kırmak teşebbüsünde bulunmuştur.

Yere indiği sırada demiştir ki: «Ayın üçünde uçtuğum vakıtkinden daha yükseğe çıktım, ancak, irtifa kaydeden aletin, 43,000 kademden sonra artık işlemez olduğunu gördüm.»

Aletlerin muayenesi bir kaç gün sürecektir.

Rusya saylav seçimi

MOSKOVA, 8. A.A. — Merkez icra komitesi nezdindeki Sovyet seçim komisyonunun verdiği malûmata göre 7 birinci kânun tarihine kadar 42.894 köy Sovyetleri bütün umum yekûnun yüzde 68 i seçimleri bitirmiştir.

Seçimlere seçenlerin % 83 ü iştirâk etmiştir. Evvelki seçimlerde bu nisbet etmiştir. Evelki seçimlerde bu nisbet % 70,4 idi. 889.702 saylav seçilmiştir ki bunların yüzde 26 sı kadındır. Bir evvelki seçimlerdeki kadın nisbeti yüzde 21 idi. Şehir Sovyetlerinden de 214 ü seçimleri bitirmiş ve yüzde 31 i kadın olmak üzere 21,499 saylav seçilmiştir. Seçenlerin yüzde doksanı seçimlere iştirâk etmiştri. Evvelce bu nisbet yüzde 79,6 idi.

İstanbul yedinci icra memurluğundan : Mukaddema Bahçekapıda Sanasarhanı karşısında 41 ilâ 49 numaralı mağazalara mukim iken elyevm ikametgâhı meçhul Pandeli veledi Mihalaki Eleni Kalfopulodan 24-7-931 tarihinde şeraiti muayyene dairesinde 1 sene vade ile istikraz ettiğiniz bin altı lira mukabilinde dainei mumaileyhanıza birinci derecede ipotek olan Istanbulda Bahçekapıda Mehmet Geylâni mahallesinde Büyükdemirkapı caddesinde eski 8, 8 mükerrer 12 12 mükerrer 10 yeni 41, 43, 47, 49 numaralarla murakkam tahtânî mağazaları müştemil kârgir hanın altı yedi hisse itibarile iki hissesi deyn-i müeccelinden dolayı tediyesi hasebile rehnin paraya çevrilme yolu ile yapılan takip üzerine tarafınıza icra ve iflâs kanununun 146 ncı maddesine tevfikan tanzim ve berayi tebliğ gönderilen ödeme emrinde mezkûr şirketin verdiği meşruhat ikametgâhınızın meçhuliyeti anlaşılmış ve ödeme emrinin ödeme emrinin bir ay müddetle ilânen tebliğe karar verilmiştir. Tarihi ilândan itibaren nihayet bir ay zarfında borçlunuzu maa faiz ve masarif tamamen ödemeniz veya tarihi ilândan itibaren nihayet on gün zarfında müracaatla borcunuzu tamamına veya bir kısmına veya aleyhinizin takibat icrası hakkında bir itirazınız varise yazı ile veya şifahen dairemize müracaatla 934-5148 dosya numarasını bildirmeniz lâzım gelir. Aksi takdirde müddetinde borç ödenmezse veya itiraz olunmazsa merhunun satılacağı malûm olmak ve 2004 numaralı icra ve iflâs kanununun 146 ncı maddesi ahkâmına tevfikan tebliği muktazi ödeme emrinin tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (5629)

İstanbul beşinci icra dairesinden : Bir alacağın temini için evvelce haczedilip bu kerre satışa karar verilen [illegible] yayi beytiye 12-12-934 çarşamba günü saat 14 de Beyoğlu Büyük Bayram caddesinde 25 No. lu hanede açık artırma ile satılacağından, taliplerin yevmi mezkûrda mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur. (5630)

Usküdar icra memurluğundan : Bir borçtan dolayi mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarer armut ve kiraz [illegible] ne ayva ve saire fidanlarının 12-12-934 tarihine müsadif çarşamba günü saat 9 dan 11 re kadar Çengelköyünde [illegible] kâr derecesinde tütüncü Hasan bahçesinde açık arttırma suretiyle satılacağından talip olanların yevmi mezkûr [illegible] kûrda mahallinde hazır bulundurulan memura müracaatları ilân olunur. (5628)

İstanbul dördüncü icra memurluğundan : 1 — Tamamına iki bin üç yüz kırk altı lira kıymet kesilmiş olan [illegible] tihte Çarşamba Beyceğez mahallesi [illegible] sokağında eski 20 yeni 48 kapu ve [illegible] harita numaralı yarım kârgir hanenin [illegible] mamı. 2 — Ve yine ayni mahalle ve [illegible] kakta tamamına bin dört yüz doksan altı lira yirmi beş kuruş kıymet kesilmiş olan eski 22 yeni 50 kapu ve 2 harita numaralı ve 48 numaralı hane ile müştemil terek divar ile ma bahçe hanenin tamamı. 3 — Ve yine eski 52-2 yeni 20 numaralı (ve kayden eski 24 yeni 52) kapu ve 5 harita numaralı yüz yirmi beş metre murabamda Beyceğiz ve Değirmen sokaklarının köşesinde ve dıvar ile mahdut tamamı iki yüz kırk iki lira kıymet kesilmiş arsanın tamamı.4—Yine ayni mahalde ve Değirmen sokağında eski 2 yeni 6 numaralı sokak tarafı dıvar ile mahat içinde iki kuyu ile yemiş ağaçlarını müştemil bin otuz sekiz buçuk lira kıymet kesilmiş arsanın tamamı. 5 — Yine ayni mahalde Halaç çıkmazında eski ve yeni 20 numaralı müfrez ma bahçe odaları muhtevi dört yüz doksan buçuk lira kıymet kesilmiş kısmen ahşap evin tamamı artırmaya konulmuş olup 3-1-935 tarihinde şartnameleri divanhaneye talik olarak 15-1-935 tarihinde müsadif çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar İstanbul dördüncü icra dairesinde satılacaktır. Artırmaya girenler için yüzde yedi buçuk teminat akçesi alınır. Birikmiş vergi, Belediye, Vakıf icaresi alıcıya aittir. Artırma bedelleri kesilmiş bedellerin de yetimş beşlerini bulduğu anda üzerlerinde bırakılmaları yapılacaktır. Olmazsa en son artıranların tahutları bakiyesi olmak üzere artırmalar on beş gün daha uzatılarak 30-1-935 tarihine müsadif çarşamba günü ayni saatta en çok artıranın üzerine bırakması yapılacaktır. 2004 numaralı icra kanununun 126 mcı maddesine tevfikan ipotek sahibi alacaklılar ile diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin gayri menkuller üzerindeki haklarını ve hususiyle faiz ve masraflara dair olan iddialarını evrakı subutiyeleri ile yirmi gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakkı olan tapu sicilleri ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadarların işbu maddei kanuniye hükûmlerine göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak istiyenler [illegible] 934-3804 dosya numarasile memuriyetimize muracaatları ilân olunur. (5625)

İstanbul Haricî Askerî Kıtaat ilânları.

Müteahhit namı hesabına 3500 kilo sabun pazarlıkla alınacaktır. Eksiltme günü 15-12-934 cumartesi saat 16 dadır .Bağlantısını görmek isteyenler her gün ve eksiltme ye gireceklerin belli gün ve saatta birinci pey paraları ile Çorludaki Komisyona gelmeleri. (702) (8386)

* * *

Pazarlıkla 4000 kilo pirinç alınacaktır. Eksiltme günü 9 Birinci Kânun 934 pazar günü saat 15 dedir. Nümunesini ve bağlantısını görmek isteyenler her gün ve eksiltmeye gireceklerin belli gün ve saatta birinci pey paraları ile beraber Çorludaki Komisyonumuza müracaatları. (703) (8387)

* * *

İzmir Reşadiye hangarı önüne beton arme ray mesnetleri ve pist inşası kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Şartname ve keşiflerini her gün öğleden sonra ve münakasaya gireceklerin 31-12-934 pazartesi günü saat 10,30 da teminatlarile birlikte Ankarada Millî Müdafaa Vekâleti racaatları ve teklif zarflarının satınalma komisyonuna müihale saatından en az bir saat evvel Komisyona verilmesi aksi halde zarflarının kabul edilmeyeceği. (692) (8391)

* * *

İki takım ameliyat çadırı ile 46 adet seyyar hastane çadırı kapalı zarfla satın alınacaktır .İhalesi 31-12-934 pazartesi günü saat 14 dedir. İsteklilerin Ankarada Millî Müdafaa Vekâleti Satınalma Komisyonuna müracaatları. (699) (8396)

* * *

Bayramıçtaki Kıt'ata teslim edilmek şartiyle ve piyasa pazarlığıyle 12-12-934 de saat 13,30 da 4000 kilo Zeytin yağı satın alınacağından taliplerin belli gün ve saatte Satınalma komisyonuna müracaatları. (698) (8388)

* * *

İhtiyacatı Askeriye için kapalı zarfla münakasaya konulan 175,000 kilo arpaya ihale günü olan 5-12-934 tarihinde talip çıkamadığından bir ay zarfında pazarlıkla satın alınmasına karar verilmiştir. İhalesi 12-12-934 çarşamba günü saat 16 dadır. Evsaf ve şeraitini görmek isteyenlerin her gün pazarlığa iştirâk edeceklerin de belli gün ve saatte teminatlariyle birlikte Tekirdağında satın alma komisyonuna gelmeleri. (697) (8389)

* * *

Bayramıç Fırka Kıt'atına teslim edilmek şartiyle ve piyasa pazarlığıyle 12-12-934 tarihinde saat 13,30 da 4000 kilo Salamura Beyaz Peynir satın alınacağından taliplerin belli gün ve saatte teminatlariyle birlikte Bayramıçta Fırka satınalma komisyonuna gelmeleri. (694) (8390)

* * *

Bayramıçtaki Fırka kıt'atının ihtiyacı olan 200 ton samanın münakasayı aleniye suretiyle alınacağı hakkında ihale gününde talibi zuhur etmediğinden 11-12-934 tarihine müsadif salı günü saat 13,30 da satın alınmak üzere pazarlığa konmuş olduğundan taliplerin belli gün ve saatte teminatlariyle birlikte Bayramıç Fırka Satınalma komisyonuna müracaatları. (695) (8392)

* * *

Niğdede bulunan kıt'aların ihtiyacı için 100 ton sığır eti ile 24,100 kilo koyun eti kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur. İhalesi 23 - 12 - 934 Pazar günü saat 14 te Niğde F. Satınalma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin şartnameyi her gün komisyonumuzda görebilirler. İsteklilerin Ticaret Odasına kayıtlı olduklarına dair şehadetnamelerini teklif mektuplarına leffetmeleri lâzımdır. Kanunu mahsusuna tevfikan verilecek teklifnamelerin ihale günü saat 14 ten evvel komisyona verilmesi. (668) (8235)

9747

* * *

Bayramıçtaki kıt'atının ihtiyacı olan 350000 kilo samanın ihale gününde talibi zuhur etmediğinden bir hafta müddetle temdit edilerek pazarlığa konmuştur. Yevmi ihale olan 10-12-934 tarihinde saat 13,30 da satınalma komisyonuna taliplerin müracaatları. (693) (8393)

* * *

Bayramıçtaki kıt'atın ihtiyacı olan 219000 kilo arpaya ihale gününde talibi zuhur etmediğinden bir hafta müddetle temdit edilerek pazarlığa konmuştur. Yevmi ihale olan salı günü saat 13,30 da satınalma komisyonuna taliplerin müracaatları. (696) (8393)

* * *

Bayramıçtaki kıt'at için 12-12-934 de saat 10,30 da pazarlıkla 350 adet Kadana 100 adet Katır 150 adet yerli binek yuları satın alınacaktır. İsteklilerin Bayramıçta satınalma komisyonuna müracaatları. (700) (8395)

* * *

Açık eksiltme ile 11 bin küsur kilo sabun alınacaktır. Açık eksiltmesi 27-12-934 perşembe günü saat 15 dedir. Bağlantısını görmek isteyenlerin her gün ve açık eksiltmeye gireceklerin belli gün ve saatta birinci pey paraları ile Çorludaki Komisyona gelmeleri. (701) (8385)

* * *

Ankara kıtaatı için Otuz Bin kilo Zeytin yağı kapalı zarf usulile 10 - İkinci Kânun-934 Pazartesi günü saat 14 de satın alınacaktır. İsteklilerin şartnameyi görmek için her gün ve münakasaya gireceklerin belli saatten evvel teminat mektuplarile Ankarada Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (617) (7869)

9637

* * *

Pınarhisar Kıtaatı için 921,920 kilo Arpa 9-12-934 saat on dörtte kapalı zarfla alınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasasına iştirâk edeceklerin belli saatinden evvel Vizede Satınalma Komisyonuna tekliflerini vermeleri. (623) (7888) 9638

* * *

Açık eksiltme ile 83146 kilo yemlik yulaf alınacaktır. Açık eksiltmesi 25-12-934 salı günü saat 15 tedir. Bağlantılarını ve nümunesini görmek isteyenlerin her gün ve eksiltmeye gireceklerin belli gün ve saatte birinci pey paralariyle beraber Çorludaki Komisyona gelmeleri. (677) (8270) 9783

* * *

Kapalı eksiltme ile 278550 kilo yemlik arpa alınacaktır. Eksiltme günü 25-12-934 salı günü saat 16 dadır. Bağlantılarını okumak isteyenlerin her gün Çorludaki komisyona Ankara ve İstanbul Levazım Amirliği satınalma komisyonlarına uğramaları ve kapalı eksiltmeye geleceklerini birinci pey paralariyle Çorludaki Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (676) (8283)

9784

* * *

Belli olan pazarlık gününde pilavlık pirince yine istekli çıkmadığından eksiltmesi 11-12-934 salı günü saat 15,30 da bırakılmıştır. Bağlantısı eskisi gibidir. İsteklilerin eksiltme gününde birinci pey paralarile beraber Çorludaki Komisyonumuza gelmeleri. (682) (8305)

* * *

İki numaralı dikim evi için 300 kilo ince makine yağı 11-12-934 salı günü saat 15,30 da pazarlıkla alınacaktır. İsteklilerin teminatlariyle birlikte Tophanede satınalma komisyonuna gelmeleri. (666)

8282 9826

İSTANBUL BELEDİYESİ İLANLARI

Tercümanlara:

İstanbul Belediyesinden :

Seyyah gezdirmeyi kendisine iş edinen tercümanlar için dersler açılmıştır. Bu derslerin sonunda yapılacak imtihanı kazananlara yeniden vesika verilecektir. Eski vesikalar geçmiyecek, yeniden vesika almayanlar tercümanlık edemiyecektir. Derslere girmek isteyenler 10-12-934 pazartesi gününe kadar Belediye Turizm Müdürlüğüne gelip adlarını yazdırmalıdır. (8323)

Elâziz Vilâyeti Daimî Encümeninden:

Nev'i	
Altılık Santral	3 Adet
Dıvar Telefonu	6 Adet
Beşlik Komitatoı	2 Adet
İki Manyato zili	2 Adet
Mikrofon Zarfı	5 Adet
İkilik Kordon	10 Metre
Dörtlük Kordon	10 Metre
Laklanşe Takımı	20 Adet
Nişadır	10 Kilo
Tutya	50 Adet
Tel	8000 - 12500 Kilo
Fincan	2000-4000 adet 5 santimlik

Yukarda yazılı telefon malzemesi (2744 liraya kadar) pazarlıkla mübayaa edileceğinden isteklilerin Elâziz Daimî Encümenine müracaat eylemeleri ilân olunur. (8375)

İstanbul Levazım Amirliği satınalma komisyonu ilânları

Bir No. lı Dikim Evi için 24 kalem Makina parçalarına talip çıkmadığından 11-12-934 salı günü saat 14,30 da pazarlıkla alınacaktır. İsteklilerin teminatlarile Tophanede Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (662) (8274)

9792

* * *

Topçu Atış Mektebi için 200 adet hamam peştemalı ve 600 liralık yatak yününe talip çıkmadığından 11-12-934 salı günü saat 15 de pazarlıkla alınacaktır. İsteklilerin teminatlarile birlikte Tophanede Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (665) (8279)

9793

* * *

Levazım Amirliğine bağlı kıtaat için 32 ton Sabuna verilen fiat pahalı görüldüğünden pazarlığı 11-12-934 salı günü saat 14,15 de yapılacaktır. Taliplerin teminatlarile Tophanede Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (675) (8363)

9905

* * *

Ali Naciye teklif edilen yahürriyet ve ölüm kitaplarını 300 adedi 15-12-934 cumartesi günü saat 14,30 te pazarlıkla alınacaktır. İsteklilerin teminatlarile Tophanede Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (677) (8397)

* * *

Askerî Tıbbiye mektebi için 630 takım pijamaya talip çıkmadığından münakasası talikan 15-12-934 cumartesi günü saat 14 de pazarlıkla alınacaktır. İsteklilerin teminatlarile Tophanede Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (679) (8398)

* * *

Hastaneler ihtiyacı için 1692 adet sırlı kapaklı süt kabı, 200 adet sırlı kapaklı su kovası, 290 adet sırlı ördek, 193 adet sırlı oturak, 100 adet sürmeli oturak, 200 adet çinko su kovası, 1800 adet aleminyom maşraba talip çıkamdığından 15-12-934 cumartesi günü saat 15 te pazarlıkla alınacaktır. İsteklilerin teminatlarile Tophanede Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (678) (8399)

* * *

İstanbul Levazım Amirliğine bağlı kıtaat için müteahhit namı hesabına alınacak 747 ton lavamarin kömürüne talip çıkmadığından 15-12-934 cumartesi günü saat 15,30 da pazarlıkla alınacaktır. İsteklilerin teminatlarile Tophanede Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (676) (8400)

* * *

Maltepe Askerî Lisesi için 750 takım pijamaya talip çıkmadığından münakasası talikan 15-12-934 cumartesi günü saat 14 de pazarlıkla alınacaktır. İsteklilerin teminatlarile Tophanede Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (680) (8401)

İst. asliye mahkemeleri birinci yenileme bürosundan : 4 Kânunuevvel 933 tarihinden evvel ikame olunup İstanbul asliye 1 ci ticaret mahkemesinde derdesti rüyet ve Şükrü ile Radiçiç arasında mütakevvin dava dosyasının yenilenmesi için verilen beyanname ve gönderilen davetiyenin muhatabı Radiçiç ikametgâhının meçhul olduğu beyanile mübaşiri tarafından bilâ tebliğ iade edilmiş ve 20 gün müddetle ilânen tebliğat ifasına ve 29-12-934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 15,30 yenileme muamelesine başlanılmasına karar verilmiş olduğundan mezkûr günde yeni postane binasında kâin 1 inci yenileme bürosuna gelmediği takdirde 2367 numaralı kanun ahkâmına tevfikan yenilemenin gıyabında yapılacağı ilân olunur. (5635)

İstanbul kumandanlığı satınalma komisyonu ilânları

M.M. V. Merkez İhtiyacı için 5 Fayton münakasa suretiyle satın alınacaktır. İhalesi 26-12-934 çarşamba günü saat 14 tedir. Taliplerin şartname ve pilânını görmek üzere her gün Fındıklıdaki satınalma komisyonuna müracaatları. İhaleye iştirâk edecek lerin teminatlariyle birlikte vaktinden evvel komisyonda hazır bulunmaları. (350)

(8200) 9701

Kimyager HÜSAMEDDİN

Tam idrar tahlili 100 kuruştur. Bilûmum tahlilât. Eminönü Emlâk ve Eytam Bankası karşısında İzzet B.hanı

İs. 2 inci iflâs memurluğundan : Müflis Yavan Murat oğluna ait yazıhane eşyası ve yazı makinası 12-12-934 çarşamba saat 10 da Sultanhamamında Topalyan hanında satılacaktır. İsteyenlerin mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur. (5645)

Ağız, mikroplar için açık bir kapıdır.

Bu kapıyı RADYOLİN ile muhafaza altına alınız!

En maruf diş tabiplerinin iyi bir diş macununda aradıkları vasıfları şunlardır: 1 — Dişin minasını çizmemeli, 2 — Hamızî tahammürlere mâni olmalı, 3 — Mikropları öldürmeli, 4 — Diş etlerini kuvvetlendirmeli.

Bütün bu vasıflara malik olan RADYOLİN ağızda tıbbın istediği hizmetleri görmekle kalmıyarak dişlerinizi parlatmak suretile güzelliğinize de hizmet eder.

RADYOLİN

Kullanınız

Türk Maarif Cemiyetinin BÜYÜK EŞYA PİYANGOSU

Çekiş tarihi 14 Kânunuevvel 1934 bir bilet 1 lira

İkramiye Kıymeti 23000 liradır

1 adet	3000	liralık	10	adet	100	liralık
1 „	2000	„	20	„	50	„
1 „	1000	„	50	„	20	„
2 „	750	„	100	„	10	„
2 „	500	„	1000	„	5	„
4 „	200	„	4700	„	1	„

Biletler her yerde satılmaktadır.

9592

Istanbul İthalât Gümrüğü Müdürlüğünden:

741 lira 15 kuruş bedeli keşifli Samsun Gümrük Baş müdürlük binası Şimal kısmında inşa edilecek ihata duvarı ile 772 lira 31 kuruş bedel keşifli keza mezkûr Baş müdüriyette Rezerveli eşyanın hıfzı için yapılacak anbar münakasa ve ihalât kanununun 18 inci maddesinin A fıkrasına müsteniden pazarlıkla münakasaya konulduğundan talip olanların 15 Kânunuevvel 934 cumartesi günü saat 15 te İstanbul İthalât Gümrüğünde müteşekkil komisyonu mahsusa müracaatları ilân olunur. (8037) (9597

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

700 ton Rekompoze kömürü : Kapalı zarfla eksiltmesi 24 Birinci Kânun 934 pazartesi günü saat 14 de.

Deniz Kuvvetleri ihtiyacı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulan 700 ton Rekompoze kömürü yukarda yazılı gün ve saatte ihalesi icra edilecektir. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve eksiltmeye gireceklerin de o gün ve saatte Kasımpaşada Deniz Matbaası karşısındaki binada kâin Komisyonumuza müracaatları. (8156)

9700

Üniversite Arttırma, Eksiltme ve Pazarlık komisyonundan:

1 — Üniversite Teşrih, Ensaç binasında yapılacak olan tadilât, tamirat ve sabit, müteharrik mobilya işlerile linolyom döşeme kaplama işleri olbaptaki şartnamesine tevfikan toptan ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Talipler bu işe dair dosya ve resimlerini Üniversite Mimarlığından tetkik edebilirler.

3 — Eksiltme günü olan 23-12-934 pazartesi günü saat 15 te eksiltme Komisyonunda hazır bulunmaları.

4 — Taliplerin yukarda yazılı işin bedeli keşfi olan 20474 lira 12 kuruşun yüzde yedi buçuk teminatlarını ihale günü saat 12 ye kadar Üniversite Muhasebesine yatırmış olmaları lâzımdır. (8149) 9709

Selimiyede Askerî Satın Alma Komisyonundan:

1 — Aşada cins ve mıktarları gösterilen yiyecek maddelerin hizalarında yazılı münakasa şekilleriyle gün ve saatlerde satın alınacağından isteklilerin ihale günlerinde muvakkat teminatlariyle Selimiye satın alma komisyonuna gelmeleri.

2 — Istekliler şartnameyi her gün komisyonda görebilirler. (8044)

Cinsi .	Mıktarı	Münakasa Tarihi	Gün	Saat	Münakasa şekli
Nohut	33000	17-12-934	Pazartesi	14	Açık eksiltme
Bulgur	39000	17-12-934	Pazartesi	14	Açık eksiltme
Mercimek	13000	17-12-934	Pazartesi	14	Açık eksiltme
K.Fasulya	50000	19-12-934	Çarşamba	14	Kapalı zarf
Pirinç	49000	19-12-934	Çarşamba	14	Kapalı zarf

9664

Malın cinsi görünüşten anlaşılır mı?

Elbette! Bu alâmet varsa

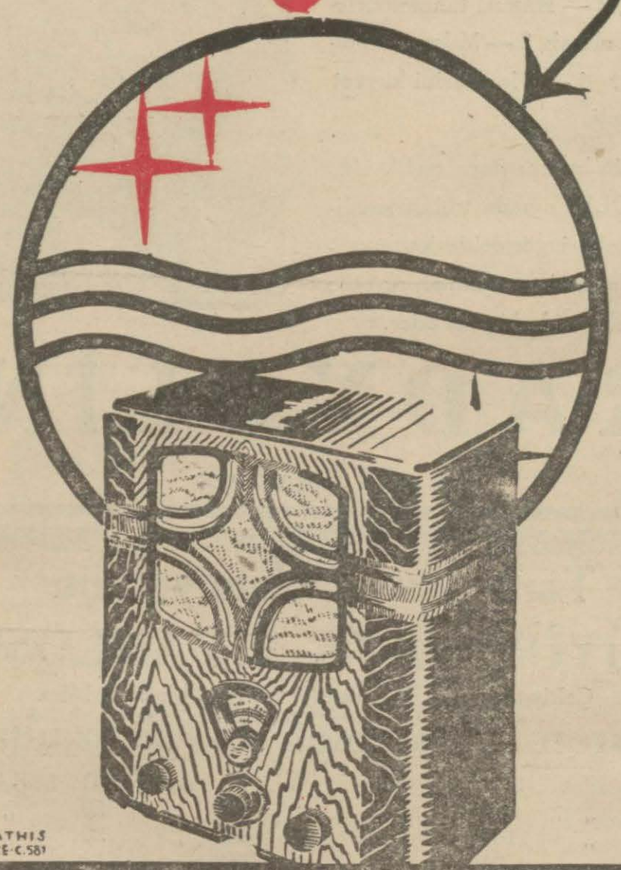

MATHIS TEKE-C.581

PHILIPS

Dünyanın en büyük Radyo fabrikası.

Hasan Özlü Unları

Vitamin
Kalori
Gıda
Kuvvet
Kudret
Kan
Can
Hayat
Sıhhat
Neş'e
Nefaset

Arpa özü
Yulaf özü
İrmik özü
Türlü özü
Pirinç özü
Çavdar özü
Nişasta özü
Patates özü
Mercimek özü
Beyaz Mısır özü

Çocuklarımıza yediriniz. İstediklerini ve sevdiklerini bıktırmıyarak değiştire değiştire yediriniz. Vitamini ve kalorisi çok olan bu mükemmel özlü unlarla yavrularımız neşel, sıhhatli, tombul, kanlı, canlı olurlar. Çabuk büyürler, çabuk diş çıkarırlar, kemikleri kuvvetlenir, ishal olmazlar. HASAN ÖZLÜ UNLARİLE YAPILAN MAHALLEBİ ve ÇORBALARIN ve tatlıların ve pürelerin ve yemeklerin lezzetine payan olmaz. Hasan Ecza deposu. Taklitlerinden sakınınız. *Hasan markasına dikkat.*

Elektrik makpuzunuz çok mu pahalı?

TUNGSRAM

Ampullarını Kullanınız.

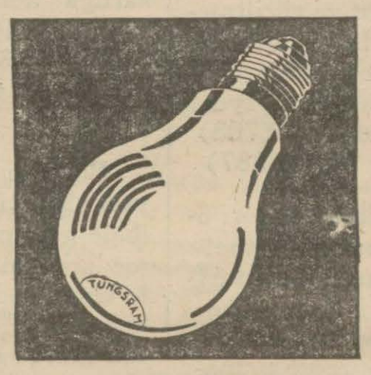

Azamî tenvirat
Asgarî sarfiyat

Askerî Liselerin 9-10-11 inci Sınıflarına Talebe Alınıyor:

1 — Askerî Liselerimizden İstanbulda bulunan kuleli Askerî lisesinin 9 cu sınıfına 183, Maltepe Lisesinin 9 cu sınıfına 50 ve Bursada bulunan Bursa lisesinin 9 cu sınıfına 116 kişi daha alınacaktır. Bu mekteplerin onuncu ve onbirinci sınıflarına da bir mıktar talebe daha alınacaktır. Onuncu ve bilhassa onbirinci sınıfa çıkacak istekliler tercihen alınacaktır.

2 — İsteklilerin mezkûr mektep Müdürlüklerine müracaat ederek oradan öğrenecekleri kaydı kabul şartlarına göre evraklarını tamamlamaları lâzımdır.

3 — Bir seneden fazla tahsili terk etmiş olan talebe mezun bulundukları sınıfların bütün derslerinden imtihan edilirler. Bunda muvaffak olurlarsa o zaman talebeler mektebe alınırlar. Hususî mekteplerden mezun olanlar hakkında aynı muamele tatbik edilir.

4 — Muhtelif suretlerde sivil ve Askerî mekteplerden çıkarılmış talebe mektebe alınmaz.

5 — Sivil Liselerde ikmali olanlarla sınıftan dönenler alınmaz.

6 — Dokuzuncu sınıfa girecekler için yaş haddi 15-19 Onuncu sınıfa 16-20 On birinci sınıfa 17-21 dir.

7 — Mektebe girmek için yaşını büyülten veya küçülten mektebe alınmaz.

8 — Evrakı mektebe giden talebe mektep tarafından davet vuku bulmadıkça mektebe gitmemelidir. Aksi takdirde mektebe kabul edilmemesinden dolayi mektep İdareleri mes'ul olmadığı gibi avdet masraflarını da kendisi vermesi lâzımdır.

9 — Bulunduğu yerde tam teşkili sıhhî hey'et bulunmaması hasebiyle muayenesini tamam yaptırmayan talebe mektebe çağrıldıktan sonra mektepçe muayeneleri tamamlattırılır. Ve Sıhhî halleri sebebiyle kabule şayan görülmezlerse mektebe alınmaz. Bu gibi Talebenin dönmüş masrafları da kendilerine aittir.

10 — Taahhüt senedi vermek için velisi olmayan ve 18 yaşını bitirmiyen talebe alınmaz. 18 yaşını bitiren talebenin kendisi taahhüt senedi verebilir.

11 — Evvelce Askerî liselere girmek için müracaat eden ve müsabaka imtihanının da kazanamadığından dolayi mektepleri alınmayan talebe ellerinde bulunan evraklarını derhal evvelce müracaat ettikleri liselere gönderecekler ve oradan alacakları emre göre hareket edeceklerdir. (8369) 9910

Beykoz Kunduraları

Sağlam, güzel, ucuz

Beykoz Kundu[illegible] Giyiniz
Beykoz Kun[illegible] Giyiniz
Beykoz Ku[illegible]ı Giyiniz
Beykoz [illegible]ları [illegible]iz
Beyk[illegible]ala[illegible]iz
Bey[illegible]ura[illegible]niz
Be[illegible]dur[illegible]yiniz
Be[illegible]und[illegible]iyiniz
Be[illegible] Ku[illegible] Giyiniz
Beykoz K[illegible] Giyiniz
Beykoz K[illegible]ları Giyiniz
Beykoz K[illegible]raları Giyiniz

Erkek, Kadın, Çocuk

SÜMER BANK

Yerli Mallar Pazarları

Hâdise yapan kitap

Avrupada Otomobil İle 9000 kilometre

Yazan: A. Şükrü ESMER

Satış yeri: Ahmet Halit *Kütüphanesi*

Fiyatı: 50 kuruş

ZAMAN

Kitap baştan sonuna kadar adeta bir bardak tatlı su içer gibi okunuyor.

CUMHURIYET

Ahmet Şükrü Esmer arkadaşımız bu yorucu fakat faydalı seyahatten hoş görüşler ve intibalar hâsıl ve bunları muvaffakiyetle tesbit etmiştir.

AKŞAM

Kitabı okurken insan bu memleketleri geziyormuş gibi bir his duyuyor.

KURUN

Avrupa'yı oturduğunuz yerden gezmek, eğlenmek ve faydalanmak için bu kitabı alıp okuyunuz.

HABER

Kitabı okuduğunuz dakikalarda kendinizi seyahat etmişsiniz zehabına kapılacaksınız. Aynı zamanda istifade edecek-siniz.

MILLIYET

Her aile kütüphanesini süsliyecek olan bu notlar, büyük, küçük, kadın, erkek herkesin elinde gerekli zarif bir kitap olmuştur.

9962

VAPURCULUK
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIĞI
Liman Han, Telefon: 22925.

Trabzon yolu

Sakarya vapuru 9 Kânunuevvel PAZAR günü saat 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Gireson, Tirebolu, Görele, Trabzon ve Rizeye. Dönüşte bunlara ilâveten Of, ve Sürmeneye uğrayacaktır.

PİYANGO

SERVET KAYNAGI DIR.

1935 YILBAŞI HEDİYESİ 50000

UĞUR GİŞESİ veriyor

Adres: Cağolğlu Uğur gişesi

Ömer R. UĞUR

Hiçbir yerde şubesi yoktur.

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Müflis Kitapçi Adolf Pilatenerin iflâs işinde alacaklıların toplanmaya daveti talep edilmiş olmakla alacaklıların 15-12-934 cumartesi günü saat 14 de dairede hazır bulunmaları ilân olunur. (5644)

Kayseri sulh hukuk mahkemesinden: Kayseri tüccarından müteveffa Çadırcı zade Hacı Hasan metrukâtına ait defter tutulmakta olduğundan borçlu, bilkefale, doğrudan doğruya alacaklı olanların ilk ilân tarihinden itibaren bir ay zarfında Kayseri sulh hukuk mahkemesine müracaatla borç ve alacaklarını kaydettirmeleri ilân olunur. (5627)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

(4300) adet Emaye taklidi bayi levhası satın alınacaktır. Taliplerin nümune ve şartnameyi gördükten sonra pazarlığa iştirâk etmek üzere 10-12-934 pazartesi günü saat 14 te yüzde 7,5 teminatlariyle beraber Cibalide Levazım ve Mübayaat Şubesi Müdürlüğüne müracaat etmeleri. (8134) 9681

Emniyet işleri Umum Müdürlüğünden:

934 senesi için zabıta memurlarına yaptırılacak 4497 resmî elbise ve şapka ile 1196 asgarî, azamî 1296 kaput ve 293/316 takım sivil elbise kapalı zarf usuliyle ve 20 gün müddetle münakasaya konulmuştur.

Münakasa müddeti 18 - Kânunuevvel - 934 Salı günü saat ikide hitam bulacaktır. Taliplerin bu vakta kadar usulü veçhile tekliflerini teminatlariyle birlikte Umum Müdürlüğe vermeleri ve şartnamesini görüp almaları için müracaat eylemeleri lân olunur. (8197) 9755

TİFOBİL

Dr. İhsan Sami

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için ağızdan alınan tifo haplarıdır, Hiç rahatsızlık vermez. Herkes alabilir. Kutusu 55 Kuruş.

9773

HİLÂL DİVAR TAKVİMLERİ

En doğru takvim malûmatını verir. Ayların başlangıç ve bitimleri, günler, sayılı günler, saatler, namaz vakitleri esaslı bir hesap neticesidir.

Fiyatı: Büyük boy 25, Küçük boy 17,5 kuruştur.

Kanaat kitaphanesi

Öksürükler çok defa tehlikeli hastalıklar gösterir

KATRAN HAKKI EKREM

Bu tehlikelerin önüne geçerek öksürükleri keser ve müzmin bronşitler ile göğüs nezlelerini kat'iyyen geçirdiği gibi nefes darlığına da çok faydası vardır. 9772

Esnaf teşkilâtı Başmurakıplığından:

(İstanbul Dokumacı, Yazmacı ve İşlemeciler San'atkârları Cemiyeti) nin istifa eden idare heyetinin yeniden seçimi 9-12-934 pazar günü saat 10 dan 12 ye kadar Çakmakçılarda Büyük Yeni Han 38 numarada ve 13 ten 15 e kadar Aksarayda Etmeydanında Demir Ustanın dükkânında yapılacaktır. Cemiyete mensup dokumacı, yazmacı, işlemeci, trikotaj, çorap, ajur ve emsali yapanlar ve satanların intihaba iştirak etmeleri lüzumu ilân olunur. (5530)

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Tophanede Topçular caddesinde 363 ve Necati bey caddesinde 423, 433 No. lı dükkânların açık arttırma ile kiraya verilme işi bir hafta uzatılmıştır. İsteklilerin 12-12-934 çarşamba günü saat on dörtte pey akçelerile müracaatları. (M) (8405)

Umumî Neşriyat ve Yazı işleri müdürü Etem İzzet BENICE
Gazetecilik ve matbaacılık T. A. Ş.

Avrupa Afyon karteli yumuşadı, yeniden müzakere açılmasını istedi, Japonyaya yeni satışlar yapıyoruz.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri : Siirt Meb'usu MAHMUT.

Amerikada mektep talebelerine kadar uyuşturucu maddeler satan büyük bir kaçakçı şebekesi yakalanmıştır.

FIATI 5 KURUŞTUR. | 9 uncu sene No. 3175 PAZARTESI 10 K. EVVEL 1934 | Tel: { Müdür : 24318. Yazı işleri müdürü : 24319. İdare ve Matbaa : 24310.

İtalya Habeşistan

Afrika'nın büyük Avrupa ülkeleri arasında paylaşılmasında başına buyrukluğunu koruyan yalnız bir Habeşistan kalmıştır. Koca Afrika'nın başka parçaları, şu ve bu Avrupa ülkesinin eline geçmiştir.

Habeşistan bugüne değin başına buyrukluğunu korumakla beraber, üç büyük kurultağın Afrika'daki topraklarına komşudur. Bir yandan İngiltere ile, öte yandan Fransız Somalisi ile, başka yandan da İtalyan Somali'si ve Eritrea ile...

Afrika'da en çok toprağı olan bu üç kurultak arasına sıkışıp kalan Habeşistan, bir entrika kaynağıdır. Bu üç kurultaktan biri, ara sıra, Habeşistan'ın bir parçasını koparmak ister.

Bir aralık İngilizler Sudan'a bitişik olan parçayı ellerine geçirmek istemişlerdi. Sonra İtalya'nın doğu yanlarına göz koyduğu herkesçe bilinen bir iştir.

Son günlerde İtalya ile Fransa arasında bir anlaşmaya varmak için bir takım pazarlıklar yapılmakta olduğu söyleniyor. Batı Avrupa basınının yazdığına göre, bu pazarlık arasında Fransa İtalya'ya Habeşistan'ın bütününü de bırakmıştır. Bu sözlerin doğru olup olmadığı bilinememekle beraber, Habeşistan ile İtalya arasında telyazılarının bildirdiği sınır çarpışması karşısında herkes şaşırıp kalmıştır.

Saygıdeğer okuyucularımız iki gündür Roma ve Adisababa'dan gelen duyumları gazetelerde okumaktadırlar: Sınır çarpışmasının nasıl başladığı bilinmiyor. Bilinen şudur ki kanlı bir savaşa çok benzeyen bu çarpışmanın sonunda altmış İtalyan ölmüş, dörtyüz İtalyan yaralanmıştır. Habeşlerden ölen daha çoktur. Kimin suçlu olduğu belli değildir. İtalya Habeşleri suçlu görüyor. Habeşistan ise, İtalya'yı protesto etmiştir.

İtalya'nın Habeşistan üzerinde gözü olduğu bilinmemiş olsaydı bu iş yalnız bir sınır çarpışması olarak kalır ve uzatılmaya değmezdi. Ancak İtalyanların, Habeşistan'da eski bir ilişikleri vardır. Bu ilişiklik, altmış dört yıl geriye gitmektedir. 1870 yılında Assab kendini Habeşlerden satın aldıktan sonra, İtalyanlar, 1879 ve 1880 yıllarında topraklarını genişlettirdiler. Bundan sonra daha çok genişlemek yolundaki çalışmaları İtalyanları Menelik ile karşı karşıya getirdi. İtalyan'lar istedikleri kadar ilerliyememekle beraber, Afrika'da sağlam yerleştiler. Ve Habeşistan için korkulacak bir komşu oldular. On dokuzuncu yüzyılın sonundan beri İtalya Habeşistan'ın içerilerine doğru ilerliyememiş ise, bu, Habeşlerin İtalya'ya karşı kendilerini koruyabilmelerinden ziyade, Fransa ve İngiltere'nin buna engel olmak istemelerinden ileri gelmekte idi.

Son yıllar içinde Habeşistan'a komşu olan bu üç kurultaktan başka bir de Japonya belirdi. Japonya Habeşistan'da pamuk yetiştirmek için geniş topraklar kiralamıya çalışıyordu. İtalya'nın iki kurultak ile karşı karşıya bulunduğu yetişmezmiş gibi, bu uzak doğu ülkesile de karşılaşmak istemediği herkesçe biliniyordu. Bunun içindir ki İtalya'nın Japonya'dan önce davranmak istediğine inananlar vardır. Bununla beraber bu sınır çarpışmasının içyüzünü ve bunun arkasında ne bulunduğunu anlamak için bir kaç gün beklemek gerektir.

A. Şükrü ESMER

Bay M. N. Conker

Gaziantep mebusu Bay Nuri, Soyadı olarak Conker adını almıştır. Bay Conker'e yeni adı kutlu olsun.

İtalya - Habeşistan kavgası

İtalyanlar İngiliz - Habeş komisyonu sınır bekçilerine de saldırmışlar

Stefani ajansı ise mitralyozlu, toplu bin Habeşli efradın İtalyanlara saldırdığını bildiriyor. İngilizlerin teşebbüsü

Habeş hükümdarı ve maiyeti

LONDRA, 9 (A.A.) — Ullunalde bulunan ve Habeşistanla İngiliz somalisi arasındaki sınırı çizmeğe çalışan İngiliz - Habeş komisyonunun sınır bekçilerine 5-12 tarihinde tank, tayyare ve topla silâhlı yerli İtalyan kıtaatı tarafından yapılan saldırmayı İngiltere'nin, orada ingilizler de bulunmasına rağmen, Roma nezdinde teşebbüste bulunacağı sanılmamaktadır.

Romadaki Habeşistan maslahatgüzarı, bu saldırmanın, 1929 tarihli İtalya - Habeşistan antlaşmasına ve iki ülke arasında son defa alınıp verilen dostluk sağlıklarına aykırı düşen bu hâdiseyi şiddetle protesto etmiştir.

Stefani ajansı ne diyor ?

ROMA, 9 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor: Adisababadan gelen telgraflar Valaal İtalyan mevziine yapılan taarruz hakkında tamamile yanlış ve hususi bir takım maksatlara müstenit haberler vermekte devam ediyorlar.

Bu telgraflarda taarruzun İtalyanlar tarafından yapılmış olduğu ve bu Habeşistan ile İngiliz Somalisi arasındaki hududu tahdit memur İngiliz - Habeş muhtelit komisyonunun yanında bulunan muhafız kıtalara karşı yapılmış bulunduğu ve İtalyan kıtaatının Habeşistanın içerlerine doğru ilerlemiş oldukları beyan olunmaktadır.

Biz şu iki noktayı tasrih edebilecek bir mevkide bulunuyoruz:

1 — Taarruza İtalyanların başlamış oldukları haberi tamamile yanlıştır.

Vukuat şu suretle cereyan etmiştir: 5 kânunusanide saat 17 de İtalyan somalisinde kâin Valaal ismindeki İtalyan mevziine karşı takriben bin kadar Habeşli tarafından ani bir taarruz yapılmıştır. Bu bin kişilik kuvvet mitralyözlerle ve toplarla müsellâh bulunuyor

(Devamı 5 inci sahifede)

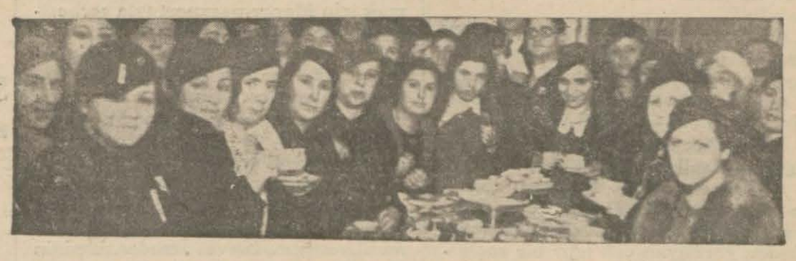

Türk kadınları Kadınlar Birliğinin dünkü toplantısında

Türk kadınları dün de coşkun tezahürat yaptılar

Istanbul Kız lisesinde ve Kadınlar birliğinde yapılan kutlulama

Seçim hazırlıkları da devam ediyor

Istanbul Kadınlar Birliği dün saat on altıda, Birlik merkezinde bir toplantı yapmıştır. Ayrıca, İstanbulun en eski Kız mektebi olan Istanbul Kız lisesinde de merasim yapılmıştır. Türk

Vilâyette saylav seçimi için çalışılıyor

kadınlığına ulu Atatürkün ölmez bir armağanı olarak verilen saylavlık hakkı İstanbul Kız lisesinde urunç (heyecan) ile alkışlanmış ve büyük ön dere sonsuz bağlılıklarını bir daha söyliyerek, kültür bakanlığı elile şu telgraf çekilmiştir:

Kültür bakanlığına

Yurdu saran aydınlığın Türk kadınına yerini göstermesini okulumuz talebesi urunçla alkışladı. En güzel

(Devamı 5 inci sahifede)

Atatürk'ten Türk Kadınlığına

ANKARA, 9 (A. A.) — Riyaseticumhur umumî kâtipliğinden:

Erdemli kadınlarımızın saylav seçimine girmelerinden dolayı ülkenin bütün kurumlarından, yer yer toplantılardan telyazıları aldım. Gösterilen duygulardan gönencim büyüktür. Türk kadınlığının yeni girdiği sıyasal alanda da değerli işler başarmasını dilerim.

K. ATATÜRK

Seçim işlerine bugünden itibaren başlanıyor

Içişler bakanının telyazısı

Fırka Ankara, İstanbul, İzmir, Erzurum, Aydın, Sıvas, Kayseri, Samsun, Trabzon, Kastamonu ve Seyhandan Kadın namzetler gösterecek

ANKARA, 9 (Telefonla) — Içişler Bakanlığı saylav seçimi işlerine ait vilâyetlere bir muhtıra göndermiştir. Içişler Bakanı Bay Şükrü Kaya bu münasebetle yaydığı bir tamimde ezcümle demektedir ki:

"Geçen meb'us intihabatı esnasında bazı vilâyetler kanun hükümlerinin tatbikında tereddüde düşerek istizahlarda bulunmuşlardır. Vekâlet bunlara verilen cevaplarla resen yapılan tamimleri terfik ederek böyle bir muhtıra tanzimini faydalı ve lüzumlu görmüştür.,,

Öğrendiğime göre bu defa saylav seçiminin intihap kanununda tayin edilen müddetlerin asgarisi zarfında iş görülmek suretile 59 günde bitecek olan intihap işinin 30 - 35 gün içinde tamamlanmasına çalışılacaktır.

(Devamı 5 inci sahifede)

Başbakan Bugün dönüyor

G. İsmet İnönü Alpullu şeker fabrikasında

Başbakan Ankarada tutum haftasını açacak

Başbakan Ceneral İsmet İnönü'nün bugün Edirneden İstanbula gelmesi beklenmektedir.

Başbakan İstanbulda çok az durarak yorgunluk alacak ve akşam trenile Ankara'ya dönecektir.

Başbakan Ankarada; tutum haftasının ilk günü çok değimli bir söyleyişte bulunacaktır.

Alpullu'da

ALPULLU, 9 (Telefonla) — Edirne kız hoca mektebinin hâtıra defterine İsmet İnönü 9 - 12 - 934 tarihli imzasını koyduktan sonra Halkevine giderek oradaki köylülerle hasbühallerde bulundu. Başbakan bundan sonra Belediyeye dönmüş, geç vakıtlara kadar çalışmıştır.

Ceneral İsmet İnönü bu sabah saat

(Devamı 5 inci sahifede)

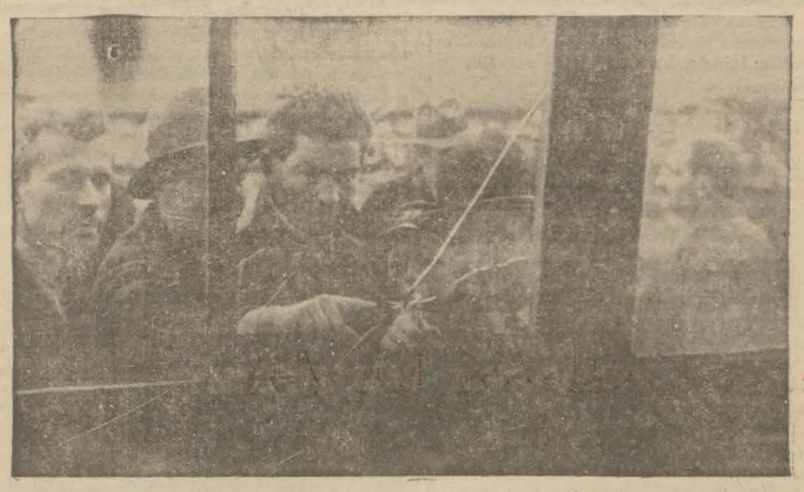

Kahveci Sultan Ali Ef. nin katilin kurşunile delinen canı ve hâdise esnasında orada bulunan halk

Ankara caddesini karıştıran bir cinayet oldu!

1 avukat, 1 polis, 2 çocuk yaralandı, carih öldürüldü

Cinayeti yapan adamın delirdiği, bu yüzden bu kanlı vak'ayı yaptığı zannediliyor

Dün Ankara caddesinde, Istanbul vilâyeti önünde bir katilin ölümü ve bir polis, bir avukat, iki çocuğun yaralanmasile neticelenen bir cinayet olmuştur.

Hâdiseyi anlatalım:

Kanlı vak'anın olmasına sebebiyet

(Devamı 2 inci sahifede)

Yugoslavya - Macar mes'lesi

M. Laval bu zorbalıklar medeniyeti tahkirdir diyor

Macarlar verdikleri mukabil notada Marsilya cinayetinin Macaristanda hazırlandığını şiddetle reddediyorlar

CENEVRE, 9 A.A. — Dün öğleden sonra akte dilmiş olan uluslar arası konseyinin umumi celsesinde söz söylemiş olan M. Laval Yugoslavyanın ithamlarının esaslı olduğunu, Budapeşte hükûmeti nezdindeki metalibatının boşa gitmiş bulunduğunu, Macar makamatı ve memurlarının teyakkuz eseri göstermemiş olduklarını söylemiş ve Macaristanın tekrar tahkikat icrasına hakkı olduğunu da ilâve etmitşir. Mumaileyh, Yugoslavyanın göstermiş olduğu soğuk kanlılığı methettikten ve Macar murahhasının muahedelerin tadili lehinde ki beyanatına teessüf eyledikten sonra M. Laval hudutların işaret taşlarının yerini her kim değiştirirse sulhu bozmuş olur, demiş ve şu sözleri ilâve etmiştir:

M. Litvinof ve M. Laval

Birkaç zamandanberi ikide birde yapılmakta olan cinayetler, medeniyeti tahkirdir ve sulh için tehlikelidir.

Uluslar cemiyeti misakının onuncu maddesi, bütün hükûmetleri diğer bir hükûmetin arzi temamiyetini tehlikeye koyabilecek her türlü hareketten menetmektedir. Fransa, iltica hakkının bir takım ahkâm ve nizamata rap tını istihdaf eden tekliflerde bulunacaktır.

CENEVRE, 9 (A.A.) — M. Laval dün konseydeki bildiriminde:

"Fransa, Yugoslavyanın yanındadır. Yugoslavya ile birlikte vurum yemiştir.,,

"Düzenin bozulmasının önüne geçilmek üzere, güç kullanılabilir. Cinayet, bir sıyasa âleti olmamalıdır. Konsey harekete geçmeli ve bu konuşma

(Devamı 2 inci sahifede)

Ayasofya Müzesinin tamiri

Müzeye tahvil edilmekte olan Ayasofya camii içinde bazı tamirat ve teşkilâta başlanmıştır. Dün müze kapısına bu münasebetle (müze tamir ve tasnif sonuna kadar kapalıdır) diye bir kâğıt asılmıştır.

Müzede evvelce çalışan imam ve hademeler açıkta kalmıyacaktır. 6 hademe Ayasofyada kalacak diğer imamalar da başka camilere taksim edilecektir.

Beyazıt camiinin tamirine de devam edilmektedir. Evkaf idaresi tarafından

Dün Ayasofya müzesi kapısına asılan levha

müteahhide işlerin çabuk bitirilmesi için tebligat yapılmıştır.

Öz türkçe yazı örnekleri

Trakya bizim için İstanbuldan eskidir!

Bir ülkeyi, hartadan silmek yetmez. Elde ise onu gönüllerden silebilmeli... Edirne, Türklerin hartasına girmezden önce yüreğine girmişti. Onu hartamızdan çıkaranlar; gene kendi ellerile getirip yerli yerine koydular. (Lozan) ı başaran Ismet Inönü, Edirne için:

"Orası, Istanbuldan eski bir Türk varlığıdır!" diyor.

Sözün değeri, onu söylivenin değerile ölçülür. Bizim başkanlarımız, uluorta söz etmezler. Ne söylemişlerse onu yapmışlardır. Neyi yapacağız, demişlerse onu yapacaklardır.

Yerine getirilmedik hangi dilekleri kaldı? Ankarayı boşalttıkları gün, "Izmiri alacağız!" diye haykırıyorlardı. Anadolunun yarısı ellerinden gitmiş iken:

— Trakya bizimdir!.. Onu kurtarmağa and ictik... diyorlardı. Atatürkün sarsılmaz inancı Türk ulus (millet) unun ülküsü oldu. Biz, bu ülküden, yeryerinden oynasa ayrılmıyacağız.

Trakyaya Bayındırlık yolunda, o kadar çabuk adımlar attıracağız ki, yılların üzerinden gün gibi aşacağız. Yüz yılda başarılamıyacak işleri, on yılın içine sığdıran Türk değişimi, bakımsız kalan Trakyayı çarçabuk tanımıyacak kadar değiştirmesini de bilecektir.

Türk soyundan gelme kan kardeşlerimize kucaklarımızı açalı beri yurda dört yandan göçmen (muhacir) akını başladı. Bunlar, günü gününe yerleşip öz topraklarına sarılıyorlar.

Bu öz toprağı, bin canla kendimize bağladıktan sonra, bütün eksikliklerini birer birer karşılayacağız.

Cumurluk Türkiyesinde, Anadolu - Rumeli yoktur. Bir tek ülkede barmıyoruz: Türkeli!..

M. Sa'âhaddin GÜNGÖR